

2024/1348

22.5.2024

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2024/1348

zo 14. mája 2024,

ktorým sa stanovuje spoločné konanie o medzinárodnej ochrane v Únii a zrušuje smernica 2013/32/EÚ

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 78 ods. 2 písm. d),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanoviská Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanoviská Výboru regiónov ⁽²⁾,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Cieľom tohto nariadenia je zjednotiť, zjednodušiť a harmonizovať procesné pravidlá členských štátov stanovením spoločného konania o medzinárodnej ochrane v Únii. Aby bolo možné dosiahnuť uvedený cieľ, v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ ⁽⁴⁾ sa vykonalo niekoľko podstatných zmien a uvedená smernica by sa mala zrušiť a nahradiť nariadením. Odkazy na zrušenú smernicu sa majú považovať za odkazy na toto nariadenie.
- (2) Spoločná azylová politika založená na úplnom a inkluzívnom uplatňovaní Ženevského dohovoru o právnom postavení utečencov z 28. júla 1951 doplneného Newyorským protokolom z 31. januára 1967 (ďalej len „Ženevský dohovor“) je neoddeliteľnou súčasťou cieľa Únie postupne vytvoriť priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti otvorený pre štátnych príslušníkov tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí sa uchádzajú o ochranu v Únii. Takáto politika by sa mala riadiť zásadou solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti medzi členskými štátmi, a to aj v rovine finančných dôsledkov.
- (3) Spoločný európsky azylový systém (ďalej len „CEAS“) je založený na spoločných normách pre konania o azyle, uznania a ochrany poskytovanej na úrovni Únie a prijímacích podmienkach a stanovuje systém určovania členského štátu zodpovedného za posudzovanie žiadosti o medzinárodnú ochranu. Napriek pokroku, ktorý sa dosiahol pri vytváraní systému CEAS, stále existujú značné rozdiely medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o používané postupy, miery uznávania, typ udelenej ochrany, úroveň materiálnych prijímacích podmienok a výhody poskytované žiadateľom a osobám s udelenou medzinárodnou ochranou. Uvedené rozdiely výrazne motivujú k sekundárnym pohybom a ohrozujú dosiahnutie cieľa, ktorým je zabezpečiť, aby sa v systéme CEAS so všetkými žiadateľmi zaobchádzalo rovnako bez ohľadu na to, kde v Únii požiadajú o medzinárodnú ochranu.
- (4) Komisia vo svojom oznámení zo 6. apríla 2016 s názvom „Smerom k reforme spoločného európskeho azylového systému a zlepšeniu možností legálnej migrácie do Európy“ stanovila prioritné oblasti, v ktorých by sa mal systém CEAS štrukturálne zlepšiť, najmä vytvorenie udržateľného a spravodlivého systému na určovanie členského štátu, ktorý je zodpovedný za posudzovanie žiadosti o medzinárodnú ochranu, posilnenie systému Eurodac, dosiahnutie väčšej miery konvergencie v azylovom systéme, predchádzanie sekundárnym pohybom v rámci Únie a posilnený mandát Agentúry Európskej únie pre azyl zriadenej nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2303 ⁽⁵⁾

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 75, 10.3.2017, s. 97 a Ú. v. EÚ C 155, 30.4.2021, s. 64.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 207, 30.6.2017, s. 67 a Ú. v. EÚ C 175, 7.5.2021, s. 32.

⁽³⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 10. apríla 2024 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady zo 14. mája 2024.

⁽⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (Ú. v. EÚ L 180, 29.6.2013, s. 60).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2303 z 15. decembra 2021 o Agentúre Európskej únie pre azyl a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 439/2010 (Ú. v. EÚ L 468, 30.12.2021, s. 1).

(ďalej len „agentúra pre azyl“). Uvedené oznámenie je v súlade s výzvami Európskej rady z 18. – 19. februára 2016 na pokročenie smerom k reforme existujúceho rámca Únie tak, aby sa zabezpečila humánna, spravodlivá a efektívna azylová politika. V uvedenom oznámení sa navrhuje aj ďalší postup v súlade s holistickým prístupom k migrácii, ktorý Európsky parlament stanovil vo svojom uznesení z 12. apríla 2016 o situácii v Stredozemí a potrebe holistického prístupu EÚ k migrácii.

- (5) V záujme dobre fungujúceho systému CEAS by sa mal dosiahnuť výrazný pokrok v oblasti konvergenencie vnútroštátnych azylových systémov. Súčasné nesúrodé konania o azyle v jednotlivých členských štátoch by sa mali nahradiť spoločným konaním o udelení a odňatí medzinárodnej ochrany, ktoré bude uplatniteľné vo všetkých členských štátoch podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1347⁽⁶⁾, čím sa zabezpečí včasnosť a účinnosť konania. Prejav vôle štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti podať žiadosť o medzinárodnú ochranu by sa mali posudzovať v konaní, ktoré sa riadi rovnakými pravidlami bez ohľadu na členský štát, v ktorom je žiadosť podaná, aby sa jednotlivým žiadateľom zaistila rovnosť zaobchádzania so žiadosťami o medzinárodnú ochranu, jasnosť a právna istota.
- (6) Táto harmonizácia a konvergenca vnútroštátnych azylových systémov by sa mala dosiahnuť bez toho, aby sa členským štátom bránilo zaviesť alebo zachovať priaznivejšie ustanovenia, ak sa tak ustanovuje v tomto nariadení.
- (7) Spoločným konaním o udelení a odňatí medzinárodnej ochrany by sa mali obmedziť sekundárne pohyby žiadateľov o medzinárodnú ochranu medzi členskými štátmi, ak by boli tieto pohyby zapríčinené rozdielmi v právnych rámcoch, a to tak, že sa zjednodušia postupy a objasnia sa práva a povinnosti žiadateľov, ako aj dôsledky nesplnenia uvedených povinností, a vytvoria sa rovnocenné podmienky na uplatňovanie nariadenia (EÚ) 2024/1347 v členských štátoch.
- (8) Toto nariadenie by sa malo uplatňovať na všetky prejavy vôle podať žiadosť o medzinárodnú ochranu urobené na území členských štátov vrátane prejavov vôle podať žiadosť urobených na vonkajších hraniciach, v teritoriálnych vodách alebo v tranzitných priestoroch členských štátov a na odňatie medzinárodnej ochrany. Osoby uchádzajúce sa o medzinárodnú ochranu, ktoré sa zdržiavajú v teritoriálnych vodách členského štátu, by sa mali prepraviť na pevninu a ich žiadosti by sa mali posúdiť v súlade s týmto nariadením.
- (9) Toto nariadenie by sa malo vzťahovať na žiadosti o medzinárodnú ochranu v konaní, v ktorom sa posúdi, či žiadatelia spĺňajú podmienky na udelenie medzinárodnej ochrany v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1347. Okrem medzinárodnej ochrany môžu členské štáty udeliť aj iné humanitárne statusy podľa svojho vnútroštátneho práva osobám, ktoré nespĺňajú podmienky na priznanie postavenia utečenca alebo postavenia osoby s doplnkovou ochranou. S cieľom zjednotiť konania v členských štátoch by členské štáty mali mať možnosť uplatňovať toto nariadenie aj na žiadosti akéhokoľvek druhu o takúto inú ochranu.
- (10) Pokiaľ ide o zaobchádzanie s osobami, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, členské štáty sú viazané povinnosťami podľa nástrojov medzinárodného práva, ktorých zmluvnými stranami sú.
- (11) Na poskytnutie podpory členským štátom v ich úsilí o uplatňovanie tohto nariadenia by malo byť možné mobilizovať zdroje Fondu pre azyl, migráciu a integráciu zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1147⁽⁷⁾ a ďalších príslušných fondov Únie (ďalej len „fondy“) v súlade s pravidlami upravujúcimi využívanie príslušných fondov a bez toho, aby boli dotknuté ďalšie priority, ktoré sa fondmi podporujú. V tejto súvislosti by mali mať členské štáty možnosť využiť pridelené prostriedky v rámci svojich príslušných programov vrátane súm sprístupnených po preskúmaní v polovici trvania. Konkrétne, opatrenia, ktoré členské štáty prijali na zavedenie primeranej kapacity na vykonávanie konania na hraniciach, sa môžu finančne podporovať z fondov, ktoré sú k dispozícii v rámci viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027. Malo by byť možné poskytovať dodatočnú podporu v rámci tematických nástrojov, a to najmä tým členským štátom, ktoré možno budú musieť zvýšiť svoje kapacity na vonkajších hraniciach alebo ktoré čelia osobitným tlakom alebo potrebám v súvislosti so svojimi azylovými a prijímacími systémami a svojimi vonkajšími hranicami.

⁽⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1347 zo 14. mája 2024 o normách pre podmienky, ktoré musia spĺňať štátni príslušníci tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti na priznanie postavenia osôb s udelenou medzinárodnou ochranou, pre jednotné postavenie utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a pre obsah poskytovanej ochrany, ktorým sa mení smernica Rady 2003/109/ES a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ (Ú. v. EÚ L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).

⁽⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1147 zo 7. júla 2021, ktorým sa zriaďuje Fond pre azyl, migráciu a integráciu (Ú. v. EÚ L 251, 15.7.2021, s. 1).

- (12) Agentúra pre azyl by mala členským štátom poskytovať potrebnú operačnú a technickú pomoc v uplatňovaní tohto nariadenia, najmä poskytovaním expertov na pomoc vnútroštátnym orgánom pri prijímaní a registrácii žiadostí o medzinárodnú ochranu a pomáhať rozhodujúcemu orgánu pri plnení jeho úloh v oblasti posúdenia žiadostí o medzinárodnú ochranu, ako aj poskytovať aktuálne informácie a analýzy týkajúce sa tretích krajín vrátane informácií o krajine pôvodu a usmernení k situácii v konkrétnych krajinách pôvodu. Pri uplatňovaní tohto nariadenia by členské štáty mali zohľadniť operačné normy, ukazovatele, usmernenia a najlepšie postupy, ktoré vypracovala agentúra pre azyl.
- (13) V záujme riadneho rozpoznanie osôb, ktoré potrebujú ochranu ako utečenci v zmysle článku 1 Ženevského dohovoru alebo ako osoby oprávnené na doplnkovú ochranu, by mal mať každý žiadateľ účinný prístup ku konaniu, možnosť plne spolupracovať a riadne komunikovať s príslušnými orgánmi, aby mohol najmä predložiť relevantné dôkazy týkajúce sa jeho prípadu, a tiež by mal mať vo všetkých štádiách konania dostatočné procesné záruky.
- (14) Žiadateľovi by sa mala poskytnúť skutočná možnosť predložiť príslušným orgánom všetky skutočnosti, ktoré má k dispozícii a ktoré odôvodňujú žiadosť alebo sú relevantné pre konania podľa tohto nariadenia. Žiadateľ by mal preto, s malými výnimkami, požívať právo byť vypočutý na osobnom pohovore o prípustnosti, prípadne k veci svojej žiadosti. Ak sa žiadateľ zo zdravotných dôvodov nemôže zúčastniť na osobnom pohovore, orgány by od neho mohli požadovať lekárske potvrdenie. Aby bolo právo na osobný pohovor účinné, žiadateľovi by mal pomáhať tlmočník, ak je to nutné na zabezpečenie riadnej komunikácie, a mala by sa mu poskytnúť príležitosť komplexne vysvetliť svoju žiadosť. Žiadateľovi by sa mal poskytnúť dostatočný čas na prípravu a konzultáciu so svojím právnym zástupcom alebo iným poradcom, ktorého ako takého pripúšťa alebo povoľuje vnútroštátne právo na poskytovanie právnej pomoci (ďalej len „právny zástupca“), alebo osobou poverenou poskytovaním právneho poradenstva. Počas pohovoru by sa žiadateľovi malo umožniť, aby mu pomáhal právny zástupca. Osobný pohovor by sa mal vykonávať za podmienok zaisťujúcich primerané súkromie a dôvernú atmosféru a mali by ho viesť primerane vyškolení a kompetentní pracovníci v prípade potreby vrátane expertov vyslaných agentúrou pre azyl alebo pracovníci orgánov iných členských štátov. Ak sa neuskutoční pohovor o veci samej s cieľom zabezpečiť rýchly prístup k medzinárodnej ochrane, nemala by tým byť dotknutá povinnosť posúdiť, či žiadateľ spĺňa podmienky stanovené v nariadení (EÚ) 2024/1347 na priznanie postavenia utečenca pred posúdením, či žiadateľ spĺňa podmienky na poskytnutie doplnkovej ochrany. Vzhľadom na to, že osobný pohovor je základnou súčasťou posúdenia žiadosti, pohovor by sa mal zaznamenať a žiadateľom, ich zástupcom a ich právnym zástupcom by sa mal poskytnúť prístup k správe z tohto pohovoru alebo k jeho prepisu čo najskôr po jeho uskutočnení a v každom prípade v náležitom čase predtým, než rozhodujúci orgán prijme rozhodnutie.
- (15) Osobný pohovor je základnou súčasťou účinného a spravodlivého konania o azyle. S cieľom zabezpečiť optimálne prostredie pre komunikáciu by sa mali uprednostniť pohovory s osobnou účasťou, pričom výnimkou by malo zostať vedenie pohovorov na diaľku prostredníctvom videokonferencie. Okrem aspektov verejného zdravia môžu existovať legitímne dôvody na to, aby rozhodujúci orgán využil pohovory na diaľku prostredníctvom videokonferencie, napríklad ak formy zraniteľnosti vylučujú možnosť žiadateľa o azyl cestovať alebo ju sťažujú zo zdravotných alebo rodinných dôvodov, na vedenie pohovorov so zaistenými žiadateľmi, na zámorských územiach alebo v situáciách, keď sa vyžaduje účasť tlmočníka so špecializovanými tlmočnickými zručnosťami na diaľku. V prípade pohovoru na diaľku by sa od rozhodujúceho orgánu malo vyžadovať, aby uplatnil všetky procesné záruky ako pri pohovoroch s osobnou účasťou, čím sa zabezpečí súkromie a dôvernosť a náležite sa zohľadní ochrana údajov. Vhodnosť využitia pohovoru na diaľku prostredníctvom video konferencie by sa mala posúdiť individuálne pred pohovorom, keďže pohovory na diaľku nemusia byť vhodné pre všetkých žiadateľov o azyl z dôvodu ich mladého veku, zrakového alebo sluchového postihnutia alebo stavu ich duševného zdravia, s osobitným zreteľom na určité zraniteľné skupiny, ako sú obeť mučenia alebo traumatizovaní žiadatelia. V prvom rade by sa malo prihliadať na najlepší záujem dieťaťa. Osobitná pozornosť by sa mala venovať potenciálnym technickým ťažkostiam, ktoré môžu mať rušivý vplyv na pohovor, viesť k neúplnému alebo nezrozumiteľnému záznamu pohovoru alebo môžu ovplyvniť uchovávanie a vyhľadávanie záznamu.
- (16) Je v záujme členských štátov, ako aj žiadateľov, aby sa žiadateľom vo veľmi skorom štádiu poskytli podrobné informácie o predpísanom postupe, ako aj o ich právach a povinnostiach. Okrem toho je nevyhnutné zabezpečiť riadne rozpoznanie potrieb medzinárodnej ochrany už vo fáze správneho konania, a to poskytnutím kvalitných informácií a právnej podpory, čo povedie k efektívnejšiemu a kvalitnejšiemu rozhodovaniu. Na tento účel má byť prístup k právnemu poradenstvu, pomoci a zastúpeniu neoddeliteľnou súčasťou spoločného konania o medzinárodnej ochrane. Žiadateľom by sa malo čo najskôr po zaregistrovaní žiadosti o medzinárodnú ochranu na základe

ich žiadosti poskytnúť bezplatné právne poradenstvo počas správneho konania. Okrem toho by sa na zabezpečenie účinnej ochrany práv žiadateľa, najmä práva na obhajobu a zásady spravodlivosti, mala žiadateľom na ich žiadosť a podľa podmienok stanovených v tomto nariadení poskytnúť bezplatná právna pomoc a zastúpenie v konaní o opravnom prostriedku. Členské štáty by takisto mali mať v súlade s vnútroštátnym právom možnosť poskytnúť bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie počas správneho konania.

- (17) Niektorí žiadatelia môžu potrebovať osobitné procesné záruky, okrem iného z dôvodu veku, pohlavia, sexuálnej orientácie, rodovej identity, zdravotného postihnutia, vážnej telesnej alebo duševnej choroby alebo poruchy vrátane prípadov, v ktorých ide o dôsledok mučenia, znásilnenia alebo iných závažných foriem psychického, fyzického, sexuálneho alebo rodovo podmieneného násillia. Je nevyhnutné posúdiť, či konkrétny žiadateľ potrebuje osobitné procesné záruky.
- (18) Relevantní pracovníci príslušných orgánov členských štátov, ako aj lekár alebo psychológ, ktorý posudzuje potrebu osobitných procesných záruk, by mali byť primerane vyškolení, aby dokázali rozpoznať znaky zraniteľnosti žiadateľov, ktorí môžu potrebovať osobitné procesné záruky, a riešiť uvedené potreby pri ich zistení.
- (19) Týmto nariadením nie je dotknutá možnosť Komisie požiadať agentúru pre azyl v súlade s článkom 13 nariadenia (EÚ) 2021/2303 o vypracovanie operačných noriem, ukazovateľov, usmernení a najlepších postupov týkajúcich sa vykonávania práva Únie v oblasti azylu.
- (20) Žiadateľom, u ktorých sa zistilo, že potrebujú osobitné procesné záruky, by sa mala poskytnúť primeraná podpora, aby sa vytvorili potrebné podmienky na skutočný a účinný prístup ku konaniam. Ak nie je možné poskytnúť primeranú podporu v rámci zrýchleného konania o posúdení žiadosti alebo konania na hraniciach, žiadateľ, ktorý potrebuje osobitné procesné záruky, by mal byť vyňatý z uplatňovania uvedených konaní.
- (21) S cieľom zaistiť skutočnú rovnosť medzi žiadateľmi ženského a mužského pohlavia by sa v konaní o posúdení žiadosti mal zohľadňovať rodový aspekt. Najmä osobné pohovory by sa mali organizovať takým spôsobom, aby umožňovali žiadateľom ženského aj mužského pohlavia hovoriť slobodne o svojich skúsenostiach z minulosti, a to aj v prípadoch prenasledovania na základe pohlavia, rodovej identity alebo sexuálnej orientácie. Na tento účel by sa žiadateľom mala poskytnúť skutočná možnosť absolvovať pohovor oddelene od ich manžela, partnera alebo iných rodinných príslušníkov. Ak o to žiadateľ požiada a ak je to možné, osoby vedúce pohovor a tlmočníci by mali byť toho pohlavia, ktoré žiadateľ uprednostňuje. Zložitosť rodovo podmienených požiadaviek by sa mala náležite zohľadniť vo všetkých konaniach.
- (22) Ak je to potrebné a riadne odôvodnené na posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, príslušné orgány by mali mať možnosť vyžadovať, aby sa žiadateľ podrobil osobnej prehliadke alebo aby boli prehliadke podrobené jeho veci. Uvedené veci môžu zahŕňať elektronické zariadenia, ako sú laptopy, tablety alebo mobilné telefóny. Pri každej takejto prehliadke by sa mali dodržiavať základné práva a zásada proporcionality.
- (23) Členské štáty by mali pri uplatňovaní tohto nariadenia v prvom rade prihliadať na najlepší záujem dieťaťa, a to v súlade s článkom 24 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a Dohovorom Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa z roku 1989. Pri posudzovaní najlepších záujmov dieťaťa by mali členské štáty najmä náležite zohľadniť blaho a sociálny rozvoj maloletej osoby vrátane jej minulosti. So zreteľom na článok 12 Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa týkajúci sa práva dieťaťa byť vypočutý by mal rozhodujúci orgán poskytnúť maloletej osobe príležitosť na osobný pohovor okrem prípadu, keď to nie je v najlepšom záujme dieťaťa. Rozhodujúci orgán by mal zorganizovať osobný pohovor s maloletou osobou, pričom by mal zohľadniť najmä jej vek a vyspelosť.
- (24) Bez toho, aby bola dotknutá právomoc členských štátov v oblasti nadobúdania štátneho občianstva, a skutočnosť, že podľa medzinárodného práva je na každom členskom štáte, aby s náležitým ohľadom na právo Únie stanovil podmienky nadobudnutia a straty štátneho občianstva, by členské štáty pri uplatňovaní tohto nariadenia mali dodržiavať svoje medzinárodné záväzky voči osobám bez štátnej príslušnosti v súlade s nástrojmi medzinárodného práva v oblasti ľudských práv, a to aj v príslušných prípadoch podľa Dohovoru o právnom postavení osôb bez štátnej príslušnosti prijatého v New Yorku 28. septembra 1954. V prípade potreby by sa členské štáty mali usilovať identifikovať osoby bez štátnej príslušnosti a posilniť ich ochranu, čím sa osobám bez štátnej príslušnosti umožní požívať najdôležitejšie základné práva a zníži sa riziko diskriminácie alebo nerovnakého zaobchádzania.
- (25) Ak sa po dôkladnom posúdení zo strany príslušných vnútroštátnych orgánov dospeje k záveru, že žiadateľ predstavuje ohrozenie národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku, najmä v súvislosti so závažnými trestnými

činmi alebo terorizmom, členský štát by mal mať možnosť urobiť výnimku z práva žiadateľa zotrvať na jeho území počas správneho konania za predpokladu, že uplatnenie takejto výnimky nevedie k odsunu žiadateľa do tretej krajiny v rozpore so zásadou zákazu vyhostenia alebo vrátenia (*non-refoulement*).

- (26) Spoločným konaním sa zjednocujú lehoty na prístup jednotlivca ku konaniu a na posúdenie žiadosti rozhodujúcim orgánom. Vzhľadom na to, že neprimerane vysoký počet prejavov vôle podať žiadosť urobených v rovnakom čase môže predstavovať riziko oneskorenia prístupu ku konaniu a posúdeniu žiadostí, niekedy môže byť potrebná určitá flexibilita, aby sa uvedené lehoty mohli výnimočne predĺžiť. V záujme zabezpečenia účinného procesu by však predĺženie uvedených lehôt malo byť krajným riešením so zreteľom na to, že členské štáty by mali pravidelne preskúmať svoje potreby v snahe udržať efektívny azylový systém a zároveň v prípade potreby vypracúvať núdzové plány, ako aj so zreteľom na to, že agentúra pre azyl by mala členským štátom poskytovať potrebnú operačnú a technickú pomoc. Ak členské štáty predpokladajú, že nebudú schopné dodržať stanovené lehoty, mali by požiadať o pomoc agentúru pre azyl. Ak o pomoc nepožiadajú a azylový systém v členskom štáte z dôvodu neprimeraného tlaku neumožní účinné fungovanie systému CEAS, agentúra pre azyl by mala byť schopná na základe vykonávacieho aktu Rady v nadväznosti na návrh Komisie prijať opatrenia na podporu tohto členského štátu.
- (27) Prístup k spoločnému konaniu by mal byť založený na trojfázovom postupe s týmito prvkami: prejav vôle podať žiadosť, registrácia a podanie žiadosti. Prejav vôle podať žiadosť je prvým krokom, ktorým sa vyvolá uplatňovanie tohto nariadenia. Usudzuje sa, že štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti požiadať o medzinárodnú ochranu, keď vyjadrí želanie, aby im bola udelená medzinárodná ochrana členským štátom. Ak žiadosť dostane orgán, ktorý nie je zodpovedný za registráciu žiadostí, členské štáty by mali v súlade so svojimi vnútornými postupmi a organizáciou uplatňovať toto nariadenie, aby sa zabezpečil účinný prístup ku konaniu. Vyjadriť želanie získať medzinárodnú ochranu od členského štátu by sa malo dať akoukoľvek formou a jednotlivý žiadateľ nemusí nevyhnutne použiť konkrétne slová, ako je „medzinárodná ochrana“, „azyl“ alebo „doplnková ochrana“. Vymedzujúcim prvkom má byť vyjadrenie štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti týkajúce sa obavy z prenasledovania alebo vážneho bezprávia po návrate do svojej krajiny pôvodu alebo, v prípade osoby bez štátnej príslušnosti, do krajiny svojho predchádzajúceho obvyklého pobytu. Ak sú pochybnosti o tom, či sa určité vyhlásenie môže vykladať ako žiadosť o medzinárodnú ochranu, štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátnej príslušnosti by sa mala výslovne položiť otázka, či si želá udelenie medzinárodnej ochrany. Len čo žiadateľ prejaví vôľu podať žiadosť, mal by požívať práva podľa tohto nariadenia a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1346 ⁽⁸⁾.
- (28) Žiadosť by sa mala zaregistrovať okamžite po prejave vôle podať žiadosť. V uvedenej fáze by príslušné orgány zodpovedné za registráciu žiadostí alebo experti vyslaní agentúrou pre azyl, ktorí im s ich úlohou pomáhajú, mali žiadosť zaregistrovať spolu s osobnými údajmi žiadateľa. Uvedené orgány alebo experti by mali žiadateľa informovať o jeho právach a povinnostiach, ako aj o dôsledkoch pre žiadateľa v prípade nedodržania uvedených povinností. Tieto informácie by mali byť schopné poskytovať aj organizácie, ktoré s príslušnými orgánmi spolupracujú a pomáhajú im. Žiadateľovi by sa mal poskytnúť doklad, v ktorom sa uvádza, že prejavil vôľu podať žiadosť a daná žiadosť bola zaregistrovaná. Lehota na podanie žiadosti začína plynúť okamihom registrácie žiadosti.
- (29) Podanie žiadosti je úkon, ktorým sa formalizuje žiadosť o medzinárodnú ochranu. Žiadateľovi by sa mali poskytnúť potrebné informácie o spôsobe a mieste podania žiadosti a mala by sa mu na tento účel poskytnúť skutočná možnosť. V tejto fáze je žiadateľ povinný poskytnúť čo najskôr všetky skutočnosti a doklady, ktoré má k dispozícii a ktoré sú potrebné na zdôvodnenie a skompletizovanie žiadosti, ak sa v tomto nariadení nestanovuje inak. Lehota správneho konania začína plynúť od okamihu podania žiadosti. Krátko po podaní žiadosti by sa mal žiadateľovi poskytnúť doklad, v ktorom sa uvádza jeho postavenie ako žiadateľa.
- (30) Je osobitne dôležité zabezpečiť, aby sa maloletým osobám poskytovali informácie spôsobom vhodným pre deti.
- (31) Žiadateľ by mal byť náležite informovaný o svojich právach a povinnostiach včas a v jazyku, ktorému rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že by mu mal rozumieť, písomne a v prípade potreby ústne. So zreteľom na skutočnosť, že napríklad v situácii, keď žiadateľ odmietne spolupracovať s vnútroštátnymi orgánmi, najmä ak neposkytne skutočnosti potrebné na posúdenie žiadosti alebo neposkytne odtlačky prstov ani podobu tváre, sa žiadosť zamietne alebo vyhlási za konkludentne vzatú späť, je potrebné, aby bol žiadateľ informovaný o dôsledkoch nesplnenia uvedených povinností.

⁽⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1346 zo 14. mája 2024, ktorou sa stanovujú normy pre príjem žiadateľov o medzinárodnú ochranu (Ú. v. EÚ L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj>).

- (32) Aby si mohli pracovníci orgánov uplatňujúcich toto nariadenie plniť svoje povinnosti, mali by mať primerané znalosti a mala by sa im poskytnúť potrebná odborná príprava v oblasti medzinárodnej ochrany, a to aj s podporou agentúry pre azyl. Takisto by mali mať k dispozícii primerané prostriedky vrátane dostatočného počtu odborne spôsobilých pracovníkov a usmernenia na účinné vykonávanie svojich úloh. Na tento účel by mal každý členský štát pravidelne posudzovať potreby rozhodujúceho orgánu a iných príslušných orgánov s cieľom zabezpečiť, aby boli vždy schopné zaoberať sa žiadosťami o medzinárodnú ochranu účinným spôsobom, najmä vtedy, keď je v rovnakom období žiadostí neprimerane veľa.
- (33) Na účely účinného prístupu ku konaniu o posúdení žiadosti na hraničných priechodoch a v zariadeniach určených na zaistenie by mali byť prístupné informácie o možnosti prejavíť vôľu podať žiadosť o medzinárodnú ochranu. Základná komunikácia potrebná na to, aby príslušné orgány boli schopné porozumieť, či si osoby želajú prejavíť vôľu podať žiadosť o medzinárodnú ochranu, by sa mala zabezpečiť prostredníctvom tlmočenia.
- (34) V tomto nariadení by sa mala pre žiadateľov stanoviť možnosť podať žiadosť v mene dospelých osôb, ktoré potrebujú pomoc pri výkone právnej spôsobilosti, a maloletých osôb, ak podľa vnútroštátneho práva nie sú tieto osoby právne spôsobilé podať žiadosť vo vlastnom mene. Malo by sa umožniť spoločné posúdenie týchto žiadostí.
- (35) S cieľom zabezpečiť, aby mali maloleté osoby bez sprievodu účinný prístup ku konaniu a mohli využívať práva a plniť si povinnosti podľa tohto nariadenia, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351⁽⁹⁾, smernice (EÚ) 2024/1346 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1358⁽¹⁰⁾, by sa im mal vymenovať zástupca, a to aj vtedy, ak sa skutočnosť, že žiadateľ je maloletá osoba bez sprievodu, zistí kedykoľvek počas konania o azyle. Zástupca by mal pomáhať maloletej osobe a usmerňovať ju počas konania s cieľom chrániť najlepší záujem dieťaťa, a najmä by mal pomáhať pri podávaní žiadosti a osobnom pohovore. V prípade potreby by mal zástupca podať žiadosť v mene maloletej osoby. Mala by sa určiť osoba, ktorá bude pomáhať malolekým osobám bez sprievodu, kým sa nevymenuje zástupca, prípadne aj v súvislosti s postupom týkajúcim sa posúdenia veku a konaniami stanovenými v nariadeniach (EÚ) 2024/1351 a (EÚ) 2024/1358. S cieľom poskytnúť účinnú podporu malolekým osobám bez sprievodu by zástupcovia alebo osoba spôsobilá dočasne konať ako zástupca mali byť poverení zastupovaním primeraného a obmedzeného počtu maloletých osôb bez sprievodu a za bežných okolností nie viac ako 30 maloletých osôb bez sprievodu súčasne. Členské štáty by mali vymenovať správne alebo súdne orgány alebo iné subjekty zodpovedné za pravidelný dohľad nad takýmito zástupcami pri výkone ich úloh. Maloletá osoba bez sprievodu by mala mať právo podať žiadosť vo vlastnom mene, ak má právnu spôsobilosť v súlade s vnútroštátnym právom. S cieľom chrániť práva a procesné záruky maloletej osoby bez sprievodu, ktorá nemá v súlade s vnútroštátnym právom právnu spôsobilosť, by mal žiadosť podať zástupca čo najskôr s ohľadom na najlepší záujem dieťaťa. Skutočnosť, že maloletá osoba bez sprievodu podá žiadosť vo vlastnom mene, by nemala brániť v tom, aby jej bol pridelený zástupca.
- (36) S cieľom zabezpečiť, aby sa spracúvanie žiadostí o medzinárodnú ochranu vykonávalo s náležitým ohľadom na práva dieťaťa, malolekým osobám sa majú poskytnúť osobitné procesné záruky a osobitné prijímacie podmienky s citlivým prístupom k deťom. Ak po výpovediach žiadateľa existujú dôvody na pochybnosti o tom, či je žiadateľ maloletou osobou, rozhodujúci orgán by mal mať možnosť vykonať posúdenie veku dotknutej osoby. Pochybnosti o veku žiadateľa môžu vzniknúť, keď žiadateľ tvrdí, že je maloletou osobou, ale aj vtedy, keď tvrdí, že je dospelou osobou. Vzhľadom na osobitnú zraniteľnosť maloletých osôb bez sprievodu, ktoré pravdepodobne nebudú mať doklady totožnosti ani iné doklady, je mimoriadne dôležité zabezpečiť silné záruky na zabezpečenie toho, aby sa na takýchto žiadateľov nevzťahovali nesprávne alebo neprimerané postupy posudzovania veku.

⁽⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 zo 14. mája 2024 o riadení azylu a migrácie, o zmene nariadení (EÚ) 2021/1147 a (EÚ) 2021/1060 a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 604/2013 (Ú. v. EÚ L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

⁽¹⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1358 zo 14. mája 2024 o zriadení systému Eurodac na porovnávanie biometrických údajov s cieľom účinne uplatňovať nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 a (EÚ) 2024/1350 a smernicu Rady 2001/55/ES a identifikovať neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti, o žiadostiach orgánov presadzovania práva členských štátov a Europolu o porovnanie s údajmi v systéme Eurodac na účely presadzovania práva, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240 a (EÚ) 2019/818 a o zrušení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 603/2013 (Ú. v. EÚ L, 2024/1358, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj>).

- (37) Vo všetkých prípadoch by sa posúdenie veku počas celého konania malo vykonávať spôsobom, ktorý v prvom rade prihliada na najlepší záujem dieťaťa. Posúdenie veku by sa malo vykonať v dvoch krokoch. Prvý krok by mal zahŕňať multidisciplinárne posúdenie, ktoré by mohlo zahŕňať psychosociálne posúdenie a iné nemedicínske metódy, ako je pohovor, vizuálne posúdenie na základe fyzického vzhľadu alebo posúdenie dokumentácie. Takéto posúdenie by mali vykonávať odborníci s odbornými znalosťami v oblasti odhadu veku a vývinu detí, ako sú sociálni pracovníci, psychológovia alebo pediatri, s cieľom posúdiť rôzne faktory, ako sú fyzické, psychologické, vývinové, environmentálne a kultúrne faktory. Ak výsledok multidisciplinárneho posúdenia veku nie je jednoznačný, rozhodujúci orgán by mal mať v druhom kroku možnosť požiadať o lekársku prehliadku ako krajné opatrenie a pri plnom rešpektovaní dôstojnosti jednotlivca. Ak možno použiť rôzne postupy, v rámci lekárskej prehliadky by sa mali uprednostniť najmenej invazívne postupy pred tým, ako sa pristúpi k invazívnejším postupom, pričom sa v relevantných prípadoch zohľadnia usmernenia agentúry pre azyl. Ak sú výsledky nejednoznačné aj po posúdení veku, rozhodujúci orgán by mal žiadateľa považovať za maloletú osobu.
- (38) V záujme zaručenia práv žiadateľov by sa mali rozhodnutia o všetkých žiadostiach o medzinárodnú ochranu prijímať na základe skutočností, objektívne, nestranne a na individuálnom základe po dôkladnom posúdení, v ktorom sa zohľadnia všetky skutočnosti, ktoré uviedol žiadateľ, a individuálne pomery žiadateľa. Na zabezpečenie dôkladného posúdenia žiadosti by mal rozhodujúci úrad takisto zohľadniť relevantné, presné a aktuálne informácie o situácii, ktorá prevažuje v krajine pôvodu žiadateľa v čase prijatia rozhodnutia o žiadosti. Tieto informácie možno získať z agentúry pre azyl a iných zdrojov, ako napríklad od Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov. Rozhodujúci orgán by mal takisto zohľadniť spoločnú analýzu situácie v konkrétnych krajinách pôvodu a usmernenia vypracované agentúrou pre azyl, ak sú uvedené podklady k dispozícii. Akékoľvek oneskorenie ukončenia konania by malo byť v plnom súlade s povinnosťami členských štátov podľa nariadenia (EÚ) 2024/1347 a s právom na dobrú správu vecí verejných bez toho, aby bola dotknutá efektívnosť a spravodlivosť konania podľa tohto nariadenia.
- (39) S cieľom zaručiť práva žiadateľa by malo byť rozhodnutie o jeho žiadosti poskytnuté písomne. Ak sa rozhodnutím neudelí medzinárodná ochrana, žiadateľovi by sa mali oznámiť skutkové a právne dôvody, informácie o dôsledkoch rozhodnutia a možnosti napadnutia uvedeného rozhodnutia.
- (40) S cieľom zvýšiť efektívnosť konaní a znížiť riziko úteku a pravdepodobnosť neoprávnených pohybov by nemali existovať žiadne procesné časové medzery medzi vydaním zamietavého rozhodnutia o žiadosti o medzinárodnú ochranu a rozhodnutím o návrate. Žiadateľom, ktorých žiadosti boli zamietnuté, by sa malo ihneď vydať rozhodnutie o návrate. Bez toho, aby bolo dotknuté právo na účinný opravný prostriedok, rozhodnutie o návrate by malo byť buď súčasťou zamietavého rozhodnutia o žiadosti o medzinárodnú ochranu, alebo ak ide o samostatný akt, malo by sa vydávať súčasne a spolu so zamietavým rozhodnutím alebo bez zbytočného odkladu po ňom.
- (41) V prípade vydania alebo odovzdania z medzinárodného trestného súdu do tretej krajiny alebo iného členského štátu by dotknutý príslušný orgán mohol prihliadnuť na skutočnosti zohľadnené pri rozhodovaní o vydaní alebo odovzdaní, ktoré môžu byť relevantné pre posúdenie rizika priameho alebo nepriameho vyhostenia alebo vrátenia.
- (42) Je potrebné, aby rozhodnutia o žiadostiach o medzinárodnú ochranu prijímali orgány, ktorých pracovníci majú primerané znalosti a absolvovali primeranú odbornú prípravu vrátane príslušnej odbornej prípravy poskytovanej agentúrou pre azyl, ktorá sa týka príslušných noriem v oblasti azylového a utečeneckého práva, a aby pri vykonávaní svojich činností náležite rešpektovali príslušné etické zásady. Uvedené by sa malo vzťahovať na pracovníkov orgánov z iných členských štátov a expertov agentúry pre azyl vyslaných na pomoc rozhodujúcemu orgánu členského štátu s posudzovaním žiadostí o medzinárodnú ochranu.
- (43) Bez toho, aby bolo dotknuté primerané a úplné posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, je v záujme členských štátov a žiadateľov, aby bolo rozhodnutie prijaté čo najskôr. Mali by sa stanoviť maximálne lehoty správneho konania, aby sa konanie o medzinárodnej ochrane zjednotilo. Žiadatelia by tak mali mať možnosť dostať rozhodnutie o svojej žiadosti v čo najkratšom možnom čase vo všetkých členských štátoch, čím sa zabezpečí rýchle a efektívne konanie.
- (44) V záujme skrátenia celkovej dĺžky konania v niektorých prípadoch by mali mať členské štáty flexibilitu dať v súlade so svojimi vnútroštátnymi potrebami prednosť posúdeniu ktorejkoľvek žiadosti pred posúdením iných žiadostí, pri ktorých bola vôľa podať ich prejavená skôr. Uprednostňovanie posudzovania žiadostí by malo prebiehať bez odchýlenia sa od bežne uplatňovaných postupov, najmä konania o prípustnosti alebo zrýchleného konania o posúdení žiadosti, lehôt, zásad a záruk. Požiadavkou podľa tohto nariadenia posúdiť určité žiadosti v zrýchlenom

konaní alebo konaní na hraniciach by preto nemala byť dotknutá flexibilita členských štátov rozhodovať o tom, či takéto žiadosti uprednostnia. Za určitých okolností, najmä ak sa na rodiny s maloletými osobami vzťahuje konanie na hraniciach, by členské štáty mali uprednostniť posúdenie ich žiadosti.

- (45) Členské štáty by mali mať možnosť zamietnuť žiadosť ako neprípustnú napríklad vtedy, ak sa krajina, ktorá nie je členským štátom, považuje za prvú krajinu azylu alebo bezpečnú tretiu krajinu pre žiadateľa, alebo ak medzinárodný súd poskytol žiadateľovi bezpečnú relokáciu do členského štátu alebo tretej krajiny, alebo ak sa prejav vôle podať žiadosť urobil až po siedmich pracovných dňoch odo dňa, keď bolo žiadateľovi doručené rozhodnutie o návrate a za predpokladu, že bol informovaný o dôsledkoch neprejavenia vôle podať žiadosť v uvedenej lehote a že nenastali žiadne nové relevantné skutočnosti. Vzhľadom na to, že systém CEAS je založený na vzájomnej dôvere a predpoklade dodržiavania základných práv vrátane práv založených na Ženevskom dohovore a na Európskom dohovore o ľudských právach, skutočnosť, že iný členský štát už udelil medzinárodnú ochranu, je spravidla dôvodom na zamietnutie žiadosti toho istého žiadateľa ako neprípustnej. Členské štáty by preto mali mať možnosť zamietnuť žiadosť ako neprípustnú, ak sa žiadateľovi už udelila medzinárodná ochrana v inom členskom štáte. Okrem toho by sa žiadosť mala považovať za neprípustnú, ak ide o následnú žiadosť bez nových relevantných skutočností.
- (46) Na uplatňovanie konceptov prvej krajiny azylu a bezpečnej tretej krajiny je nevyhnutné, aby tretia krajina, v súvislosti s ktorou sa tieto koncepty uplatňujú, bola zmluvnou stranou Ženevského dohovoru a dodržiavala ho, pokiaľ táto tretia krajina inak v právnych predpisoch a v praxi nezabezpečí účinnú ochranu v súlade so základnými normami v oblasti ľudských práv, ako je prístup k prostriedkom potrebným na pokrytie nákladov na zachovanie primeranej životnej úrovne vzhľadom na celkovú situáciu danej hostiteľskej tretej krajiny, prístup k zdravotnej starostlivosti a základnej liečbe chorôb a k vzdelaniu za podmienok všeobecne stanovených v danej tretej krajine. Takáto účinná ochrana by sa mala poskytovať až do nájdania trvalého riešenia. Malo by byť možné označiť tretiu krajinu za bezpečnú tretiu krajinu s výnimkami určitých častí jej územia alebo jasne identifikovateľných kategórií osôb.
- (47) Členské štáty by mali mať možnosť uplatniť koncept prvej krajiny azylu ako dôvod neprípustnosti, ak žiadateľ požíval účinnú ochranu a túto ochranu môže stále využívať v tretej krajine, kde nie je ohrozený jeho život ani sloboda z dôvodu rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania politických názorov, kde nie je vystavený prenasledovaniu ani reálnemu riziku vážneho bezprávia v zmysle vymedzenia v nariadení (EÚ) 2024/1347 a kde je žiadateľ chránený pred vyhodením alebo vrátením a pred odsunom v rozpore s právom na ochranu pred mučením a krutým, neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním alebo trestaním, ako sa ustanovuje v medzinárodnom práve.
- (48) Členské štáty by mali mať možnosť uplatniť koncept bezpečnej tretej krajiny ako dôvod neprípustnosti, ak žiadateľ môže požiadať a po splnení podmienok aj získať účinnú ochranu v tretej krajine, kde nie je ohrozený jeho život ani sloboda z dôvodu rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania politických názorov, kde nie je vystavený prenasledovaniu ani reálnemu riziku vážneho bezprávia v zmysle vymedzenia v nariadení (EÚ) 2024/1347 a kde je chránený pred vyhodením alebo vrátením a pred odsunom v rozpore s právom na ochranu pred mučením a krutým, neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním alebo trestaním, ako sa ustanovuje v medzinárodnom práve. Rozhodujúce orgány členských štátov by si však mali zachovať právo posúdiť žiadosť vo veci samej, aj keď sú splnené podmienky na to, aby sa žiadosť považovala za neprípustnú, najmä ak sú povinné tak urobiť v súlade so svojimi vnútroštátnymi záväzkami. Členský štát by mal mať možnosť uplatňovať koncept bezpečnej tretej krajiny len vtedy, ak existuje väzba medzi žiadateľom a treťou krajinou, na základe ktorej by bolo odôvodnené, aby žiadateľ odišiel do tejto krajiny. Väzba medzi žiadateľom a bezpečnou treťou krajinou by sa mohla považovať za preukázanú najmä vtedy, ak sa v danej krajine zdržiavajú členovia žiadateľovej rodiny alebo ak sa žiadateľ v danej krajine usadil či zdržiaval.
- (49) Predpoklad bezpečnosti vo vzťahu k tretím krajinám, s ktorými boli uzavreté dohody takého druhu, aký je uvedený v tomto nariadení, sa neuplatňuje v prípade, že sa vykonávanie takýchto dohôd pozastaví v súlade s článkom 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“).

- (50) Koncepty prvej krajiny azylu a bezpečnej tretej krajiny by sa nemali uplatňovať vo vzťahu k žiadateľovi, ktorý žiada a je oprávnený požívať v členskom štáte, ktorý žiadosť posudzuje, práva stanovené v smernici Rady 2003/86/ES ⁽¹⁾ alebo v smernici Európskeho parlamentu Rady 2004/38/ES ⁽¹²⁾ ako rodinný príslušník štátneho príslušníka tretej krajiny alebo občana Únie.
- (51) Pri posudzovaní toho, či tretia krajina spĺňa kritériá účinnej ochrany stanovené v tomto nariadení, by sa prístup k prostriedkom na pokrytie nákladov na zachovanie primeranej životnej úrovne mal chápať tak, že zahŕňa prístup k potravinám, oblečeniu, bývaniu alebo prístrešiu a právo vykonávať platené zamestnanie, napríklad prístupom na pracovný trh, za podmienok, ktoré nie sú vo všeobecnosti za rovnakých okolností menej priaznivé než podmienky pre cudzincov v tejto tretej krajine.
- (52) Na to, aby členské štáty mohli zamietnuť žiadosť ako neprípustnú na základe konceptov prvej krajiny azylu alebo bezpečnej tretej krajiny, by sa mali individuálne posúdiť konkrétne okolnosti žiadateľa vrátane všetkých skutočností, ktoré žiadateľ predložil spolu s vysvetlením, prečo by sa uvedené koncepty na neho nemali vzťahovať. Ak je žiadateľom maloletá osoba bez sprievodu, príslušný orgán by mal zohľadniť najlepší záujem dieťaťa, najmä pokiaľ ide o dostupnosť udržateľnej primeranej starostlivosti a opatrenia v oblasti opatrovníctva.
- (53) Žiadosť by sa nemala zamietnuť ako neprípustná na základe konceptov prvej krajiny azylu alebo bezpečnej tretej krajiny, ak je už vo fáze posúdenia prípustnosti jasné, že dotknutá tretia krajina žiadateľa neprijme alebo neprijme späť. Okrem toho, ak žiadateľ nie je napokon prijatý alebo prijatý späť do tretej krajiny po tom, ako bola žiadosť zamietnutá ako neprípustná, mal by mať opäť prístup ku konaniu o medzinárodnej ochrane v súlade s týmto nariadením.
- (54) Žiadosť o medzinárodnú ochranu by sa mala posúdiť vo veci samej, aby sa určilo, či žiadateľ spĺňa podmienky na udelenie medzinárodnej ochrany v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1347. Ak je žiadosť zamietnutá ako neprípustná v súlade s týmto nariadením, ak je zodpovedný iný členský štát v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1351 alebo ak sa žiadosť vyhlási za konkludentne alebo výslovne vzatú späť, žiadosť sa vo veci samej posúdiť nemusí.
- (55) Posúdenie žiadosti by sa malo zrýchliť a ukončiť maximálne do troch mesiacov v obmedzenom počte prípadov, ktoré zahŕňajú prípady, ak žiadateľ pochádza z bezpečnej krajiny pôvodu alebo prejavil vôľu podať žiadosť o medzinárodnú ochranu len na účel oddialenia alebo zmarenia výkonu rozhodnutia o odsune, alebo ak existujú závažné obavy týkajúce sa národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku. Členské štáty by mali mať možnosť uplatniť zrýchlené konanie o posúdení žiadosti na maloleté osoby bez sprievodu len za obmedzených okolností stanovených v tomto nariadení.
- (56) V záujme rýchlych a spravodlivých konaní pre všetkých žiadateľov a zároveň zabezpečenia toho, aby sa bezdôvodne nepredlžoval pobyt žiadateľov, ktorí nespĺňajú podmienky na udelenie medzinárodnej ochrany v Únii, vrátane osôb, ktoré sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín oslobodených od vízovej povinnosti podľa nariadenia (EÚ) 2018/1806, by členské štáty mali urýchliť posudzovanie žiadostí žiadateľov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretej krajiny alebo, v prípade osôb bez štátnej príslušnosti, ktorí mali v minulosti obvyklý pobyt v tretej krajine, v prípade ktorej predstavuje podiel rozhodnutí o udelení medzinárodnej ochrany na celkovom počte rozhodnutí súvisiacich s danou treťou krajinou 20 % alebo menej za zohľadnenia okrem iného podstatných rozdielov medzi prvostupňovým a konečným rozhodnutím. Ak od uverejnenia príslušných údajov Eurostatu a po zohľadnení usmernenia podľa článku 11 nariadenia (EÚ) 2021/2303 došlo v dotknutej tretej krajine k významnej zmene alebo ak žiadateľ patrí do osobitnej kategórie osôb, v prípade ktorých sa nízka miera uznaných žiadostí nemôže považovať za reprezentatívnu z hľadiska ich potrieb ochrany v dôsledku existencie osobitného dôvodu prenasledovania, posúdenie žiadosti by sa nemalo urýchliť. Prípady, keď sa tretia krajina môže považovať za bezpečnú krajinu pôvodu alebo za bezpečnú tretiu krajinu pre žiadateľa v zmysle tohto nariadenia, by mali naďalej predstavovať samostatný dôvod pre zrýchlené konanie o posúdení žiadosti, alebo konanie o prípustnosti žiadosti.
- (57) Mnohé prejavy vôle podať žiadosť o medzinárodnú ochranu sa robia na vonkajšej hranici alebo v tranzitnom priestore členského štátu, a to aj zo strany osôb zadržaných v súvislosti s neoprávneným prekročením vonkajšej hranice, teda v samotnom čase neoprávneného prekročenia vonkajšej hranice alebo v blízkosti tejto vonkajšej hranice po jej prekročení, alebo zo strany osôb vyložených v dôsledku pátracej a záchrannej operácie. Aby bolo možné vykonať identifikáciu osôb a bezpečnostné kontroly a kontroly zdravotného stavu na vonkajších hraniciach

⁽¹⁾ Smernica Rady 2003/86/ES z 22. septembra 2003 o práve na zlúčenie rodiny (Ú. v. EÚ L 251, 3.10.2003, s. 12).

⁽¹²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77).

a nasmerovať dotknutých štátnych príslušníkov tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti do príslušných konaní, je potrebné preverovanie. Po preverení by štátni príslušníci tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti mali byť nasmerovaní do príslušných konaní o azyle alebo o návrate alebo by sa im mal odoprieť vstup. Preto by sa mala zaviesť fáza pred vstupom pozostávajúca z preverovania a konaní o azyle a o návrate na hraniciach. Všetky fázy príslušných konaní pre všetky neoprávnené príchody by mali byť plynulo a účinne prepojené.

- (58) Účelom konaní o azyle a o návrate na hraniciach by malo byť v zásade rýchlo na vonkajších hraniciach posúdiť, či sú žiadosti neopodstatnené alebo neprípustné, a rýchlo vrátiť osoby, ktoré nemajú právo zdržiavať sa, spôsobom, ktorým sa plne dodržiava zásada zákazu vyhodenia alebo vrátenia, a zároveň zabezpečiť, aby boli osoby s opodstatnenými žiadosťami nasmerované do riadneho konania a aby sa im poskytol rýchly prístup k medzinárodnej ochrane. Členské štáty by preto mali mať možnosť požadovať od žiadateľov o medzinárodnú ochranu, aby sa spravidla zdržiavali na vonkajšej hranici alebo v jej blízkosti, alebo v tranzitnom priestore, alebo na iných určených miestach na ich území, aby bolo možné posúdiť prípustnosť žiadostí. Za presne vymedzených okolností by členské štáty mali mať možnosť zaistiť posúdenie žiadosti vo veci samej a v prípade zamietnutia žiadosti zaistiť návrat dotknutých štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti. Na účely vykonania konania o azyle na hraniciach a konania o návrate na hraniciach stanoveného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1349⁽¹³⁾ by členské štáty mali prijať potrebné opatrenia na vytvorenie primeranej kapacity, pokiaľ ide o príjem a ľudské zdroje, najmä kvalifikovaných a dobre vyškolených pracovníkov, potrebnej na to, aby bolo možné kedykoľvek posúdiť stanovený počet žiadostí a vykonať rozhodnutia o návrate.
- (59) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia, pokiaľ ide o výpočet počtov zodpovedajúcich primeranej kapacite každého členského štátu a maximálneho počtu žiadostí, ktoré je každý členský štát povinný za rok posúdiť v konaní na hraniciach, by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Primeraná kapacita členského štátu by sa mala stanoviť prostredníctvom vzorca vychádzajúceho zo súhrnu počtov neoprávnených prekročení hraníc, ktoré členské štáty nahlásili Európskej agentúre pre pohraničnú a pobrežnú stráž zriadenej nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896⁽¹⁴⁾ (ďalej len „agentúra Frontex“), čo zahŕňa aj príchody v dôsledku pátracích a záchranných operácií, a odopretia vstupu na vonkajších hraniciach podľa údajov Eurostatu, za obdobie troch rokov. Keď sa vykonávací akt prijme v súlade s týmto nariadením, jeho prijatie by sa malo zosúladiť s prijatím európskej výročnej správy o azyle a migrácii podľa nariadenia (EÚ) 2024/1351, v ktorej sa posudzuje situácia na všetkých migračných trasách a vo všetkých členských štátoch. Ako dodatočný prvok stability a predvídateľnosti by sa mal stanoviť maximálny počet žiadostí, ktoré by mal byť členský štát povinný posúdiť za rok v rámci konania na hraniciach, a to vo výške štvornásobku primeranej kapacity tohto členského štátu. Rozsah povinnosti členského štátu zriadiť primeranú kapacitu by mal primerane zohľadňovať obavy členských štátov v oblasti národnej bezpečnosti a verejného poriadku. Do dosiahnutia primeranej kapacity by sa mali započítavať iba žiadosti, na ktoré sa vzťahuje konanie na hraniciach.
- (60) Členské štáty by mali posúdiť žiadosti v rámci konania na hraniciach vtedy, keď žiadateľ predstavuje hrozbu pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok, keď sa predpokladá, že žiadateľ potom, čo mu bola poskytnutá plná možnosť preukázať závažný dôvod, úmyselne zavádzal orgány predkladaním nepravdivých informácií alebo falošných dokladov alebo zadržiavaním relevantných informácií alebo dokladov, pokiaľ ide o jeho totožnosť alebo štátnu príslušnosť, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na rozhodnutie, a keď je pravdepodobné, že žiadateľ je neopodstatnená, pretože žiadateľ má štátnu príslušnosť, v prípade ktorej predstavuje podiel rozhodnutí o udelení medzinárodnej ochrany 20 % alebo menej z celkového počtu rozhodnutí v súvislosti s danou treťou krajinou. S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania článku 50 tretieho odseku tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. V iných prípadoch, napríklad keď je žiadateľ z bezpečnej krajiny pôvodu alebo bezpečnej tretej krajiny, by použitie konania na hraniciach malo byť pre členské štáty nepovinné.
- (61) Podľa kapitoly IV smernice (EÚ) 2024/1346 sú členské štáty poskytujúce prijímacie zariadenia na vykonávanie konania o azyle na hraniciach povinné zohľadniť osobitnú situáciu a potreby zraniteľných osôb vrátane maloletých osôb, osôb so zdravotným postihnutím a starších osôb. V dôsledku toho by sa takéto osoby mali pripustiť ku

⁽¹³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1349 zo 14. mája 2024, ktorým sa stanovuje konanie o návrate na hraniciach a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/1148 (Ú. v. EÚ L, 2024/1349, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj>).

⁽¹⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii a zrušení nariadení (EÚ) č. 1052/2013 a (EÚ) 2016/1624 (Ú. v. EÚ L 295, 14.11.2019, s. 1).

konaniu na hraniciach len v prípade, že prijímacie podmienky v rámci tohto konania spĺňajú požiadavky stanovené v kapitole IV uvedenej smernice. Okrem toho v prípade, že prijímacie podmienky dostupné v rámci konania na hraniciach prestanú spĺňať požiadavky a normy stanovené v kapitole IV uvedenej smernice, konanie na hraniciach by sa na dotknuté osoby malo prestať uplatňovať.

- (62) Môžu existovať aj okolnosti, za ktorých by bez ohľadu na dostupné zariadenia osobitná situácia alebo osobitné potreby žiadateľov v každom prípade bránili ich pripusteniu ku konaniu na hraniciach alebo zotrvaníu v ňom. V tejto súvislosti by sa konanie na hraniciach nemalo uplatňovať alebo by sa malo prestať uplatňovať, ak žiadateľom, ktorí potrebujú osobitné procesné záruky, nemožno poskytnúť potrebnú podporu alebo ak je to odôvodnené zdravotnými dôvodmi vrátane dôvodov týkajúcich sa duševného zdravia osoby. Rovnako vzhľadom na význam práv dieťaťa a potrebu prihliadať na najlepší záujem dieťaťa by sa na maloleté osoby bez sprievodu spravidla nemalo vzťahovať konanie na hraniciach, pokiaľ neexistujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že maloletá osoba predstavuje nebezpečenstvo pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok členského štátu, alebo ak žiadateľ bol násilne vyhostený zo závažných dôvodov národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku podľa vnútroštátneho práva.
- (63) Konanie na hraniciach by sa takisto nemalo uplatňovať alebo by sa malo prestať uplatňovať, ak vedie k zaisteniu žiadateľov za okolností, keď podmienky zaistenia osôb a záruky uplatniteľné na zaistenie stanovené v smernici (EÚ) 2024/1346 nie sú splnené.
- (64) Vzhľadom na to, že účelom konania na hraniciach je okrem iného umožniť rýchle posúdenie žiadostí, ktoré sú pravdepodobne neprípustné alebo neopodstatnené, s cieľom umožniť rýchly návrat tých, ktoré nemajú právo zdržiavať sa, uvedené konanie by sa nemalo uplatňovať alebo by sa malo prestať uplatňovať, ak sa rozhodujúci orgán domnieva, že dôvody na zamietnutie žiadosti ako neprípustnej alebo na uplatnenie zrýchleného konania o posúdení žiadosti sa neuplatňujú alebo sa už neuplatňujú.
- (65) Pri uplatňovaní konania na hraniciach na účely posúdenia žiadosti o medzinárodnú ochranu by členské štáty mali zabezpečiť, aby sa prijali potrebné opatrenia na ubytovanie žiadateľov vo všeobecnosti na vonkajšej hranici alebo v jej blízkosti alebo v tranzitných priestoroch v súlade so smernicou (EÚ) 2024/1346. Členské štáty môžu posudzovať žiadosti na inom mieste na vonkajších hraniciach, ako je miesto, na ktorom bol urobený prejav vôle podať žiadosť o azyl, a to presunom žiadateľov na konkrétne miesto na vonkajších hraniciach dotknutého členského štátu alebo v ich blízkosti alebo na iné určené miesta na ich území, na ktorých existujú vhodné zariadenia. Členské štáty by si mali zachovať diskrečnú právomoc rozhodnúť o tom, na ktorých konkrétnych miestach by sa takéto zariadenia mali zriadiť. Členské štáty by sa však mali snažiť obmedziť potrebu presunu žiadateľov na tento účel, a preto by sa mali usilovať zriadiť zariadenia s dostatočnou kapacitou na hraničných priechodoch alebo na úsekoch vonkajších hraníc, na ktorých sa robí väčšina prejavov vôle podať žiadosť o medzinárodnú ochranu, a to aj s prihliadnutím na dĺžku vonkajších hraníc a počet hraničných priechodov alebo tranzitných priestorov. Komisiu by mali informovať o konkrétnych miestach, na ktorých sa konania na hraniciach budú vykonávať.
- (66) Vzhľadom na to, že niektoré zariadenia sa môžu nachádzať na miestach s ťažkou dostupnosťou, členské štáty by mali zabezpečiť primeraný prístup pre pracovníkov, ktorí v takýchto zariadeniach pracujú.
- (67) Pri uplatňovaní ustanovení tohto nariadenia, ktoré môžu mať vplyv na maloleté osoby, by členské štáty mali v prvom rade prihliadať na najlepší záujem dieťaťa. V tejto súvislosti a vzhľadom na osobitné prijímacie potreby maloletých osôb, ak sa uplatňuje konanie na hraniciach a počet žiadateľov v danom okamihu presahuje počet, ktorý zodpovedá primeranej kapacite členského štátu, by tento členský štát nemal pri rozhodovaní o tom, kto sa má podrobiť konaniu na hraniciach, uprednostňovať maloleté osoby a ich rodinných príslušníkov, pokiaľ sa zo závažných dôvodov nedomnieva, že predstavujú nebezpečenstvo pre národnú bezpečnosť a verejný poriadok členského štátu. Ak sa majú podrobiť konaniu na hraniciach, malo by sa uprednostniť posúdenie žiadostí maloletých osôb a ich rodinných príslušníkov. Prijímacie zariadenie pre maloleté osoby a ich rodinných príslušníkov by mali zodpovedať ich potrebám a v plnej miere dodržiavať smernicu (EÚ) 2024/1346. Vzhľadom na to, že ochrana detí má prvoradý význam, ak informácie získané prostredníctvom monitorovania vykonávaného podľa nariadenia (EÚ) 2021/2303 naznačujú, že členský štát nedodržiava požiadavky na príjem maloletých osôb a ich rodinných príslušníkov, Komisia by mala odporučiť, aby sa uplatňovanie konania na hraniciach na rodiny s maloletými osobami pozastavilo, a dotknutý členský štát by mal Komisiu informovať o opatreniach prijatých na riešenie akýchkoľvek nedostatkov uvedených v odporúčaní Komisie. Odporúčanie by sa malo zverejniť.
- (68) Konanie na hraniciach na účely posúdenia žiadostí o medzinárodnú ochranu by malo trvať čo najkratšie a zároveň by malo zaručiť úplné a spravodlivé posúdenie žiadostí. V žiadnom prípade by nemalo presiahnuť 12 týždňov vrátane určenia zodpovedného členského štátu. Členské štáty by mali mať možnosť predĺžiť túto lehotu na 16 týždňov, ak je osoba odovzdaná podľa nariadenia (EÚ) 2024/1351. Táto lehota by sa mala chápať ako samostatná lehota pre konanie o azyle na hraniciach, od registrácie žiadosti až do okamihu, keď žiadateľ nemá právo zotrvať

a nie je mu povolené zotrvať. V rámci tejto lehoty môžu členské štáty vo vnútroštátnom práve stanoviť lehotu pre administratívne kroky, ako aj pre rôzne následné procedurálne kroky, ale mali by ich stanoviť tak, aby sa zabezpečilo, že konanie o posúdení žiadosti sa ukončí a prípadné rozhodnutie o žiadosti o povolenie zotrvať a prípadne aj rozhodnutie o opravnom prostriedku sa následne vydajú do 12 týždňov alebo prípadne do 16 týždňov. Ak členský štát po tejto lehote napriek tomu neprijal príslušné rozhodnutia, žiadateľovi by sa mal povoliť vstup na územie členského štátu s výhradou obmedzených výnimiek, aby mohlo príslušné konanie pokračovať. Vstup na územie sa nepovoľuje, ak žiadateľ nemá právo zotrvať, ak nepožiadala o povolenie zotrvať na účely konania o opravnom prostriedku alebo ak súd rozhodol, že by sa mu nemalo povoliť zotrvať dovtedy, kým sa nerozhodne v konaní o opravnom prostriedku. V takýchto prípadoch sa v záujme zabezpečenia kontinuity medzi konaním o azyle a konaním o návrate konanie o návrate takisto uskutoční v rámci konania o návrate na hraniciach stanoveného v nariadení (EÚ) 2024/1349 v lehote nepresahujúcej 12 týždňov.

- (69) Hoci sa konanie na hraniciach na účely posúdenia žiadosti o medzinárodnú ochranu môže uplatniť bez použitia zaistenia, členské štáty by napriek tomu mali mať možnosť uplatniť dôvody zaistenia počas konania na hraniciach v súlade s ustanoveniami smernice (EÚ) 2024/1346 s cieľom rozhodnúť o práve žiadateľa vstúpiť na územie. Ak sa počas takéhoto konania použije zaistenie, mali by sa uplatňovať ustanovenia o zaistení uvedenej smernice vrátane záruk pre zaistených žiadateľov, podmienok zaistenia, súdneho preskúmania a skutočnosti, že je potrebné individuálne posúdiť každý prípad. Pri maloletých osobách by sa spravidla nemalo používať zaistenie. Maloleté osoby by malo byť možné zaistiť len vo výnimočných prípadoch a ako krajné riešenie potom, ako sa zistí, že nie je možné účinne uplatniť iné miernejšie donucovacie opatrenia, okrem iného neväzobné, komunitné zariadenia, a potom, ako bolo zaistenie vyhodnotené ako opatrenie v najlepšom záujme maloletých osôb v súlade so smernicou (EÚ) 2024/1346.
- (70) Ak je žiadosť zamietnutá v rámci konania na hraniciach, bezodkladne by sa malo vydať rozhodnutie o návrate tohto žiadateľa, štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti alebo, ak sú splnené príslušné podmienky stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399⁽¹⁵⁾, by sa mal takémuto žiadateľovi, štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátnej príslušnosti odoprieť vstup. S cieľom zaručiť rovnaké zaobchádzanie so všetkými štátnymi príslušníkmi tretích krajín a osobami bez štátnej príslušnosti, ktorých žiadosť bola zamietnutá v rámci konania na hraniciach, ak sa členský štát rozhodne neuplatňovať ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES⁽¹⁶⁾ na základe príslušnej výnimky v nej stanovenej na štátnych príslušníkov tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti a dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny nevydá rozhodnutie o návrate, zaobchádzanie s dotknutým žiadateľom, so štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo s osobou bez štátnej príslušnosti a úroveň ich ochrany by mali byť v súlade s ustanoveniami smernice 2008/115/ES o priaznivejších ustanoveniach, pokiaľ ide o štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú vyňatí z rozsahu pôsobnosti uvedenej smernice, a mali by byť rovnocenné so zaobchádzaním a s úrovňou ochrany, ktoré sa uplatňujú v prípade osôb, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie o návrate.
- (71) Konanie na hraniciach by sa malo vykonávať v úplnom súlade s chartou a právom Únie. Každý členský štát by mal v tejto súvislosti zabezpečiť mechanizmus na monitorovanie základných práv v súvislosti s konaním na hraniciach, ktorý spĺňa kritériá stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1356⁽¹⁷⁾.
- (72) V rámci svojich príslušných mandátov by agentúry Únie, a najmä agentúra pre azyl, mali mať možnosť poskytovať podporu členským štátom a Komisii na ich žiadosť s cieľom zabezpečiť riadne vykonávanie a fungovanie tohto nariadenia vrátane ustanovení tohto nariadenia týkajúcich sa zrýchlených konaní a konaní na hraniciach. Agentúry Únie, a najmä agentúra pre azyl, môžu členskému štátu navrhnúť osobitnú podporu.
- (73) Členský štát, do ktorého je žiadateľ odovzdaný v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1351, by mal mať možnosť posúdiť žiadosť v konaní na hraniciach za predpokladu, že žiadateľovi ešte nebolo povolené vstúpiť na územie dotknutých členských štátov a že sú splnené podmienky na uplatnenie takéhoto postupu členským štátom, z ktorého bol žiadateľ odovzdaný, a členským štátom, do ktorého bol žiadateľ odovzdaný.
- (74) Pojem verejný poriadok môže okrem iného zahŕňať odsúdenie za spáchanie závažného trestného činu.

⁽¹⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) (Ú. v. EÚ L 77, 23.3.2016, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 98).

⁽¹⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1356 zo 14. mája 2024, ktorým sa zavádza preverovanie štátnych príslušníkov tretích krajín na vonkajších hraniciach a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 767/2008, (EÚ) 2017/2226, (EÚ) 2018/1240 a (EÚ) 2019/817 (Ú. v. EÚ L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: OJ L, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).

- (75) Pokiaľ môže žiadateľ preukázať závažný dôvod, nedostatok dokumentov pri vstupe alebo použitie falšovaných či pozmenených dokladov by samo osebe nemali automaticky viesť k zrýchlenému konaniu o posúdení žiadosti alebo konaniu na hraniciach.
- (76) V prípade, že žiadateľ nedodrží určité povinnosti vyplývajúce z tohto nariadenia, nariadenia (EÚ) 2024/1351 alebo smernice (EÚ) 2024/1346, žiadosť by sa nemala ďalej posudzovať a mala by sa v zásade zamietnuť alebo vyhlásiť za konkludentne vzatú späť a akákoľvek nová žiadosť v členských štátoch podaná tým istým žiadateľom po takomto rozhodnutí by sa mala považovať za následnú žiadosť. Ak osoba následne prejavila vôľu podať žiadosť v inom členskom štáte a je odovzdaná do zodpovedného členského štátu podľa nariadenia (EÚ) 2024/1351, zodpovedný členský štát by nemal byť povinný posúdiť žiadosť, v prípade ktorej bol prejav vôle urobený v inom členskom štáte.
- (77) Ak žiadateľ následne prejaví vôľu podať žiadosť o medzinárodnú ochranu bez predloženia nových skutočností, ktorými sa významne zvyšuje pravdepodobnosť toho, že splní podmienky na udelenie medzinárodnej ochrany, alebo ktoré sa týkajú príčin, pre ktoré bola predchádzajúca žiadosť zamietnutá ako neprípustná, následná žiadosť by nemala podliehať novému úplnému konaniu o posúdení žiadosti. V takých prípadoch by sa mali žiadosti po predbežnom posúdení zamietnuť ako neprípustné v súlade so zásadou právoplatne rozsúdenej veci (*res iudicata*). Predbežné posúdenie by sa malo vykonať na základe písomných podaní alebo osobného pohovoru. Od osobného pohovoru sa môže upustiť najmä v tých prípadoch, ak je z písomných podaní jasné, že žiadosť neobsahuje nové skutočnosti. V prípade následných žiadostí môžu existovať výnimky z práva jednotlivca zotrvať na území členského štátu.
- (78) Žiadateľovi, ktorý podá následnú žiadosť na poslednú chvíľu len s cieľom oddialiť alebo zmariť svoj odsun, by sa nemalo povoliť zotrvať až do finalizácie rozhodnutia, ktorým sa žiadosť vyhlasuje za neprípustnú v prípadoch, keď je rozhodujúcemu orgánu okamžite jasné, že neboli predložené žiadne nové skutočnosti a neexistuje riziko vyhodenia alebo vrátenia. Rozhodujúci orgán by mal vydať rozhodnutie podľa vnútroštátneho práva, ktorým potvrdí, že tieto kritériá sú splnené, na základe čoho možno žiadateľovi nepovoliť zotrvať.
- (79) Kľúčovým faktorom pri posudzovaní opodstatnenosti žiadosti o medzinárodnú ochranu je bezpečnosť žiadateľa v jeho krajine pôvodu. So zreteľom na to, že cieľom nariadenia (EÚ) 2024/1347 je dosiahnuť vysokú úroveň konvergenzie v oblasti plnenia podmienok štátnymi príslušníkmi tretích krajín a osobami bez štátnej príslušnosti na udelenie medzinárodnej ochrany, sa týmto nariadením stanovujú spoločné kritériá na označenie tretích krajín ako bezpečných krajín pôvodu, so zreteľom na potrebu posilniť uplatňovanie konceptu bezpečnej krajiny pôvodu ako základného nástroja na podporu rýchleho posudzovania žiadostí, ktoré sú pravdepodobne neopodstatnené.
- (80) Malo by byť možné označiť tretiu krajinu za bezpečnú krajinu pôvodu s výnimkami určitých častí jej územia alebo jasne identifikovateľných kategórií osôb. Okrem toho skutočnosť, že tretia krajina je uvedená v zozname bezpečných krajín pôvodu, nemôže byť absolútnou zárukou bezpečnosti pre štátnych príslušníkov tejto krajiny, a to ani pre tých, ktorí nepatria do kategórie osôb, pre ktoré existuje daná výnimka, a preto nezbavuje povinnosti vykonať primerané individuálne posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu. Pri hodnotení, o ktoré sa označenie opiera, sa môžu vzhľadom na jeho podstatu brať do úvahy len všeobecné občianske, právne a politické pomery v tejto krajine a to, či pôvodcovia prenasledovania, mučenia alebo neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania podliehajú v praxi trestom v prípade, ak sa v tejto krajine preukáže, že za to nesú zodpovednosť. Z tohto dôvodu by sa koncept bezpečnej krajiny pôvodu mal dať uplatniť len v prípade, že žiadateľ nemôže v rámci individuálneho posúdenia preukázať existenciu skutočností, ktoré odôvodňujú, prečo sa na neho koncept bezpečnej krajiny pôvodu nevzťahuje.
- (81) Označením bezpečných krajín pôvodu a bezpečných tretích krajín na úrovni Únie by sa mali vyriešiť niektoré existujúce rozdiely medzi vnútroštátnymi zoznamami členských štátov týkajúcimi sa bezpečných krajín. Zatiaľ čo členské štáty by si mali ponechať právo uplatňovať alebo zaviesť právne predpisy, ktoré umožňujú vnútroštátne označenie iných tretích krajín, než sú krajiny, ktoré sú označené ako bezpečné tretie krajiny alebo bezpečné krajiny pôvodu na úrovni Únie, takýmto spoločným označením alebo zoznamom by sa malo zabezpečiť, aby tieto koncepty uplatňovali všetky členské štáty jednotným spôsobom na žiadateľov, ktorých krajiny pôvodu sú označené ako bezpečné alebo v prípade ktorých existuje bezpečná tretia krajina. To by malo uľahčiť konvergenciu pri uplatňovaní postupov a zabrániť aj sekundárnym pohybom žiadateľov o medzinárodnú ochranu.
- (82) Komisia by s pomocou agentúry pre azyl mala preskúmať situáciu v tretích krajinách označených ako bezpečné tretie krajiny alebo bezpečné krajiny pôvodu na úrovni Únie. Ak ide o významnú zmenu situácie v takejto tretej krajine k horšiemu a v nadväznosti na odôvodnené posúdenie by Komisia mala mať možnosť pozastaviť označenie danej tretej krajiny za bezpečnú tretiu krajinu alebo bezpečnú krajinu pôvodu na úrovni Únie na časovo obmedzené obdobie prostredníctvom delegovaného aktu. Komisia by mala mať možnosť predĺžiť pozastavenie označenia tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie na obdobie šiestich mesiacov

s možnosťou raz toto predĺženie obnoviť. S cieľom riešiť významné zhoršenie situácie v tretej krajine označenej ako bezpečná tretia krajina alebo bezpečná krajina pôvodu na úrovni Únie by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, pokiaľ ide o pozastavenie označenia danej tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie na obdobie šiestich mesiacov, ak Komisia na základe odôvodneného posúdenia uzná, že podmienky stanovené týmto nariadením už nie sú splnené, a predĺžiť pozastavenie označenia tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie na obdobie šiestich mesiacov s možnosťou raz toto predĺženie obnoviť. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva⁽¹⁸⁾. Predovšetkým v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematický prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

- (83) Komisia by mala priebežne preskúmať situáciu v danej tretej krajine a pritom zohľadniť okrem iného informácie poskytnuté členskými štátmi a agentúrou pre azyl o následných zmenách situácie v danej tretej krajine. Okrem toho by v tomto prípade mala Komisia do troch mesiacov od prijatia delegovaného aktu, ktorým sa pozastaví označenie danej tretej krajiny, navrhnúť zmenu v súlade s riadnym legislatívnym postupom na odstránenie označenia danej tretej krajiny ako bezpečnej krajiny na úrovni Únie. Na účely odôvodneného posúdenia by Komisia mala zohľadniť rôzne informačné zdroje, ktoré má k dispozícii, najmä svoje výročné správy o pokroku tretích krajín, ktoré Európska rada označila za kandidátske krajiny, pravidelné správy Európskej služby pre vonkajšiu činnosť a informácie členských štátov, agentúry pre azyl, Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov, Rady Európy, ako aj iných relevantných medzinárodných organizácií.
- (84) Ak sa po uplynutí obdobia platnosti delegovaného aktu a predĺženia jeho platnosti neprijme nový delegovaný akt, označenie tretej krajiny ako bezpečnej krajiny alebo bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie by sa nemalo ďalej pozastavovať. Tento krok by sa mal uskutočniť bez toho, aby bol dotknutý akýkoľvek návrh odstrániť označenie danej tretej krajiny.
- (85) Komisia by mala s pomocou agentúry pre azyl preskúmať situáciu v tretích krajinách, ktorých označenie za bezpečné krajiny pôvodu alebo bezpečné tretie krajiny na úrovni Únie bolo odstránené, a to aj v prípade, že členský štát oznámi Komisii, že sa na základe opodstatneného hodnotenia domnieva, že po zmenách situácie v danej tretej krajine táto krajina opäť spĺňa podmienky stanovené v tomto nariadení na to, aby bola označená ako bezpečná. V takom prípade by členské štáty mohli označiť danú tretiu krajinu ako bezpečnú krajinu pôvodu alebo bezpečnú tretiu krajinu na vnútroštátnej úrovni, iba pokiaľ Komisia nevznesie námietky proti uvedenému označeniu v lehote dvoch rokov odo dňa odstránenia označenia tejto tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie. Ak sa Komisia domnieva, že tieto podmienky sú splnené, môže navrhnúť zmenu označenia bezpečných tretích krajín alebo bezpečných krajín pôvodu na úrovni Únie na účely doplnenia tejto tretej krajiny.
- (86) V súvislosti s odňatím postavenia utečenca alebo postavenia osoby s doplnkovou ochranou by mali členské štáty zabezpečiť, aby osoby s udelenou medzinárodnou ochranou boli náležitým spôsobom informované o možnom prehodnotení ich postavenia a mali možnosť predložiť svoje stanovisko v primeranej lehote prostredníctvom písomného vyhlásenia a na osobnom pohovore pred tým, ako orgány prijímú svoje odôvodnené rozhodnutie o odňatí ich postavenia.
- (87) Prijaté rozhodnutia o žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktorými sa žiadosť zamieta ako neprípustná, neopodstatnená alebo zjavne neopodstatnená, pokiaľ ide o postavenie utečenca alebo postavenie osoby s doplnkovou ochranou, alebo ako konkludentne vzatá späť, ako aj rozhodnutia o odňatí postavenia utečenca alebo postavenia osoby s doplnkovou ochranou by mali podliehať účinnému opravnému prostriedku pred súdom v súlade so všetkými požiadavkami a podmienkami stanovenými v článku 47 charty. Na zabezpečenie účinnosti konania by mal žiadateľ podať opravný prostriedok v stanovenej lehote. Aby žiadateľ mohol dodržať uvedené lehoty a s cieľom zabezpečiť účinný prístup k súdnemu preskúmaniu mal by mať nárok na bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie. Tým by nemala byť dotknutá možnosť žiadateľov alebo osôb s udelenou medzinárodnou ochranou využiť iné všeobecne záväzné opravné prostriedky stanovené na vnútroštátnej úrovni, ktoré nie sú špecifické pre konanie o udeľovaní alebo odnímaní medzinárodnej ochrany.

⁽¹⁸⁾ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (88) V niektorých členských štátoch sa v právnych procedurálnych ustanoveniach vyžaduje existencia druhého stupňa opravného prostriedku nad rámec toho, čo sa vyžaduje v súlade s týmto nariadením. Vzhľadom na zásady proporcionality a subsidiarity a s náležitým zreteľom na procesnú autonómiu členských štátov, ako aj na ciele tohto nariadenia, je vhodné stanoviť flexibilné vymedzenie toho, čo predstavuje konečné rozhodnutie, a to odkazom na vnútroštátne právo, pričom sa rozumie, že členské štáty by mali minimálne stanoviť opravné prostriedky stanovené v kapitole V tohto nariadenia predtým, ako sa rozhodnutie stane konečným v súlade s vnútroštátnym právom. Ak sa následný prejav vôle podať žiadosť urobil pred tým, ako sa rozhodnutie o predchádzajúcej žiadosti stane konečným, mala by sa považovať za ďalšie vyjadrenie a podľa potreby by sa mala posúdiť v rámci prebiehajúceho správneho alebo konania o opravnom prostriedku.
- (89) Pojem súd je pojem, ktorý sa riadi právom Únie, ako ho vykladá Súdny dvor Európskej únie. Uvedený pojem môže okrem iného znamenať len orgán konajúci ako tretia osoba vo vzťahu k orgánu, ktorý vydal rozhodnutie, ktoré je predmetom konania. Tento orgán by mal vykonávať súdne funkcie a nie je rozhodujúce, či je tento orgán uznaný za súd podľa vnútroštátneho práva. Toto nariadenie by nemalo mať vplyv na právomoc členských štátov organizovať si vlastný vnútroštátny súdny systém a určovať si počet stupňov opravných prostriedkov. Ak sa vo vnútroštátnom práve stanovuje možnosť podať ďalší opravný prostriedok proti prvému opravnému prostriedku alebo následnému rozhodnutiu o opravnom prostriedku, postup a odkladný účinok takýchto opravných prostriedkov by sa mali upraviť vo vnútroštátnom práve v súlade s právom Únie a medzinárodnými záväzkami.
- (90) Na účely konania o opravnom prostriedku by členské štáty mohli stanoviť, že pojednávania pred súdom prvého stupňa by sa mohli konať prostredníctvom videokonferencie za predpokladu, že sú zavedené potrebné opatrenia.
- (91) Aby žiadateľ mohol uplatniť svoje právo na účinný opravný prostriedok proti rozhodnutiu, ktorým sa zamietá žiadosť o medzinárodnú ochranu, všetky účinky rozhodnutia o návrate by sa mali automaticky pozastaviť, kým má žiadateľ právo zotrvať na území členského štátu alebo mu je povolené zotrvať na tomto území.
- (92) Žiadatelia by mali mať v zásade právo zotrvať na území členského štátu dovtedy, kým neuplynie lehota na podanie opravného prostriedku na súd prvého stupňa, a ak sa takéto právo uplatní v stanovenej lehote, až do rozhodnutia o opravnom prostriedku. Žiadateľ by nemal mať automatické právo zotrvať na účely opravného prostriedku len v obmedzených prípadoch stanovených v tomto nariadení, keď je pravdepodobné, že žiadosti sú neopodstatnené, a bez toho, aby bola dotknutá zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia.
- (93) V prípadoch, keď žiadateľ nemá automatické právo zotrvať na účely konania o opravnom prostriedku, súd by mal mať stále možnosť povoliť žiadateľovi zotrvať na území členského štátu až do rozhodnutia o opravnom prostriedku, a to na žiadosť žiadateľa alebo z úradnej moci. V takýchto prípadoch by žiadatelia mali mať právo zotrvať dovtedy, kým neuplynie lehota, počas ktorej môžu súdu podať žiadosť o povolenie zotrvať, a ak žiadateľ takúto žiadosť podal v stanovenej lehote, do rozhodnutia príslušného súdu. S cieľom odrádzať od podávania zneužívajúcich následných žiadostí alebo následných žiadostí na poslednú chvíľu by členské štáty mali mať možnosť vo vnútroštátnom práve stanoviť, že žiadatelia by nemali mať právo zotrvať počas uvedeného obdobia v prípade, že sú ich následné žiadosti zamietnuté, aby sa zabránilo podávaniu ďalších neopodstatnených následných žiadostí. V kontexte konania na určenie toho, či by sa žiadateľovi malo povoliť zotrvať až do rozhodnutia o opravnom prostriedku, by sa malo primerane zaručiť právo žiadateľa na obhajobu tým, že sa mu poskytne potrebný výklad a právna pomoc. Okrem toho by príslušný súd mal mať možnosť preskúmať rozhodnutie o zamietnutí udelenia medzinárodnej ochrany zo skutkového a právneho hľadiska.
- (94) S cieľom zabezpečiť účinné návraty by žiadatelia nemali mať právo zotrvať na území členského štátu vo fáze opravného prostriedku druhého alebo ďalšieho stupňa proti zamietavému rozhodnutiu o žiadosti o medzinárodnú ochranu na súde bez toho, aby bola dotknutá možnosť súdu povoliť žiadateľovi zotrvať.
- (95) Aby sa zaistila konzistentnosť právneho preskúmania rozhodnutia, ktorým sa zamietá žiadosť o medzinárodnú ochranu, a súvisiaceho rozhodnutia o návrate, ktoré vykonáva súd, a s cieľom urýchliť preskúmanie prípadu a znížiť zaťaženie príslušných súdnych orgánov by takéto rozhodnutia mali byť predmetom spoločného konania pred tým istým súdom, ak sa prijímajú ako súčasť súvisiaceho rozhodnutia o žiadosti o medzinárodnú ochranu alebo rozhodnutia o odňatí medzinárodnej ochrany.
- (96) S cieľom zabezpečiť spravodlivosť a objektívnosť pri správe žiadostí a účinnosť spoločného konania o medzinárodnej ochrane by sa mali stanoviť lehoty pre správne konanie.

- (97) V súlade s článkom 72 ZFEÚ nie je týmto nariadením dotknutý výkon právomocí členských štátov vo veci udržiavania verejného poriadku a zabezpečovania vnútornej bezpečnosti.
- (98) Na spracúvanie osobných údajov členskými štátmi pri uplatňovaní tohto nariadenia sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 ⁽¹⁹⁾.
- (99) Akékoľvek spracovanie osobných údajov agentúrou pre azyl v rámci tohto nariadenia by sa malo vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 ⁽²⁰⁾, ako aj nariadením (EÚ) 2021/2303 a pri spracovaní by sa mali najmä dodržiavať zásady nevyhnutnosti a proporcionality.
- (100) Všetky osobné údaje zhromaždené pri registrácii alebo podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu a počas osobného pohovoru by sa mali považovať za súčasť spisu žiadateľa a mali by sa uchovávať dostatočný počet rokov, pretože štátni príslušníci tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti, ktoré požiadajú o medzinárodnú ochranu v jednom členskom štáte, môžu v nasledujúcich rokoch skúsiť požiadať o medzinárodnú ochranu v inom členskom štáte alebo môžu predkladať ďalšie následné žiadosti v rovnakom alebo inom členskom štáte. Vzhľadom na to, že väčšina štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti, ktorí zostali v Únii niekoľko rokov, bol udelený trvalý pobyt alebo dokonca občianstvo členského štátu po 10 rokoch od udelenia medzinárodnej ochrany, uvedené obdobie by sa malo považovať za potrebné obdobie uchovávania osobných údajov vrátane odtlačkov prstov a podob tváre.
- (101) Toto nariadenie sa nevzťahuje na konania medzi členskými štátmi, ktoré sa riadia nariadením (EÚ) 2024/1351, a to ani pokiaľ ide o opravné prostriedky v rámci týchto konaní.
- (102) Toto nariadenie by sa malo vzťahovať na žiadateľov, na ktorých sa vzťahuje nariadenie (EÚ) 2024/1351, a to popri ňom a bez toho, aby boli dotknuté jeho ustanovenia.
- (103) S cieľom zabezpečiť jednotné vykonávanie tohto nariadenia v čase začatia jeho uplatňovania by sa mali na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni vypracovať a vykonávať implementačné plány, v ktorých sa identifikujú nedostatky a operačné kroky pre každý členský štát.
- (104) Uplatňovanie tohto nariadenia by sa malo hodnotiť v pravidelných intervaloch.
- (105) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to stanoviť spoločné konanie o udeľovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov tohto nariadenia ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“). V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (106) V súlade s článkami 1 a 2 a článkom 4a ods. 1 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa Írsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia a nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (107) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (108) Toto nariadenie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané predovšetkým v charte. Cieľom tohto nariadenia je najmä zabezpečiť úplné rešpektovanie ľudskej dôstojnosti a podporovať uplatňovanie článkov 1, 4, 8, 18, 19, 21, 23, 24 a 47 charty,

⁽¹⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽²⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39)..

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovuje spoločné konanie o udelení a odňatí medzinárodnej ochrany podľa nariadenia (EÚ) 2024/1347.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa uplatňuje na všetky prejavy vôle podať žiadosť o medzinárodnú ochranu urobené na území členských štátov vrátane vonkajších hraníc, teritoriálnych vôd alebo tranzitných priestorov členských štátov a na odňatie medzinárodnej ochrany.
2. Toto nariadenie sa neuplatňuje na žiadosti o medzinárodnú ochranu a žiadosti o diplomatický alebo územný azyl predložené zastupiteľstvám členských štátov.
3. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že budú toto nariadenie uplatňovať na žiadosti o ochranu, na ktoré sa nevzťahuje nariadenie (EÚ) 2024/1347.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „utečenec“ je štátny príslušník tretej krajiny, ktorý sa pre opodstatnenú obavu z prenasledovania z dôvodov rasy, náboženského vyznania, národnosti, zastávania politického názoru alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine nachádza mimo krajiny štátnej príslušnosti a nemôže prijať alebo v dôsledku uvedených obáv odmieta ochranu tejto krajiny, alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorá sa nachádza mimo krajiny svojho predchádzajúceho obvyklého pobytu z rovnakých dôvodov, aké sú uvedené vyššie, a ktorá sa tam nemôže alebo v dôsledku uvedených obáv odmieta vrátiť, a na ktorých sa nevzťahuje článok 12 nariadenia (EÚ) 2024/1347.
2. „osoba oprávnená na doplnkovú ochranu“ je štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorí nespĺňajú podmienky na postavenie utečenca, ale v prípade ktorých boli preukázané podstatné dôvody domnievať sa, že uvedená osoba by bola v prípade, keby bola vrátená do svojej krajiny pôvodu alebo v prípade osoby bez štátnej príslušnosti do krajiny predchádzajúceho obvyklého pobytu, vystavená reálnej hrozbe utrpenia vážneho bezprávia v zmysle vymedzenia v článku 15 nariadenia (EÚ) 2024/1347, a na ktorú sa nevzťahuje článok 17 ods. 1 a 2 uvedeného nariadenia a ktorá nemôže prijať alebo v dôsledku takejto hrozby odmieta ochranu uvedenej krajiny;
3. „postavenie utečenca“ je uznanie štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti členským štátom za utečenca v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1347;
4. „postavenie osoby s doplnkovou ochranou“ je uznanie štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti členským štátom za osobu oprávnenú na doplnkovú ochranu v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1347;
5. „medzinárodná ochrana“ je postavenie utečenca alebo postavenie osoby s doplnkovou ochranou;
6. „maloletá osoba“ je osoba mladšia ako 18 rokov, ktorá je štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti;

7. „maloletá osoba bez sprievodu“ je maloletá osoba, ktorá prichádza na územie členských štátov bez sprievodu dospeléj osoby, ktorá je za ňu zodpovedná či už podľa práva alebo praxe dotknutého členského štátu, pokiaľ nie je uvedená maloletá osoba skutočne prevzatá do starostlivosti takejto dospeléj osoby, vrátane maloletej osoby, ktorá je ponechaná bez sprievodu po tom, ako vstúpila na územie členských štátov;
8. „konečné rozhodnutie“ je rozhodnutie o tom, či sa štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátnej príslušnosti prizná postavenie utečenca alebo postavenie osoby s doplnkovou ochranou podľa nariadenia (EÚ) 2024/1347, vrátane rozhodnutia, ktorým sa zamietá žiadosť ako neprípustná, alebo rozhodnutia, ktorým sa zamietá žiadosť ako konkludentne alebo výslovne vzatá späť, ktoré už nepodlieha opravnému prostriedku v rámci kapitoly V tohto nariadenia alebo ktoré sa stalo konečným podľa vnútroštátneho práva, bez ohľadu na to, či má žiadateľ právo zotrvať v súlade s týmto nariadením;
9. „posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu“ je posúdenie prípustnosti žiadosti o medzinárodnú ochranu alebo jej posúdenie vo veci samej v súlade s týmto nariadením a nariadením (EÚ) 2024/1347;
10. „biometrické údaje“ sú biometrické údaje v zmysle vymedzenia v článku 2 písm. s) nariadenia (EÚ) 2024/1358;
11. „primeraná kapacita“ je kapacita potrebná v ktoromkoľvek okamihu na vykonanie konania o azyle na hraniciach a konania o návrate na hraniciach stanovená podľa nariadenia (EÚ) 2024/1349 alebo prípadne rovnocenného konania o návrate na hraniciach stanoveného podľa vnútroštátneho práva;
12. „žiadosť o medzinárodnú ochranu“ alebo „žiadosť“ je žiadosť o ochranu členského štátu, o ktorej podanie prejavil vôľu štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, o ktorých možno usúdiť, že sa usilujú o priznanie postavenia utečenca alebo postavenia osoby s doplnkovou ochranou;
13. „žiadateľ“ je štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorí prejavili vôľu podať žiadosť o medzinárodnú ochranu a v súvislosti s ktorých žiadosťou ešte nebolo prijaté konečné rozhodnutie;
14. „žiadateľ, ktorý potrebuje osobitné procesné záruky,“ je žiadateľ, ktorého spôsobilosť požívať práva a plniť povinnosti stanovené v tomto nariadení je obmedzená v dôsledku okolností jeho konkrétneho prípadu, ako napríklad osobitných foriem zraniteľnosti;
15. „osoba bez štátnej príslušnosti“ je osoba, ktorú žiadny štát podľa svojho práva nepovažuje za svojho štátneho príslušníka;
16. „rozhodujúci orgán“ je akýkoľvek kvázisúdny alebo správny orgán v členskom štáte zodpovedný za posúdenie žiadostí o medzinárodnú ochranu a príslušný prijímať rozhodnutia v rámci správneho konania;
17. „odňatie medzinárodnej ochrany“ je rozhodnutie rozhodujúceho orgánu alebo príslušného súdu zrušiť alebo ukončiť medzinárodnú ochranu vrátane odmietnutia obnoviť ju v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1347;
18. „zotrvať v členskom štáte“ je zotrvať na území členského štátu, v ktorom bol prejav vôle podať žiadosť o medzinárodnú ochranu urobený alebo v ktorom sa táto žiadosť posudzuje, a to aj na hraniciach alebo v tranzitných priestoroch;
19. „následná žiadosť“ je ďalšia žiadosť o medzinárodnú ochranu, v prípade ktorej bola prejavovaná vôľa ju podať v ktoromkoľvek členskom štáte po prijatí konečného rozhodnutia o predchádzajúcej žiadosti, a to vrátane prípadov, keď bola žiadosť zamietnutá ako výslovne alebo konkludentne vzatá späť;
20. „zodpovedný členský štát“ je členský štát zodpovedný za posúdenie žiadosti v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1351.

Článok 4

Príslušné orgány

1. Každý členský štát určí v súlade s vnútroštátnym právom rozhodujúci orgán, ktorý bude plniť úlohy jemu zverené podľa tohto nariadenia a nariadenia (EÚ) 2024/1347, najmä:
 - a) prijímanie a posudzovanie žiadostí o medzinárodnú ochranu;
 - b) prijímanie rozhodnutí o žiadostiach o medzinárodnú ochranu;

c) prijímanie rozhodnutí o odňatí medzinárodnej ochrany.

Rozhodujúci orgán je v správnom konaní jediným orgánom s právomocou rozhodovať o prípustnosti žiadosti o medzinárodnú ochranu a o žiadosti vo veci samej.

2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, členské štáty poveria iné relevantné vnútroštátne orgány úlohou prijímať žiadosti o medzinárodnú ochranu, ako aj informovaním žiadateľov o tom, kde a ako podať žiadosť v súlade s článkom 28. Medzi uvedené iné relevantné vnútroštátne orgány patria minimálne polícia, imigračné orgány, pohraničná stráž a orgány zodpovedné za zariadenia určené na zaistenie alebo prijímacie zariadenia.

3. Každý členský štát určí príslušný orgán na registráciu žiadostí o medzinárodnú ochranu. Členské štáty môžu úlohou registrovať žiadosti o medzinárodnú ochranu poveriť rozhodujúci orgán alebo iné relevantné orgány.

4. Ak žiadosť dostane orgán bez právomoci zaregistrovať ju, tento orgán ihneď informuje orgán zodpovedný za registráciu žiadostí a žiadosť sa zaregistruje v súlade s článkom 27. Orgán zodpovedný za prijatie žiadosti tiež informuje žiadateľa o medzinárodnú ochranu o tom, ktorý orgán je zodpovedný za registráciu žiadosti.

5. Na účely odsekov 2 a 3 každý členský štát do 12. júna 2026 oznámi Komisii orgány, ktoré určil na vykonávanie úloh uvedených v uvedených odsekoch, pričom uvedie úlohy, ktoré im boli pridelené. Akékoľvek zmeny v identifikácii týchto orgánov sa ihneď oznámia Komisii.

6. Členské štáty môžu stanoviť, že za konanie o určenie zodpovedného členského štátu v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1351 má byť zodpovedný iný orgán než rozhodujúci orgán.

7. Každý členský štát zabezpečí, aby rozhodujúci orgán a iné príslušné orgány určené podľa tohto článku mali k dispozícii primerané prostriedky vrátane dostatočného počtu odborne spôsobilých pracovníkov na vykonávanie svojich úloh podľa tohto nariadenia.

8. Členské štáty zabezpečia, aby pracovníci príslušných orgánov uplatňujúcich toto nariadenie mali primerané znalosti a odbornú prípravu vrátane relevantnej odbornej prípravy podľa článku 8 nariadenia (EÚ) 2021/2303 a usmernenia na plnenie povinností pri uplatňovaní tohto nariadenia.

Článok 5

Pomoc príslušným orgánom

Bez toho, aby bol dotknutý článok 4 ods. 7 a 8, na žiadosť členského štátu môžu príslušným orgánom určeným podľa článku 4 pomáhať na účely prijímania a registrácie žiadostí o medzinárodnú ochranu a uľahčenie posúdenia žiadostí môžu uľahčiť, a to aj pokiaľ ide o osobný pohovor:

- a) experti vyslaní zo strany Agentúry Európskej únie pre azyl (ďalej len „agentúra pre azyl“) v súlade s nariadením (EÚ) 2021/2303; a
- b) príslušné orgány iného členského štátu, ktoré daný členský štát poveril úlohu prijímania, registrácie alebo posudzovania žiadostí o medzinárodnú ochranu.

Príslušné orgány určené podľa článku 4 môžu pomáhať orgánom iného členského štátu len pri plnení úloh, ktorými ich poveril ich členský štát.

Právomoc rozhodovať o jednotlivých žiadostiach o medzinárodnú ochranu má výlučne rozhodujúci orgán zodpovedného členského štátu.

Článok 6

Úloha Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov

- 1. Členské štáty povolia Vysokému komisárovi Organizácie Spojených národov pre utečencov:

- a) prístup k žiadateľom vrátane tých, ktorí sú v prijímacích zariadeniach, zaistení, na hraniciach a v tranzitných priestoroch;
 - b) so súhlasom žiadateľa prístup k informáciám o jednotlivých žiadostiach o medzinárodnú ochranu, o priebehu konania a o prijatých rozhodnutiach;
 - c) pri výkone svojej dozornej úlohy podľa článku 35 Dohovoru z 28. júla 1951 o právnom postavení utečencov, doplneného Newyorským protokolom z 31. januára 1967 (ďalej len „Ženevský dohovor“), predkladať ktorémukoľvek príslušnému orgánu svoje názory k jednotlivým žiadostiam o medzinárodnú ochranu v ktorejkoľvek fáze konania.
2. Odsek 1 sa uplatňuje aj na organizácie, ktoré v mene Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov pôsobia na území príslušného členského štátu na základe dohody s týmto členským štátom.

Článok 7

Zásada zachovania dôvernosti

1. Orgány uplatňujúce toto nariadenie sú viazané zásadou zachovávanía dôvernosti v súvislosti so všetkými osobnými informáciami, ktoré získajú pri výkone svojich povinností, vrátane akejkoľvek výmeny informácií medzi orgánmi členských štátov v súlade s právom Únie alebo vnútroštátnym právom, ktoré sú relevantné pre uplatňovanie tohto nariadenia.
2. Počas celého konania o medzinárodnej ochrane a po prijatí konečného rozhodnutia o žiadosti orgány nesmú:
 - a) sprístupniť údajným pôvodcom prenasledovania alebo vážneho bezprávia informácie týkajúce sa jednotlivých žiadostí o medzinárodnú ochranu ani informácie o skutočnosti, že bola prejavená vôľa podať žiadosť;
 - b) získať od údajných pôvodcov prenasledovania alebo vážneho bezprávia akékoľvek informácie spôsobom, ktorý by viedol k tomu, že by títo aktéri boli informovaní o skutočnosti, že príslušný žiadateľ prejavil vôľu podať žiadosť.

KAPITOLA II

ZÁKLADNÉ ZÁSADY A ZÁRUKY

ODDIEL I

Práva A Povinnosti Žiadateľov

Článok 8

Všeobecné záruky pre žiadateľov

1. Počas správneho konania uvedeného v kapitole III požívajú žiadatelia záruky stanovené v odsekoch 2 až 6 tohto článku.
2. Rozhodujúci orgán alebo prípadne iné príslušné orgány alebo organizácie poverené členskými štátmi na tento účel informujú žiadateľov v jazyku, ktorému rozumejú alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumiejú, o:
 - a) práve podať individuálnu žiadosť;
 - b) lehotách a fázach konania, ktorým musia prejsť;
 - c) ich právach a povinnostiach počas konania vrátane práv a povinností podľa nariadenia (EÚ) 2024/1351 a o dôsledkoch nesplnenia týchto povinností, najmä pokiaľ ide o výslovné alebo konkludentné späťvzatie žiadosti;

- d) práve na bezplatné právne poradenstvo pri podávaní individuálnej žiadosti a na právnu pomoc a zastupovanie vo všetkých fázach konania podľa oddielu III tejto kapitoly a v súlade s článkami 15, 16, 17, 18 a 19;
- e) prostriedkoch, pomocou ktorých môžu splniť povinnosť predložiť skutočnosti uvedené v článku 4 nariadenia (EÚ) 2024/1347;
- f) rozhodnutí rozhodujúceho orgánu v súlade s článkom 36.

Všetky informácie uvedené v tomto odseku sa poskytujú čo najskôr, aby si mohli žiadatelia uplatniť práva garantované v tomto nariadení a aby sa im umožnilo primerane splniť povinnosti stanovené v článku 9. Informácie uvedené v prvom pododseku, písmenách a) až e) tohto odseku sa žiadateľovi poskytnú najneskôr pri registrácii žiadosti o medzinárodnú ochranu. Tieto informácie sa poskytnú prostredníctvom letáku uvedeného v odseku 7 buď v tlačenej alebo elektronickej forme a, ak je to potrebné, ústne. Informácie sa poskytujú maloletým osobám spôsobom vhodným pre deti a so zapojením zástupcu alebo osoby uvedenej v článku 23 ods. 2 písm. a) tohto nariadenia.

Žiadateľovi sa poskytne príležitosť potvrdiť, že informácie dostal. Takéto potvrdenie sa zaznamená do žiadateľovho spisu. Ak žiadateľ odmietne potvrdiť, že informácie dostal, záznam o tejto skutočnosti sa zapíše do jeho spisu.

3. Počas správneho konania sa žiadateľom poskytnú služby tlmočníka na účely registrácie a podania žiadosti a prípadne pri osobnom pohovore vždy, keď nie je možné primeranú komunikáciu zaistiť iným spôsobom. Tlmočnicke služby sa hradia z verejných prostriedkov.

4. Príslušné orgány poskytnú žiadateľom čo najskôr a pred uplynutím lehoty na podanie žiadosti v súlade s článkom 28 ods. 1 možnosť komunikovať s Vysokým komisárom Organizácie Spojených národov pre utečencov alebo s akoukoľvek inou organizáciou poskytujúcou žiadateľom právnu pomoc alebo iné poradenstvo v súlade s vnútroštátnym právom.

5. Rozhodujúci orgán zabezpečí, aby mali žiadatelia a prípadne ich zástupcovia alebo právni zástupcovia alebo iní poradcovia, ktorých ako takých pripúšťa alebo povoľuje vnútroštátne právo na poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „právni zástupcovia“), prístup k informáciám uvedeným v článku 34 ods. 2 písm. b) a c), ktoré sa vyžadujú na posúdenie žiadosti, a k informáciám poskytnutým zo strany expertov uvedených v článku 34 ods. 3, ak rozhodujúci orgán tieto informácie zohľadnil pri prijímaní rozhodnutia o ich žiadosti.

6. Rozhodujúci orgán čo najskôr písomne oznámi žiadateľom rozhodnutie o ich žiadosti. Ak žiadateľa právne zastupuje zástupca alebo právny zástupca, rozhodujúci orgán môže oznámiť rozhodnutie tomuto zástupcovi alebo právnenému zástupcovi namiesto žiadateľa.

7. Agentúra pre azyl v úzkej spolupráci s Komisiou a každým členským štátom vypracuje letáky obsahujúce informácie, ktoré sa vyžadujú v tomto článku. Uvedené letáky sa vypracujú tak, aby do nich členské štáty mohli doplniť dodatočné informácie špecifické pre príslušný členský štát, pričom sa v nich zohľadnia osobitosti zraniteľných žiadateľov, ako sú maloleté osoby alebo osoby so zdravotným postihnutím.

Článok 9

Povinnosti žiadateľov

1. Žiadateľ prejaví vôľu podať žiadosť v členskom štáte stanovenom v článku 17 ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) 2024/1351.
2. Žiadateľ plne spolupracuje s príslušnými orgánmi uvedenými v článku 4 v záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, najmä tým, že:
 - a) poskytne údaje uvedené v článku 27 ods. 1 písm. a), b) a d);
 - b) poskytne vysvetlenie v prípade, že nemá doklad totožnosti alebo cestovný doklad;
 - c) poskytne informácie o všetkých zmenách, pokiaľ ide o miesto jeho bydliska, adresu, telefónne číslo alebo e-mailovú adresu;

- d) poskytne biometrické údaje;
- e) podá svoju žiadosť v súlade s článkom 28 a bude k dispozícii počas celého konania;
- f) čo najskôr predloží dokumenty, ktoré má a ktoré súvisia s posúdením žiadosti;
- g) zúčastní sa osobného pohovoru bez toho, aby bol dotknutý článok 13;
- h) zotrvá na území členského štátu, v ktorom sa musí zdržiavať [v súlade s článkom 17 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2024/1351].

Ak sa príslušné orgány rozhodnú akýkoľvek dokument zadržať, ako sa uvádza v písmene f) prvého pododseku, zabezpečia, aby žiadateľ ihneď dostal kópie originálov. V prípade odovzdania podľa článku 46 nariadenia (EÚ) 2024/1351 príslušné orgány tieto dokumenty vrátia žiadateľovi v čase odovzdania.

3. Žiadateľ prijme akúkoľvek komunikáciu od príslušných orgánov na najnovšom mieste pobytu alebo adrese, na telefónnom čísle alebo e-mailovej adrese, ktoré príslušným orgánom sám uviedol, najmä ak podáva žiadosť v súlade s článkom 28.

Členské štáty stanovujú vo vnútroštátnom práve spôsob komunikácie a okamih, keď sa oznámenie považuje za doručené žiadateľovi.

4. Žiadateľ plní povinnosť hlásiť sa príslušným orgánom v určenom čase alebo v primeraných intervaloch alebo povinnosť zotrvať v označenej geografickej oblasti na území členského štátu v súlade so smernicou (EÚ) 2024/1346, ako mu to uložil členský štát, v ktorom je povinný sa zdržiavať v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1351.

5. Bez toho, aby bola dotknutá akékoľvek prehliadka vykonávaná z bezpečnostných dôvodov, ak je to potrebné a riadne odôvodnené na posúdenie žiadosti, príslušné orgány môžu od žiadateľa žiadať, aby sa podrobil osobnej prehliadke alebo aby sa prehľadali jeho veci v súlade s vnútroštátnym právom. Príslušný orgán poskytne žiadateľovi dôvody prehliadky a zahrnie ich do žiadateľovho spisu. Každú osobnú prehliadku žiadateľa podľa tohto nariadenia vykonáva osoba rovnakého pohlavia a v plnej miere sa pri nej dodržiavajú zásady ľudskej dôstojnosti a fyzickej a psychickej integrity.

Článok 10

Právo zotrvať počas správneho konania

1. Žiadatelia majú právo zotrvať na území členského štátu, v ktorom sú povinní zdržiavať sa v súlade s článkom 17 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2024/1351, kým rozhodujúci orgán neprijme rozhodnutie o žiadosti v správnom konaní stanovenom v kapitole III.
2. Právo zotrvať nepredstavuje nárok na povolenie na pobyt a nedáva sa ním žiadateľovi právo cestovať na územie iných členských štátov bez cestovného dokladu stanoveného v článku 6 ods. 3 smernice (EÚ) 2024/1346.
3. Žiadateľ nemá právo zotrvať na území dotknutého členského štátu počas správneho konania, ak sa na danú osobu vzťahuje odovzdanie do iného členského štátu na základe povinností v súlade s európskym zatykačom vydaným v súlade s rámcovým rozhodnutím Rady 2002/584/SVV ⁽²¹⁾.
4. Členské štáty môžu stanoviť výnimku z práva žiadateľa zotrvať na ich území počas správneho konania, ak žiadateľ:
 - a) následne prejaví vôľu podať žiadosť v súlade s článkom 55 a boli splnené podmienky stanovené v článku 56;
 - b) je alebo bude vydaný alebo odovzdaný do iného členského štátu, tretej krajiny, Medzinárodnému trestnému súdu alebo inému medzinárodnému súdu na účely vedenia trestného stíhania alebo výkonu trestu odňatia slobody alebo rozhodnutia o zaistení;

⁽²¹⁾ Rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 18.7.2002, s. 1).

- c) predstavuje nebezpečenstvo pre verejný poriadok alebo národnú bezpečnosť bez toho, aby boli dotknuté články 12 a 17 nariadenia (EÚ) 2024/1347, pokiaľ uplatnenie takejto výnimky nepovedie k odsunu žiadateľa do tretej krajiny v rozpore so zásadou zákazu vyhostenia alebo vrátenia.

5. Členský štát môže vydať alebo odovzdať žiadateľa do tretej krajiny alebo medzinárodnému súdu podľa odseku 4 písm. b) len vtedy, keď sa príslušný orgán domnieva, že takýmto rozhodnutím o vydaní alebo odovzdaní nedôjde k priamemu alebo nepriamemu vyhosteniu alebo vráteniu v rozpore so záväzkami tohto členského štátu podľa medzinárodného práva a práva Únie.

ODDIEL II

Osobné Pohovory

Článok 11

Pohovor o prípustnosti žiadosti

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 38 ods. 1 a článok 55 ods. 4, skôr než rozhodujúci orgán prijme rozhodnutie o neprípustnosti žiadosti v súlade s článkom 38, žiadateľ dostane príležitosť absolvovať osobný pohovor o prípustnosti žiadosti (ďalej len „pohovor o prípustnosti žiadosti“).
2. Na pohovore o prípustnosti žiadosti dostane žiadateľ príležitosť poskytnúť dôvody, prečo by sa v jeho konkrétnom prípade nemali uplatniť dôvody neprípustnosti stanovené v článku 38.

Článok 12

Pohovor o žiadosti vo veci samej

1. Skôr než rozhodujúci orgán prijme rozhodnutie o žiadosti o medzinárodnú ochranu vo veci samej, žiadateľ dostane príležitosť absolvovať osobný pohovor o veci jeho žiadosti vo veci samej (ďalej len „pohovor o žiadosti vo veci samej“). Pohovor o žiadosti vo veci samej sa môže uskutočniť súčasne s pohovorom o prípustnosti žiadosti za predpokladu, že žiadateľ bol o takejto možnosti vopred informovaný a mohol sa poradiť so svojim právnym zástupcom v súlade s článkom 15 alebo s osobou poverenou poskytovaním právneho poradenstva v súlade s článkom 16.
2. Na pohovore o žiadosti vo veci samej dostane žiadateľ príležitosť predložiť skutočnosti potrebné na zdôvodnenie jeho žiadosti v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1347 a poskytne skutočnosti uvedené v článku 4 ods. 2 uvedeného nariadenia v čo najúplnejšom rozsahu. Žiadateľ dostane príležitosť podať vysvetlenie týkajúce sa skutočností, ktoré môžu chýbať, alebo akýchkoľvek nezrovnalostí či rozporov v jeho výpovediach.

Článok 13

Požiadavky na osobné pohovory

1. Osobné pohovory stanovené v článkoch 11 a 12 sa vykonávajú v súlade s podmienkami stanovenými v tomto nariadení.
2. Ak sa žiadosť o medzinárodnú ochranu podáva v súlade s článkom 31, dospelý zodpovednej osobe uvedenej v danom ustanovení sa poskytne príležitosť na osobný pohovor podľa článkov 11 a 12. Žiadateľovi sa tiež poskytne príležitosť zúčastniť sa na tomto pohovore za predpokladu, že sa neuplatňuje odsek 11 písm. c) tohto článku.
3. Osobné pohovory sa vykonávajú za podmienok, ktorými sa zabezpečuje primerané súkromie a dôvernosc a ktoré umožňujú žiadateľom predložiť dôvody svojej žiadosti vyčerpávajúcim spôsobom.
4. Zabezpečí sa prítomnosť právneho zástupcu žiadateľa na osobnom pohovore, ak sa žiadateľ rozhodol využiť právnu pomoc v súlade s oddielom III tejto kapitoly.
5. Na osobný pohovor sa zabezpečí tlmočník, ktorý je schopný zabezpečiť primeranú komunikáciu medzi žiadateľom a osobou, ktorá vedie pohovor.

Počas osobných pohovorov sa môže zabezpečiť prítomnosť kultúrneho mediátora.

Členské štáty uprednostnia tlmočníkov a kultúrnych mediátorov, ktorí absolvovali odbornú prípravu, ako je odborná príprava uvedená v článku 8 ods. 4 písm. m) nariadenia (EÚ) 2021/2303.

Členské štáty zabezpečia, aby boli tlmočníci a kultúrni mediátori informovaní o kľúčových pojmach a terminológii relevantných pre posudzovanie žiadostí o medzinárodnú ochranu, napríklad prostredníctvom štandardného letáku alebo príručky. Komunikácia prebieha v jazyku, ktorému dáva prednosť žiadateľ, pokiaľ neexistuje iný jazyk, ktorému žiadateľ rozumie a v ktorom je schopný jasne komunikovať.

6. Osobné pohovory vykonávajú pracovníci rozhodujúceho orgánu.

Ak v rovnakom období prejaví vôľu podať žiadosť neprimerane vysoký počet štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti, v dôsledku čoho je nemožné vykonať osobné pohovory s každým žiadateľom včas, rozhodujúcemu orgánu môžu dočasne pomáhať pracovníci iných orgánov daného členského štátu, ktorí vopred absolvujú príslušnú odbornú prípravu, ktorá zahŕňa prvky uvedené v článku 8 nariadenia (EÚ) 2021/2303 na vykonanie takýchto pohovorov, alebo agentúra pre azyl v súlade s článkom 5.

7. Osoba, ktorá vedie pohovor:

- a) musí byť spôsobilá zohľadniť osobné a všeobecné okolnosti súvisiace so žiadosťou vrátane situácie prevládajúcej v krajine pôvodu žiadateľa, kultúrneho pôvodu žiadateľa, jeho veku, pohlavia, rodovej identity, sexuálnej orientácie, zraniteľnosti a osobitných procesných potrieb;
- b) nesmie mať oblečenú vojenskú uniformu ani uniformu orgánu presadzovania práva.

8. Pracovníci, ktorí vedú pohovory so žiadateľmi, vrátane expertov vyslaných agentúrou pre azyl, musia:

- a) mať všeobecné znalosti o faktoroch, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na spôsobilosť žiadateľa absolvovať pohovor, ako napríklad známky toho, že daná osoba mohla byť v minulosti mučená alebo bola obeťou obchodovania s ľuďmi;
- b) vopred absolvovať odbornú prípravu zahŕňajúcu relevantné prvky z tých, ktoré sú uvedené v článku 8 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2021/2303.

9. Ak o to žiadateľ požiada a ak je to možné, rozhodujúci orgán zabezpečí, aby osoby vedúce pohovor a tlmočníci boli toho pohlavia, ktoré žiadateľ uprednostňuje, pokiaľ nemá dôvody domnievať sa, že takáto žiadosť nesúvisí s ťažkosťami žiadateľa pri predkladaní dôvodov svojej žiadosti komplexným spôsobom.

10. Výnimočne môže rozhodujúci orgán uskutočniť osobný pohovor prostredníctvom videokonferencie, ak je to riadne odôvodnené okolnosťami.

V takom prípade rozhodujúci orgán prijme potrebné opatrenia na zabezpečenie vhodných prostriedkov, procesných a technických noriem, právnej pomoci a tlmočenia, pričom zohľadní usmernenia agentúry pre azyl.

11. Pohovor o prípustnosti žiadosti alebo v relevantnom prípade pohovor o žiadosti vo veci samej možno vynechať, ak:

- a) rozhodujúci orgán môže prijať na základe dostupných dôkazov kladné rozhodnutie, pokiaľ ide o priznanie postavenia utečenca alebo postavenia osoby s doplnkovou ochranou za predpokladu, že postavenie osoby s doplnkovou ochranou poskytuje rovnaké práva a výhody ako postavenie utečenca podľa práva Únie a vnútroštátneho práva;
- b) sa rozhodujúci orgán domnieva, že žiadosť na základe dostupných dôkazov nie je neprípustná;
- c) je rozhodujúci orgán toho názoru, že žiadateľ nie je zdravotne spôsobilý alebo schopný absolvovať pohovor v dôsledku pretrvávajúcich okolností mimo jeho kontroly;
- d) sa v prípade následnej žiadosti predbežné posúdenie uvedené v článku 55 ods. 4 vykoná na základe písomnej výpovede;
- e) rozhodujúci orgán považuje žiadosť za neprípustnú podľa článku 38 ods. 1 písm. c).

Vynechanie osobného pohovoru podľa písmena c) prvého pododseku nesmie mať negatívny vplyv na rozhodnutie rozhodujúceho orgánu. Ak sa osobný pohovor vynechá podľa uvedeného písmena, rozhodujúci orgán poskytne žiadateľovi účinnú možnosť predložiť ďalšie informácie písomne.

V prípade pochybností o zdravotnej spôsobilosti alebo schopnosti žiadateľa absolvovať pohovor sa rozhodujúci orgán poradí so zdravotníkom s cieľom určiť, či je žiadateľ zdravotne nespôsobilý alebo neschopný absolvovať pohovor dočasne alebo či je jeho situácia trvalá. Ak je po konzultácii so zdravotníkom zrejmé, že stav spôsobujúci, že žiadateľ nie je na pohovor zdravotne spôsobilý alebo ho nie je schopný absolvovať, je dočasný, rozhodujúci orgán odloží osobný pohovor až dovtedy, kým žiadateľ nebude zdravotne spôsobilý alebo schopný absolvovať pohovor.

Ak sa žiadateľ nemôže zúčastniť na osobnom pohovore z dôvodu osobitných okolností mimo jeho kontroly, rozhodujúci orgán preloží osobný pohovor na iný termín.

12. Žiadatelia musia byť na osobnom pohovore prítomní a na položené otázky musia odpovedať osobne.

13. Žiadateľovi môže pri osobnom pohovore pomáhať právny zástupca, a to aj vtedy, keď sa koná prostredníctvom videokonferencie.

Neprítomnosť právneho zástupcu nebráni rozhodujúcemu orgánu uskutočniť pohovor.

Ak sa právny zástupca zúčastňuje na osobnom pohovore, členské štáty môžu vo vnútroštátnom práve stanoviť, že právny zástupca môže zasiahnuť iba na konci osobného pohovoru.

14. Bez toho, aby bol dotknutý článok 11 ods. 1 a článok 12 ods. 1, a za predpokladu, že sa vynaložilo dostatočné úsilie na zabezpečenie toho, aby sa žiadateľovi poskytla príležitosť absolvovať osobný pohovor, neuskutočnenie osobného pohovoru nebráni rozhodujúcemu orgánu prijať rozhodnutie o žiadosti o medzinárodnú ochranu.

Článok 14

Správa z osobných pohovorov a ich záznam

1. Rozhodujúci orgán alebo akýkoľvek iný orgán alebo experti, ktorí mu pomáhajú v súlade s článkom 5 a článkom 13 ods. 6 pri vedení osobného pohovoru, vypracujú dôkladnú a vecnú správu obsahujúcu všetky hlavné skutočnosti osobného pohovoru alebo prepis pohovoru alebo prepis záznamu takéhoto pohovoru, ktorý sa zahŕňa do spisu žiadateľa.

2. Osobné pohovory sa zaznamenávajú použitím prostriedkov na vyhotovenie zvukových záznamov. Žiadateľ musí byť vopred informovaný o tom, že sa takýto záznam vyhotovuje, a o jeho účele. Osobitná pozornosť sa venuje požiadavkám žiadateľov, ktorí potrebujú osobitné procesné záruky. Rozhodujúci orgán zahrnie záznam do žiadateľovho spisu.

3. Žiadateľ dostane na konci osobného pohovoru alebo v stanovenej lehote pred tým, než rozhodujúci orgán prijme rozhodnutie, príležitosť uviesť pripomienky alebo poskytnúť vysvetlenie ústne alebo písomne so zreteľom na akékoľvek nesprávne preklady alebo nesprávne pochopenia alebo iné faktické chyby uvedené v správe, prepise pohovoru alebo prepise záznamu. Na tento účel musí byť žiadateľ informovaný o celom obsahu správy, prepisu pohovoru alebo prepisu záznamu, v prípade potreby za pomoci tlmočníka.

4. Žiadateľ sa požiada, aby potvrdil, že obsah správy alebo prepis pohovoru presne zodpovedá osobnému pohovoru. Ak žiadateľ odmietne potvrdiť obsah, dôvody takeého odmietnutia sa uvedú v spise žiadateľa. Toto odmietnutie nebráni rozhodujúcemu orgánu prijať rozhodnutie o žiadosti. Ak existujú pochybnosti týkajúce sa výpovede, ktorú žiadateľ poskytol počas osobného pohovoru, má prednosť zvuková nahrávka.

5. Žiadateľ nemusí byť požiadaný, aby uviedol pripomienky alebo poskytol vysvetlenia k správe alebo prepisu pohovoru, ani aby potvrdil, že obsah správy alebo prepis pohovoru presne zodpovedá pohovoru, ak:

a) podľa vnútroštátneho práva sa záznam alebo prepis z neho môže pripustiť ako dôkaz v konaní o opravnom prostriedku; alebo

b) je rozhodujúcemu orgánu jasné, že žiadateľovi sa prizná postavenie utečenca alebo postavenie osoby s doplnkovou ochranou za predpokladu, že postavenie osoby s doplnkovou ochranou poskytuje rovnaké práva a výhody ako postavenie utečenca podľa práva Únie a vnútroštátneho práva.

6. Žiadatelia, a ak boli vymenovaní, ich zástupcovia a ich právni zástupcovia majú prístup k správe alebo prepisom uvedeným v odseku 1 čo najskôr po pohovore a v každom prípade v dostatočnom predstihu pred prijatím rozhodnutia zo strany rozhodujúceho orgánu.

Prístup k záznamu sa poskytne aj v konaní o opravnom prostriedku.

ODDIEL III

Poskytovanie Právneho Poradenstva, Právnej Pomoci A Zastúpenia

Článok 15

Právo na právne poradenstvo, právnu pomoc a zastúpenie

1. Žiadatelia majú právo radiť sa vo všetkých fázach konania účinným spôsobom o veciach súvisiacich s ich žiadosťou s právnym zástupcom alebo iným poradcom.

2. Bez toho, aby bolo dotknuté právo žiadateľa vybrať si vlastného právneho zástupcu alebo iného poradcu na vlastné náklady, žiadateľ môže požiadať o bezplatné právne poradenstvo v správnom konaní stanovenom v kapitole III v súlade s článkom 16 a o bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie v konaní o opravnom prostriedku stanovenom v kapitole V v súlade s článkom 17.

Žiadateľ musí byť čo najskôr a najneskôr pri registrácii žiadosti v súlade s článkom 27 informovaný o svojom práve žiadať bezplatné právne poradenstvo alebo bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie.

3. Členské štáty môžu poskytnúť bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie v správnom konaní v súlade s vnútroštátnym právom.

4. Členské štáty môžu organizovať poskytovanie právneho poradenstva, právnej pomoci a zastúpenia v súlade so svojím vnútroštátnym systémom.

Článok 16

Bezplatné právne poradenstvo v správnom konaní

1. Členské štáty poskytnú na žiadosť žiadateľa bezplatné právne poradenstvo v rámci správneho konania stanoveného v kapitole III.

Na účely prvého pododseku možno zabezpečiť účinný prístup k bezplatnému právnemu poradenstvu tým, že sa určitá osoba poverí poskytnutím právneho poradenstva v administratívnej fáze konania súčasne viacerým žiadateľom.

2. Na účely správneho konania zahŕňa bezplatné právne poradenstvo poskytovanie:

a) usmernení a vysvetlení týkajúcich sa správneho konania vrátane informácií o právach a povinnostiach počas uvedeného konania;

b) pomoci pri podávaní žiadosti a usmernení týkajúcich sa:

i) rôznych postupov, v rámci ktorých sa žiadosť môže posúdiť, a dôvodov uplatnenia týchto postupov,

ii) pravidiel týkajúcich sa prípustnosti žiadosti,

iii) právnych otázok, ktoré v priebehu konania vzniknú, vrátane informácií o tom, ako napadnúť rozhodnutie o zamietnutí žiadosti v súlade s článkami 67, 68 a 69.

3. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, poskytovanie bezplatného právneho poradenstva v správnom konaní môže byť vylúčené, ak:

- a) je žiadosť prvou následnou žiadosťou, ktorá sa považuje za podanú len s cieľom oneskoriť alebo zmariť výkon rozhodnutia o návrate, ktoré by viedlo k bezprostrednému odsunu žiadateľa z tohto členského štátu;
- b) je žiadosť druhou alebo ďalšou následnou žiadosťou;
- c) žiadateľovi už pomáha a zastupuje ho právny zástupca.

4. Na účely vykonávania tohto článku môžu členské štáty požiadať o pomoc agentúru pre azyl. Okrem toho sa môže členským štátom poskytnúť finančná podpora prostredníctvom fondov Únie v súlade s právnymi aktmi upravujúcimi takéto fondy.

Článok 17

Bezplatná právna pomoc a zastúpenie v konaní o opravnom prostriedku

1. Členské štáty v konaní o opravnom prostriedku na žiadosť žiadateľa zabezpečia, aby sa mu poskytla bezplatná právna pomoc a zastúpenie. Takáto bezplatná právna pomoc a zastúpenie zahŕňajú prípravu procesných dokumentov požadovaných podľa vnútroštátneho práva, prípravu opravného prostriedku a v prípade pojednávania účasť na tomto pojednávaní na súde.

2. Členské štáty môžu poskytovanie bezplatnej právnej pomoci a zastúpenia v konaní o opravnom prostriedku vylúčiť, ak:

- a) sa predpokladá, že žiadateľ, ktorý oznámi svoju finančnú situáciu, má dostatočné zdroje na to, aby sám znášal náklady na právnu pomoc a zastúpenie;
- b) sa predpokladá, že opravný prostriedok nemá reálnu šancu na úspech alebo má zneužívajúci charakter;
- c) je odvolanie alebo preskúmanie na druhom alebo vyššom stupni konania o opravnom prostriedku podľa ustanovení vnútroštátneho práva vrátane opätovných pojednávaní alebo preskúmaní opravného prostriedku;
- d) žiadateľovi už pomáha alebo ho zastupuje právny zástupca.

3. Ak rozhodnutie o neposkytnutí bezplatnej právnej pomoci a zastúpenia prijme orgán, ktorý nie je súdom, z dôvodu, že sa predpokladá, že opravný prostriedok nemá reálnu šancu na úspech alebo má zneužívajúci charakter, žiadateľ má proti danému rozhodnutiu právo na účinný opravný prostriedok pred súdom. Žiadateľ má na uvedený účel nárok požiadať o bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie.

Článok 18

Rozsah právneho poradenstva, právnej pomoci a zastúpenia

1. Právnomu zástupcovi, ktorý žiadateľa právne zastupuje podľa ustanovení vnútroštátneho práva, sa udelí prístup k informáciám v žiadateľovom spise, na základe ktorých je alebo bude prijaté rozhodnutie.

2. Prístup k informáciám alebo k zdrojom v žiadateľovom spise sa môže zamietnuť v súlade s vnútroštátnym právom v prípade, ak by sa sprístupnením informácií alebo zdrojov ohrozila národná bezpečnosť, bezpečnosť organizácií alebo osôb, ktoré tieto informácie poskytli, alebo bezpečnosť osôb, ktorých sa tieto informácie týkajú, alebo ak by sa tým poškodil záujem na vyšetrovaní týkajúcom sa posúdenia žiadostí o medzinárodnú ochranu zo strany príslušných orgánov členských štátov alebo medzinárodné vzťahy členských štátov, alebo ak sú informácie alebo zdroje podľa vnútroštátneho práva utajené. V takých prípadoch rozhodujúci orgán:

- a) umožní prístup k takýmto informáciám alebo zdrojom súdom v konaní o opravnom prostriedku; a

b) zabezpečiť rešpektovanie práva žiadateľa na obhajobu.

Pokiaľ ide o písmeno b) prvého pododseku, členské štáty umožnia prístup k informáciám alebo zdrojom právneho zástupcovi, ktorý žiadateľa právne zastupuje a ktorý podstúpil bezpečnostnú previerku, pokiaľ sú informácie dôležité pre posúdenie žiadosti alebo prijatie rozhodnutia o odňatí medzinárodnej ochrany.

3. Právny zástupca žiadateľa alebo osoba poverená poskytovaním právneho poradenstva, ktorá žiadateľovi radí, pomáha mu alebo ho zastupuje, má prístup do uzavretých priestorov, ako sú zariadenia určené na zaistenie a tranzitné priestory, na účely poradenstva tomuto žiadateľovi, pomoci alebo jeho zastupovania v súlade so smernicou (EÚ) 2024/1346.

Článok 19

Podmienky poskytovania bezplatného právneho poradenstva, pomoci a zastúpenia

1. Bezplatné právne poradenstvo, pomoc a zastúpenie poskytujú právni zástupcovia alebo iní poradcovia, ktorí sú prípustní alebo povolení podľa vnútroštátneho práva na účely poradenstva a pomoci žiadateľom alebo ich zastupovanie, alebo mimovládne organizácie akreditované podľa vnútroštátneho práva na poskytovanie právnych služieb žiadateľom alebo ich zastupovanie.

2. Členské štáty stanovujú osobitné procesné pravidlá týkajúce sa dojednávania podávania a spracúvania žiadostí o poskytnutie bezplatného právneho poradenstva, pomoci a zastúpenia v súvislosti so žiadosťami o medzinárodnú ochranu alebo uplatnia existujúce pravidlá pre vnútroštátne žiadosti podobnej povahy za predpokladu, že tieto pravidlá nie sú reštriktívnejšie ani sa na základe uvedených pravidiel nestáva prístup k bezplatnému právnomu poradenstvu alebo bezplatnej právnej pomoci a zastúpeniu nemožným alebo nadmerne zložitým.

3. Členské štáty stanovujú osobitné pravidlá týkajúce sa vylúčenia poskytovania bezplatného právneho poradenstva, pomoci a zastúpenia v súlade s článkom 16 ods. 3 a článkom 17 ods. 2.

4. Členské štáty môžu takisto uložiť peňažné obmedzenia alebo lehoty na poskytovanie bezplatného právneho poradenstva, pomoci a zastúpenia za predpokladu, že takéto obmedzenia nie sú svojvoľné a neprimerane neobmedzujú prístup k bezplatnému právnomu poradenstvu, pomoci a zastúpeniu. Pokiaľ ide o poplatky a ďalšie náklady, zaobchádzanie so žiadateľmi nesmie byť nepriaznivejšie ako zaobchádzanie, ktoré sa všeobecne poskytuje vlastným štátnym príslušníkom v záležitostiach týkajúcich sa právnej pomoci.

5. Členské štáty môžu požiadať žiadateľa o úplnú alebo čiastočnú náhradu nákladov, ktoré vznikli v súvislosti s poskytovaním právnej pomoci a zastupovaním, ak sa finančná situácia žiadateľa v priebehu konania výrazne zlepšila alebo ak sa rozhodnutie poskytnúť bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie prijalo na základe nepravdivých informácií poskytnutých žiadateľom. Na tento účel žiadatelia bezodkladne informujú príslušné orgány o každej významnej zmene svojej finančnej situácie.

ODDIEL IV

Osobitné Záruky

Článok 20

Posudzovanie potreby osobitných procesných záruk

1. Príslušné orgány individuálne posúdia, či žiadateľ potrebuje osobitné procesné záruky, v prípade potreby za pomoci tlmočníka. Toto posúdenie možno začleniť do existujúcich vnútroštátnych konaní alebo do posúdenia uvedeného v článku 25 smernice (EÚ) 2024/1346 a nemusí mať formu správneho konania. V prípade, že sa to vyžaduje podľa vnútroštátneho práva, sa posúdenie môže sprístupniť a jeho výsledky sa môžu zaslať rozhodujúcemu orgánu, ak s tým žiadateľ súhlasí.

2. Posúdenie uvedené v odseku 1 sa začne čo najskôr po prejave vôle podať žiadosť tak, že sa identifikuje, či žiadateľ vykazuje prvé náznaky, že by si mohol vyžadovať osobitné procesné záruky. Uvedená identifikácia sa zakladá na viditeľných znakoch, výpovediach alebo správaní žiadateľa alebo na akýchkoľvek relevantných dokumentoch. V prípade maloletých osôb sa zohľadnia aj výpovede rodičov, dospelé osoby zodpovednej za tieto maloleté osoby, či už podľa práva alebo praxe dotknutého členského štátu, alebo zástupcu žiadateľa. Príslušné orgány pri registrácii žiadosti zahrnú uvedené informácie o všetkých takýchto prvých náznakoch do žiadateľovho spisu a sprístupnia ich rozhodujúcemu orgánu.

3. Posúdenie uvedené v odseku 1 pokračuje po podaní žiadosti, pričom sa zohľadnia všetky informácie v žiadateľovom spise.

Posudzovanie uvedené v odseku 1 sa ukončí čo najskôr, najneskôr však do 30 dní. Preskúma sa v prípade akýchkoľvek relevantných zmien v situácii žiadateľa alebo ak sa potreba osobitných procesných záruk prejaví po ukončení posúdenia.

4. Príslušný orgán môže žiadateľa na základe jeho predchádzajúceho súhlasu odoslať k príslušnému lekárovi alebo psychológovi alebo inému odborníkovi, aby mu poskytol poradenstvo o tom, či žiadateľ potrebuje osobitné procesné záruky, pričom uprednostní prípady, keď existujú náznaky, že žiadatelia mohli byť obeťami mučenia, znásilnenia alebo inej závažnej formy psychického, fyzického, sexuálneho alebo rodovo podmieneného násillia a že by to mohlo nepriaznivo ovplyvniť ich schopnosť účinne sa zúčastniť na konaní. Ak žiadateľ súhlasí s odoslaním v súlade s týmto pododsekom, predpokladá sa, že takýto súhlas zahŕňa aj zaslanie výsledkov odoslania príslušnému orgánu.

Poradenstvo poskytnuté podľa prvého pododseku zohľadní rozhodujúci orgán pri rozhodovaní o type osobitnej procesnej záruky, ktorá sa môže žiadateľovi poskytnúť.

V prípade potreby a bez toho, aby bola dotknutá lekárska prehliadka, sa posúdenie uvedené v odseku 1 môže začleniť do lekárskeho prehliadok uvedených v článkoch 24 a 25.

5. Relevantní pracovníci príslušných orgánov a akýkoľvek lekár, psychológ alebo iný odborník, ktorý poskytuje poradenstvo v súvislosti s potrebou osobitných procesných záruk, absolvujú odbornú prípravu, aby dokázali rozpoznať znaky zraniteľnosti na strane žiadateľa, ktorý môže potrebovať osobitné procesné záruky, a riešiť uvedené potreby pri ich zistení.

Článok 21

Žiadatelia, ktorí potrebujú osobitné procesné záruky

1. Ak sú žiadatelia identifikovaní ako tí, ktorí potrebujú osobitné procesné záruky, poskytne sa im potrebná podpora, aby mohli požívať práva a plniť povinnosti podľa tohto nariadenia počas trvania celého konania o medzinárodnej ochrane.

2. Ak sa rozhodujúci orgán, a to aj na základe posúdenia iného príslušného vnútroštátneho orgánu, domnieva, že potrebnú podporu uvedenú v odseku 1 tohto článku nemožno poskytnúť v rámci zrýchleného konania o posúdení žiadosti uvedeného v článku 42 alebo konania na hraniciach uvedeného v článku 43, pričom osobitnú pozornosť venuje obetiam mučenia, znásilnenia alebo iných závažných foriem psychického, fyzického, sexuálneho násillia alebo rodovo podmieneného násillia, rozhodujúci orgán uvedené konania na žiadateľa neuplatňuje alebo ich prestane uplatňovať.

Článok 22

Záruky pre maloleté osoby

1. Pri uplatňovaní tohto nariadenia prihliadajú príslušné orgány v prvom rade na najlepší záujem dieťaťa.

2. Rozhodujúci orgán posúdi najlepší záujem dieťaťa v súlade s článkom 26 smernice (EÚ) 2024/1346.

3. Rozhodujúci orgán dá maloletej osobe príležitosť na osobný pohovor, a to aj v prípade, že sa prejav vôle podať žiadosť urobí v jej mene v súlade s článkom 32 a článkom 33 ods. 1, okrem prípadu, keď to nie je v najlepšom záujme dieťaťa. V takom prípade rozhodujúci orgán odôvodní rozhodnutie nedať maloletej osobe príležitosť na osobný pohovor.

Osobný pohovor s maloletou osobou vedie osoba, ktorá má potrebné vedomosti o právach a osobitných potrebách maloletých osôb. Vykoná sa spôsobom ohľaduplným voči dieťaťu a v primeranom kontexte pri zohľadnení veku a vyspelosti dieťaťa.

4. Ak má maloletá osoba sprievod, osobný pohovor sa uskutoční za prítomnosti dospeléj osoby zodpovednej za ňu, či už podľa práva alebo praxe dotknutého členského štátu, a právneho zástupcu, ak bol vymenovaný. Členské štáty môžu tiež v prípade potreby, a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa, uskutočniť osobný pohovor s touto maloletou osobou za prítomnosti osoby s potrebnými zručnosťami a odbornými znalosťami. Rozhodujúci orgán môže z opodstatnených dôvodov a len vtedy, ak je to v najlepšom záujme dieťaťa, uskutočniť pohovor s maloletou osobou bez prítomnosti dospeléj zodpovednej osoby za predpokladu, že zabezpečí, aby maloletej osobe počas pohovoru pomáhala osoba s potrebnými zručnosťami a odbornými znalosťami s cieľom chrániť jej najlepší záujem.

5. Rozhodnutie o žiadosti maloletej osoby vypracúvajú príslušní pracovníci rozhodujúceho orgánu. Uvedení pracovníci musia mať potrebné vedomosti a absolvovať primeranú odbornú prípravu o právach a osobitných potrebách maloletých osôb.

Článok 23

Osobitné záruky pre maloleté osoby bez sprievodu

1. Príslušné orgány zabezpečia, aby maloleté osoby bez sprievodu boli zastúpené a aby sa im poskytla pomoc takým spôsobom, aby mohli požívať práva a plniť povinnosti podľa tohto nariadenia, nariadenia (EÚ) 2024/1351, smernice (EÚ) 2024/1346 a nariadenia (EÚ) 2024/1358.

2. Ak vôľu podať žiadosť prejavila osoba, ktorá tvrdí, že je maloletá osoba, alebo v súvislosti s ktorou existujú objektívne dôvody domnievať sa, že je maloletá, ktorá je bez sprievodu, príslušné orgány:

a) určia čo najskôr a v každom prípade včasným spôsobom na účely odseku 6 a v relevantnom prípade odseku 7 osobu s potrebnými zručnosťami a odbornými znalosťami, aby predbežne pomáhala maloletej osobe s cieľom chrániť jej najlepší záujem a všeobecné blaho, čím sa maloletej osobe umožní požívať práva podľa tohto nariadenia, a v relevantnom prípade konať ako zástupca, kým sa zástupca nevymenuje;

b) vymenujú zástupcu čo najskôr, najneskôr však do 15 pracovných dní od dátumu prejavu vôle podať žiadosť.

Zástupcom a osobou uvedenou v prvom pododseku písm. a) tohto odseku môže byť tá istá osoba, ktorá je stanovená v článku 27 smernice (EÚ) 2024/1346. Táto osoba sa stretne s maloletou osobou bez sprievodu a zohľadní názory maloletej osoby na jej potreby s prihliadnutím na vek a vyspelosť tejto maloletej osoby.

Ak príslušný orgán dospel k záveru, že žiadateľ, ktorý tvrdí, že je maloletá osoba, má bez akýchkoľvek pochybností viac ako 18 rokov, nemusí vymenovať zástupcu v súlade s týmto odsekom.

Povinnosti zástupcu alebo osoby uvedenej v prvom pododseku písm. a) tohto odseku zaniknú, ak príslušné orgány na základe posúdenia veku uvedeného v článku 25 ods. 1 neusúdia, že žiadateľ je maloletá osoba, alebo sa domnievajú, že žiadateľ nie je maloletá osoba, alebo ak žiadateľ už nie je maloletou osobou bez sprievodu.

3. V prípade neprimerane vysokého počtu prejavov vôle podať žiadosť zo strany maloletých osôb bez sprievodu alebo v iných výnimočných situáciách sa lehota na vymenovanie zástupcu uvedená v odseku 2 prvom pododseku písm. b) môže predĺžiť o 10 pracovných dní bez toho, aby bol dotknutý odsek 2 tretí pododsek.

4. Ak sa podľa odseku 2 určí organizácia, táto vymenuje fyzickú osobu na vykonávanie úloh uvedených v tomto článku v súvislosti s maloletou osobou bez sprievodu.

5. Príslušný orgán ihneď informuje:

a) maloletú osobu bez sprievodu spôsobom vhodným pre dieťa a v jazyku, ktorému rozumie, o vymenovaní osoby uvedenej v odseku 2 prvom pododseku písm. a) a o jej zástupcovi, ako aj o tom, ako proti osobe uvedenej v odseku 2 prvom pododseku písm. a) alebo b) podať sťažnosť dôverným a bezpečným spôsobom;

- b) rozhodujúci orgán a v relevantnom prípade príslušný orgán zodpovedný za registráciu žiadosti, že bol vymenovaný zástupca maloletej osoby bez sprievodu; a
- c) osobu uvedenú v odseku 2 prvom pododseku písm. a) a zástupcu o relevantných skutočnostiach, procesných krokoch a lehotách týkajúcich sa žiadosti maloletej osoby bez sprievodu.

Zástupca a osoba uvedená v odseku 2 prvom pododseku písm. a) majú prístup k obsahu príslušných dokumentov v spise maloletej osoby vrátane osobitného informačného materiálu pre maloleté osoby bez sprievodu.

6. Osoba uvedená v odseku 2 prvom pododseku písm. a) sa stretáva s maloletou osobou bez sprievodu a vykonáva okrem iného tieto úlohy, ak je to potrebné, spolu s právnym zástupcom:

- a) poskytuje maloletej osobe bez sprievodu relevantné informácie v súvislosti s konaniami stanovenými v tomto nariadení;
- b) v náležitých prípadoch pomáha maloletým osobám bez sprievodu v súvislosti s postupom týkajúcim sa posúdenia veku uvedeným v článku 25;
- c) v náležitých prípadoch maloletej osobe bez sprievodu poskytuje relevantné informácie a pomáha jej v súvislosti s konaniami stanovenými v nariadeniach (EÚ) 2024/1351 a (EÚ) 2024/1358.

7. Pokiaľ nie je vymenovaný zástupca, členské štáty môžu opraviť osobu uvedenú v odseku 2 prvom pododseku písm. a) na pomoc maloletej osobe pri registrácii a podávaní žiadosti alebo na podanie žiadosti v mene maloletej osoby v súlade s článkom 33.

8. Zástupca sa stretáva s maloletou osobou bez sprievodu a vykonáva okrem iného tieto úlohy, v relevantnom prípade spolu s právnym zástupcom:

- a) v príslušných prípadoch poskytuje maloletej osobe bez sprievodu relevantné informácie v súvislosti s konaniami stanovenými v tomto nariadení;
- b) v príslušných prípadoch pomáha s postupom týkajúcim sa posúdenia veku uvedeným v článku 25;
- c) v príslušných prípadoch pomáha pri registrácii žiadosti;
- d) v príslušných prípadoch pomáha pri podávaní žiadosti alebo podáva žiadosť v mene maloletej osoby bez sprievodu v súlade s článkom 33;
- e) v príslušných prípadoch pomáha pri príprave osobného pohovoru a je na ňom prítomný a informuje maloletú osobu bez sprievodu o účele a možných dôsledkoch osobného pohovoru a o tom, ako sa na tento pohovor pripraviť;
- f) v príslušných prípadoch maloletej osobe bez sprievodu poskytuje relevantné informácie a maloletej osobe bez sprievodu pomáha v súvislosti s konaniami stanovenými v nariadeniach (EÚ) 2024/1351 a (EÚ) 2024/1358.

Na osobnom pohovore má zástupca a právny zástupca príležitosť klásť otázky alebo uvádzať pripomienky v rámci, ktorý stanoví osoba vykonávajúca pohovor.

Rozhodujúci orgán môže vyžadovať, aby bola maloletá osoba bez sprievodu na osobnom pohovore prítomná, aj keď je prítomný zástupca alebo právny zástupca.

9. Zástupca vykonáva svoje povinnosti v súlade so zásadou najlepšieho záujmu dieťaťa a musí mať na tento účel potrebnú kvalifikáciu, odbornú prípravu a odborné znalosti. Zástupcovia pravidelne absolvujú odbornú prípravu na vykonávanie svojich úloh a nesmú mať záznam v registri trestov, najmä pokiaľ ide o akúkoľvek trestnú činnosť v súvislosti s deťmi.

Zástupca sa zmení len vtedy, ak sa príslušné orgány domnievajú, že úlohy tohto zástupcu alebo osoby neboli primerane vykonané. Organizácie alebo fyzické osoby, ktorých záujmy sú alebo by prípadne mohli byť v rozpore so záujmom maloletých osôb bez sprievodu, nesmú byť vymenované za zástupcu.

10. Príslušné orgány poveria fyzickú osobu konajúcu ako zástupca alebo osobu spôsobilú dočasne konať ako zástupca zodpovednosťou za primeraný a obmedzený počet maloletých osôb bez sprievodu a za bežných okolností za najviac 30 maloletých osôb bez sprievodu súčasne, aby sa zabezpečilo, že daná osoba bude schopná účinne plniť svoje úlohy.

V prípade neprimerane vysokého počtu prejavov vôle podať žiadosť zo strany maloletých osôb bez sprievodu alebo v iných výnimočných situáciách sa počet maloletých osôb bez sprievodu na jedného zástupcu môže zvýšiť na maximálne 50 maloletých osôb bez sprievodu.

Členské štáty zabezpečia, aby existovali správne alebo justičné orgány alebo iné subjekty zodpovedné za pravidelný dohľad nad tým, aby si zástupcovia a osoby určené podľa odseku 2 prvého pododseku písm. a) riadne plnili svoje úlohy, a to aj preskúmaním registra trestov týchto vymenovaných zástupcov a určených osôb v pravidelných intervaloch s cieľom zistiť prípadnú nezlučiteľnosť s ich úlohou. Uvedené správne alebo súdne orgány alebo iné subjekty preskúmajú sťažnosti podané zo strany maloletých osôb bez sprievodu proti vymenovaným zástupcom alebo osobám určeným podľa odseku 2 prvého pododseku písm. a).

ODDIEL V

Lekárska Prehliadka A Posúdenie Veku

Článok 24

Lekárska prehliadka

1. Ak to rozhodujúci orgán považuje za potrebné pre posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, pod podmienkou súhlasu žiadateľa požiada o jeho lekársku prehliadku týkajúcu sa znakov a príznakov, ktoré môžu naznačovať prenasledovanie alebo vážne bezprávie v minulosti, a musí byť o jej výsledku informovaný.

2. V prípade maloletej osoby sa lekárska prehliadka vykoná len vtedy, ak s tým súhlasí rodič, dospelá osoba, ktorá je za maloletú osobu zodpovedná, či už podľa práva alebo praxe dotknutého členského štátu, zástupca alebo osoba uvedená v článku 23 ods. 2 písm. a) a, ak to stanovujú vnútroštátne právne predpisy, žiadateľ.

Lekárska prehliadka je pre žiadateľa bezplatná a platí sa z verejných prostriedkov.

V prípade potreby sa pri lekárskej prehliadke podľa tohto článku môžu zohľadniť kontroly zdravotného stavu a zraniteľnosti uvedené v článku 12 nariadenia (EÚ) 2024/1356.

3. Ak sa lekárska prehliadka podľa odseku 1 nevykoná, rozhodujúci orgán informuje žiadateľov, že si môžu z vlastného podnetu a na vlastné náklady zabezpečiť lekársku prehliadku týkajúcu sa znakov a príznakov, ktoré môžu naznačovať prenasledovanie alebo vážne bezprávie v minulosti.

4. Výsledky lekárskeho prehliadok uvedených v odseku 1 alebo 3 sa predložia rozhodujúcemu orgánu a žiadateľovi čo najskôr a rozhodujúci orgán ich posúdi spolu s ostatnými skutočnosťami v žiadosti.

5. Lekárska prehliadka má byť čo najmenej invazívna a vykonávajú ju len kvalifikovaní zdravotníci. Vykonáva sa spôsobom, ktorým sa rešpektuje dôstojnosť jednotlivca.

6. Odmietnutie žiadateľa podrobiť sa lekárskej prehliadke alebo rozhodnutie podrobiť sa lekárskej prehliadke z vlastného podnetu, ak sa takáto prehliadka neuskutoční v primeranom časovom rámci za zohľadnenia dostupnosti termínov na lekárske prehliadky v zodpovednom členskom štáte, nebráni rozhodujúcemu orgánu prijať rozhodnutie o žiadosti o medzinárodnú ochranu.

Článok 25

Posúdenie veku maloletých osôb

1. Ak v dôsledku výpovedí žiadateľa, dostupných listinných dôkazov alebo iných relevantných informácií existujú pochybnosti o tom, či je žiadateľ maloletou osobou, rozhodujúci orgán môže v rámci posudzovania žiadosti pristúpiť k multidisciplinárnemu posúdeniu vrátane psychosociálneho posúdenia, ktoré uskutočnia kvalifikovaní odborníci, s cieľom

určiť vek žiadateľa. Posúdenie veku sa nesmie zakladať výlučne na fyzickom vzhľade alebo správaní žiadateľa. Na účely posúdenia veku sa dokumenty, ktoré sú k dispozícii, považujú za pravdivé, pokiaľ neexistujú dôkazy o opaku, a zohľadnia sa výpovede maloletých osôb.

2. Ak po multidisciplinárnom posúdení stále existujú pochybnosti o veku žiadateľa, môžu sa na určenie veku žiadateľa v rámci posúdenia žiadosti ako krajné riešenie použiť lekárske prehliadky. Ak výsledok posúdenia veku uvedeného v tomto odseku nie je presvedčivý, pokiaľ ide o vek žiadateľa, alebo zahŕňa vekovú škálu pod 18 rokov, členský štát považuje daného žiadateľa za maloletú osobu.

3. Každá lekárska prehliadka vykonávaná na účely stanovené v odseku 2 musí byť čo najmenej invazívna a vykoná sa spôsobom, ktorým sa v plnej miere rešpektuje dôstojnosť jednotlivca. Vykonávajú ich zdravotníci so skúsenosťami a odbornými znalosťami v oblasti odhadu veku.

Ak sa uplatňuje tento odsek, výsledky lekárskej prehliadky a multidisciplinárneho posúdenia sa analyzujú spoločne, čím sa umožní čo najspohľadlivejší výsledok.

4. Ak sa na posúdenie veku žiadateľa používajú lekárske prehliadky, príslušný orgán zabezpečí, aby boli žiadatelia, ich rodičia, dospelá osoba, ktorá je za nich zodpovedná, či už podľa práva alebo praxe dotknutého členského štátu, ich zástupcovia alebo osoba uvedená v článku 23 ods. 2 písm. a) pred posúdením ich žiadosti o medzinárodnú ochranu informovaní v jazyku, ktorému rozumejú, spôsobom vhodným pre deti a veku primeraným spôsobom o možnosti posúdenia ich veku lekárskou prehliadkou. Súčasťou týchto informácií bude aj informácia o metóde prehliadky, o možných dôsledkoch, ktoré výsledok lekárskej prehliadky môže mať na posúdenie danej žiadosti, a o možnosti odmietnuť lekársku prehliadku zo strany žiadateľa a o dôsledkoch takéhoto odmietnutia. Všetky doklady týkajúce sa lekárskej prehliadky musia byť zahrnuté v spise žiadateľa.

5. Lekárska prehliadka na posúdenie veku žiadateľov sa vykoná len vtedy, ak po získaní informácií stanovených v odseku 4 s tým súhlasia žiadatelia, ich rodičia, dospelá zodpovedná osoba uvedená v odseku 4 tohto článku, ich zástupca alebo osoba uvedená v článku 23 ods. 2 písm. a).

6. Odmietnutie žiadateľa, jeho rodičov, dospelé zodpovednej osoby uvedenej v odseku 4 tohto článku, jeho zástupcu alebo osoby uvedenej v článku 23 ods. 2 písm. a) nechať vykonať lekársku prehliadku na účely posúdenia veku nebráni rozhodujúcemu orgánu v tom, aby prijal rozhodnutie o žiadosti o medzinárodnú ochranu. Takéto odmietnutie sa môže považovať len za vyvrátenie domnienky, že žiadateľ nie je maloletou osobou.

7. Členský štát môže uznať rozhodnutia o posúdení veku prijaté inými členskými štátmi, v ktorých sa posúdenia veku vykonali v súlade s právom Únie.

KAPITOLA III

SPRÁVNE KONANIE

ODDIEL I

Prístup ku Konaniu

Článok 26

Prejav vôle podať žiadosť o medzinárodnú ochranu

1. Prejav vôle podať žiadosť o medzinárodnú ochranu sa považuje za urobený, keď štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti vrátane maloletej osoby bez sprievodu osobne vyjadrí príslušnému orgánu uvedenému v článku 4 ods. 1 a 2 želanie získať medzinárodnú ochranu od členského štátu.

Ak majú úradníci príslušného orgánu pochybnosti o tom, či sa určité vyhlásenie môže vykladať ako žiadosť o medzinárodnú ochranu, musia sa výslovne danej osoby opýtať, či si želá udelenie medzinárodnej ochrany.

2. Orgánom zodpovedným za prijímacie zariadenia v súlade so smernicou (EÚ) 2024/1346 sa v prípade, že je to relevantné, oznámi, že bola prejavená vôľa podať žiadosť. V prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa vzťahuje preverovanie uvedené v článku 5 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2024/1356, sa môžu členské štáty rozhodnúť, že tento odsek uplatnia až po skončení preverovania.

Článok 27

Registrácia žiadostí o medzinárodnú ochranu

1. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti zberu a prenosu údajov v súlade s článkom 15 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2024/1358, orgány príslušné pre registráciu žiadostí, orgány iného členského štátu uvedené v článku 5 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia alebo experti vyslaní zo strany agentúry pre azyl, ktorí im s touto úlohou pomáhajú, zaregistrujú žiadosť rýchlo a v každom prípade najneskôr do piatich dní od prejavu vôle podať ju. Na tento účel zaregistrujú tieto informácie, ktoré môžu pochádzať z informačného formulára uvedeného v článku 17 nariadenia (EÚ) 2024/1356:

- a) meno, dátum a miesto narodenia, pohlavie, štátne príslušnosti alebo skutočnosť, že žiadateľ je bez štátnej príslušnosti, rodinní príslušníci v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 8 nariadenia (EÚ) 2024/1351 žiadateľa a v prípade maloletých osôb súrodenci alebo príbuzní v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 9 uvedeného nariadenia, ktorí sa prípadne zdržiavajú v členskom štáte, a iné osobné údaje žiadateľa relevantné pre konanie o medzinárodnej ochrane a pre určenie zodpovedného členského štátu;
- b) ak sú k dispozícii, typ, číslo a obdobie platnosti akéhokoľvek dokladu totožnosti alebo cestovného dokladu žiadateľa a krajinu, ktorá tento doklad vydala, a iné doklady žiadateľa, ktoré príslušný orgán považuje za relevantné na účely zistenia jeho totožnosti, pre konanie o medzinárodnej ochrane a na určenie zodpovedného členského štátu;
- c) dátum žiadosti, miesto prejavu vôle podať žiadosť a orgán, na ktorom bola prejavená vôľa podať žiadosť;
- d) miesto pobytu žiadateľa alebo jeho miesto bydliska alebo adresa a, ak sú k dispozícii, telefónne číslo a e-mailová adresa, na ktorých žiadateľa možno zastihnúť.

Ak už členské štáty získali údaje uvedené v písmenách a) a b) prvého pododseku pred prejavom vôle podať žiadosť, opätovne sa nevyžadujú.

2. Ak osoba tvrdí, že nemá štátnu príslušnosť, táto skutočnosť sa jasne zaznamená až do rozhodnutia, či je daná osoba bez štátnej príslušnosti.

3. Ak sa vôľa podať žiadosť prejavuje orgánu poverenému úlohou prijímania žiadostí o medzinárodnú ochranu, ktorý nie je zodpovedný za registráciu žiadostí, tento orgán bezodkladne a najneskôr do troch pracovných dní od prejavu vôle podať žiadosť informuje orgán zodpovedný za registráciu žiadostí. Orgán zodpovedný za registráciu žiadostí žiadosť zaregistruje čo najskôr, najneskôr však do piatich dní odtedy, ako prijal informáciu.

4. Ak informácie zbiera rozhodujúci orgán alebo iný orgán, ktorý mu pomáha na účel posúdenia žiadosti, v čase registrácie sa môžu zhromaždiť aj ďalšie údaje potrebné na posúdenie žiadosti.

5. Ak v tom istom období prejaví vôľu podať žiadosť neprimerane vysoký počet štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti, v dôsledku čoho je nemožné zaregistrovať žiadosti v lehotách stanovených v odsekoch 1 a 3, žiadosť sa zaregistruje najneskôr do 15 dní odo dňa prejavu vôle podať žiadosť.

6. Bez toho, aby bolo dotknuté právo žiadateľa predložiť nové skutočnosti na podporu žiadosti, v prípade následnej žiadosti, ak informácie uvedené v odseku 1 písm. a), b) a d) a v odseku 2 už má príslušný orgán k dispozícii, nemusí takéto údaje získavať.

7. V prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa vzťahuje preverovanie uvedené v článku 5 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2024/1356, sa odseky 1 až 6 tohto článku uplatňujú až po skončení preverovania.

Článok 28

Podanie žiadosti o medzinárodnú ochranu

1. Žiadateľ podá žiadosť príslušnému orgánu členského štátu, v ktorom sa prejav vôle podať žiadosť urobí, čo najskôr, najneskôr však do 21 dní odo dňa registrácie žiadosti, ak sa neuplatňuje odsek 6 tohto článku, za predpokladu, že mu bola poskytnutá skutočná možnosť, aby tak urobil v súlade s týmto článkom. Ak sa žiadosť nepodá rozhodujúcemu orgánu, príslušný orgán bezodkladne informuje rozhodujúci orgán o podaní žiadosti.

2. Po odovzdaní v súlade s článkom 46 nariadenia (EÚ) 2024/1351 žiadateľ podá žiadosť príslušným orgánom zodpovedného členského štátu čo najskôr, najneskôr však do 21 dní odo dňa, keď žiadateľ preukáže svoju totožnosť príslušným orgánom zodpovedného členského štátu.

3. Žiadosť sa podáva osobne v určený deň a na určenom mieste a, ak sa oznámi čas, v určenom čase. Príslušné orgány tento dátum a miesto oznámia žiadateľovi. Príslušné orgány môžu žiadateľovi oznámiť čas.

Členské štáty môžu vo vnútroštátnom práve stanoviť, že žiadosť sa považuje za podanú osobne, ak príslušný orgán overí, že žiadateľ je fyzicky prítomný na území členského štátu v čase registrácie alebo podania žiadosti.

4. Odchylne od odseku 3 môžu členské štáty vo vnútroštátnom práve žiadateľovi stanoviť možnosť podať žiadosť prostredníctvom formulára, a to aj v prípade, že sa nedokáže dostaviť osobne vzhľadom na pretrvávajúce závažné okolnosti mimo jeho kontroly, ako je odňatie slobody alebo dlhodobá hospitalizácia. Žiadosť sa považuje za podanú, ak žiadateľ predloží formulár v lehote stanovenej v odseku 1 a príslušný orgán dospeje k záveru, že boli splnené podmienky podľa tohto odseku. V takýchto prípadoch začína lehota na posúdenie žiadosti plynúť odo dňa doručenia uvedeného formulára príslušnému orgánu.

5. Na účely prvého pododseku odseku 3, ak v tom istom období prejaví vôľu podať žiadosť o medzinárodnú ochranu neprimerane vysoký počet štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti, v dôsledku čoho je nemožné poskytnúť každému žiadateľovi termín v lehote stanovenej v odseku 1, žiadateľovi sa určí termín na podanie jeho žiadosti v deň, ktorý bude najneskôr dva mesiace odo dňa registrácie žiadosti.

6. Žiadatelia sú povinní pri podávaní žiadosti čo najskôr predložiť všetky skutočnosti a dokumenty, ktoré majú k dispozícii, uvedené v článku 4 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1347, ktoré sú potrebné na zdôvodnenie ich žiadosti. Po podaní ich žiadosti, najmä na ich osobnom pohovore, môžu žiadatelia poskytnúť akékoľvek ďalšie skutočnosti relevantné pre jej posúdenie do prijatia rozhodnutia o ich žiadosti v správnom konaní.

Členské štáty môžu v tomto časovom rámci stanoviť lehotu na predloženie týchto ďalších skutočností, ktorú sa žiadateľ snaží dodržať.

7. Členské štáty môžu upraviť prístup ku konaniu tak, aby sa požiadanie, registrácia alebo podanie žiadosti uskutočnili súčasne. V takýchto prípadoch členské štáty zabezpečia, aby všetci žiadatelia požívali záruky stanovené v článku 8 ods. 2 až 6. Ak sa prejav vôle podať žiadosť, registrácia alebo podanie žiadosti uskutočňujú súčasne, žiadatelia môžu predložiť všetky skutočnosti a dokumenty, ktoré majú k dispozícii, uvedené v článku 4 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1347, ktoré sú potrebné pre odôvodnenie ich žiadosti počas osobného pohovoru.

Žiadatelia sú okrem toho oprávnení poskytnúť akékoľvek ďalšie skutočnosti relevantné pre posúdenie ich žiadosti do prijatia rozhodnutia o žiadosti v správnom konaní. Členské štáty môžu v tomto časovom rámci stanoviť lehotu na predloženie týchto ďalších skutočností, ktorú sa žiadateľ snaží dodržať.

Článok 29

Doklady poskytnuté žiadateľovi

1. Príslušné orgány členského štátu, v ktorom bol prejav vôle podať žiadosť o medzinárodnú ochranu urobený, pri registrácii žiadosti poskytnú žiadateľovi doklad na jeho meno, v ktorom sa uvádza, že prejav vôle podať žiadosť bol urobený a žiadosť bola zaregistrovaná. Tento doklad je platný, kým sa nevydá doklad uvedený v odseku 4.

Po odovzdaní v súlade s článkom 46nariadenia (EÚ) 2024/1351 príslušné orgány zodpovedného členského štátu, ak im žiadateľ sám preukáže svoju totožnosť, poskytnú žiadateľovi doklad na jeho meno, v ktorom sa uvádza, že bol urobený prejav vôle podať žiadosť a žiadosť bola zaregistrovaná a že osoba bola odovzdaná. Tento doklad zostáva platný, kým sa nevydá doklad uvedený v odseku 4.

2. Doklad uvedený v odseku 1 sa nemusí poskytnúť, ak je možné do času registrácie vydať doklad uvedený v odseku 4.

3. Doklad uvedený v odseku 1 sa odníme, keď sa vydá doklad uvedený v odseku 4.

4. Príslušné orgány členského štátu, v ktorom je podaná žiadosť v súlade s článkom 28 ods. 1 a 2, vydajú čo najskôr po podaní žiadosti doklad obsahujúci aspoň tieto skutočnosti, ktoré sa podľa potreby aktualizujú:

a) meno, dátum a miesto narodenia, pohlavie a štátne príslušnosti žiadateľa alebo v príslušnom prípade uvedenie stavu bez štátnej príslušnosti, vyobrazenie tváre žiadateľa a podpis žiadateľa;

b) vydávajúci orgán, dátum a miesto vydania a obdobie platnosti dokladu;

c) postavenie osoby ako žiadateľa;

d) informáciu, že žiadateľ má právo zotrvať na území daného členského štátu na účely posúdenia jeho žiadosti, a informáciu, či sa žiadateľ môže voľne pohybovať na území daného členského štátu alebo jeho časti;

e) informáciu, že doklad nie je cestovným dokladom a že žiadateľ nemôže bez povolenia cestovať do iných členských štátov.

5. Žiadny z dokladov uvedených v tomto článku nie je potrebné vydávať, ak a pokým je žiadateľ zaistený alebo uväznený.

Po prepustení zo zaistenia alebo väzenia sa žiadateľovi poskytne doklad uvedený v odseku 1 alebo 4. Ak sa žiadateľovi pri prepustení poskytne doklad uvedený v odseku 1, žiadateľ čo najskôr dostane doklad uvedený v odseku 4.

6. V prípade maloletých osôb so sprievodom sa doklady uvedené v tomto článku vydané jednému z rodičov žiadateľa alebo dospelaj osobe, ktorá je za neho zodpovedná, či už podľa práva alebo praxe dotknutého členského štátu, môžu prípadne vzťahovať aj na maloletú osobu.

7. Doklady uvedené v tomto článku nie sú dokladmi preukazujúcimi totožnosť, ale považujú sa za dostatočné prostriedky na to, aby žiadatelia preukázali totožnosť vnútroštátnym orgánom a získali prístup k ich právam počas trvania konania o medzinárodnej ochrane.

8. V dokladoch uvedených v odsekoch 1 a 4 sa uvedie dátum registrácie žiadosti.

9. Doklad uvedený v odseku 4 je platný až do 12 mesiacov alebo kým žiadateľ nie je odovzdaný do iného členského štátu v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1351. Ak uvedený doklad vydal zodpovedný členský štát, platnosť dokladu sa obnoví tak, aby pokrývala obdobie, počas ktorého má žiadateľ právo zotrvať na jeho území. Obdobie platnosti dokladu nepredstavuje právo zotrvať v prípade, že bolo toto právo ukončené alebo pozastavené v súlade s týmto nariadením.

Článok 30

Prístup ku konaniu v zariadeniach určených na zaistenie a na hraničných priechodoch

1. Ak okolnosti naznačujú, že štátni príslušníci tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí sú zadržívaní v zariadeniach určených na zaistenie alebo prítomní na hraničných priechodoch vrátane tranzitných priestorov na vonkajších hraniciach, by mohli chcieť prejavíť vôľu podať žiadosť o medzinárodnú ochranu, príslušné orgány podľa článku 4 im poskytnú informácie o takejto možnosti.

2. Ak žiadateľ urobí prejav vôle podať žiadosť na vonkajších hraniciach v zariadení určenom na zaistenie, vo väzení alebo na hraničnom priechode vrátane tranzitných priestorov, príslušné orgány podľa článku 4 prijímajú opatrenia na zabezpečenie tlmočnických služieb v rozsahu potrebnom na zjednodušenie prístupu ku konaniu o medzinárodnej ochrane.

3. Organizácie a osoby, ktoré sú podľa vnútroštátneho práva oprávnené poskytovať pomoc a poradenstvo, majú prístup k žiadateľom, ktorí sú zadržávaní v zariadeniach určených na zaistenie alebo sa zdržiavajú na hraničných priechodoch vrátane tranzitných priestorov na vonkajších hraniciach. Takýto prístup môže podliehať predchádzajúcej dohode s príslušnými orgánmi.

Členské štáty môžu tento prístup obmedziť, ako sa uvádza v prvom pododseku, na základe vnútroštátneho práva, ak je to objektívne nevyhnutné z dôvodov bezpečnosti, verejného poriadku alebo administratívnej správy hraničného priechodu vrátane tranzitných priestorov alebo zariadenia určeného na zaistenie, pokiaľ sa tým tento prístup výrazne neobmedzí alebo neznemožní.

Článok 31

Žiadosti v mene dospelých osôb, ktoré potrebujú pomoc pri uplatňovaní právnej spôsobilosti

1. V prípade dospeléj osoby, ktorá potrebuje pomoc pri uplatňovaní právnej spôsobilosti v súlade s vnútroštátnym právom (ďalej len „závislá dospelá osoba“), dospelá osoba, ktorá je za ňu zodpovedná, či už podľa práva alebo praxe dotknutého členského štátu, môže prejsť vôľu podať žiadosť a podať žiadosť v mene závislej dospeléj osoby.

2. Závislá dospelá osoba je pri podávaní žiadosti prítomná okrem prípadov, keď existujú opodstatnené dôvody, pre ktoré nemôže alebo nie je zdravotne spôsobilá na to, aby bola prítomná, alebo sa žiadosť podáva prostredníctvom formulára, ak sa vo vnútroštátnom práve stanovuje táto možnosť.

Článok 32

Žiadosti v mene maloletých osôb so sprievodom

1. Maloletá osoba so sprievodom má právo podať žiadosť vo vlastnom mene, ak má právnu spôsobilosť v súlade s vnútroštátnym právom dotknutého členského štátu. Ak maloletá osoba so sprievodom nemá právnu spôsobilosť v súlade s vnútroštátnym právom dotknutého členského štátu, rodič alebo iná dospelá osoba, ako je zákonný poskytovateľ starostlivosti alebo úrady na ochranu detí, zodpovedná za maloletú osobu, či už podľa práva alebo praxe dotknutého členského štátu, podá žiadosť v mene maloletej osoby.

2. V prípade maloletej osoby so sprievodom, ktorá nemá právnu spôsobilosť v súlade s vnútroštátnym právom dotknutého členského štátu a ktorá je prítomná v čase, keď rodič alebo iná dospelá osoba, ktorá je za ňu zodpovedná, či už podľa práva alebo praxe dotknutého členského štátu, prejavuje vôľu podať žiadosť alebo podáva žiadosť o medzinárodnú ochranu na území toho istého členského štátu, najmä ak takáto maloletá osoba nemá žiadne iné právne prostriedky na pobyt na území toho istého členského štátu, sa prejav vôle podať žiadosť a podanie žiadosti rodičom alebo inou dospelou osobou, ktorá je za ňu zodpovedná, či už podľa práva alebo praxe dotknutého členského štátu, tiež považuje za prejav vôle podať žiadosť a podanie žiadosti o medzinárodnú ochranu v mene maloletej osoby.

Členské štáty môžu rozhodnúť o uplatňovaní prvého pododseku aj v prípade maloletej osoby so sprievodom, ktorá sa narodila alebo ktorá je prítomná počas správneho konania.

3. Ak rodič alebo dospelá osoba zodpovedná za maloletú osobu so sprievodom uvedenú v odseku 2 podáva žiadosť v mene maloletej osoby, maloletá osoba je pri podávaní žiadosti prítomná okrem prípadov, keď existujú opodstatnené dôvody, pre ktoré nemôže alebo nie je zdravotne spôsobilá byť prítomná, alebo sa žiadosť v mene maloletej osoby podáva prostredníctvom formulára, ak sa vo vnútroštátnom práve stanovuje táto možnosť.

Článok 33

Žiadosti maloletých osôb bez sprievodu

1. Maloletá osoba bez sprievodu má právo podať žiadosť vo vlastnom mene, ak má právnu spôsobilosť v súlade s vnútroštátnym právom dotknutého členského štátu. Na tento účel musí byť maloletá osoba bez sprievodu informovaná

o veku právnej spôsobilosti v členskom štáte zodpovednom za posúdenie jej žiadosti o medzinárodnú ochranu. Ak maloletá osoba bez sprievodu nemá právnu spôsobilosť v súlade s vnútroštátnym právom dotknutého členského štátu, zástupca alebo osoba uvedená v článku 23 ods. 2 písm. a) podá žiadosť v jej mene.

Prvý pododsek tohto odseku sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté právo maloletých osôb bez sprievodu na právne poradenstvo a právnu pomoc a zastupovanie v súlade s článkami 15 a 16.

2. V prípade maloletej osoby bez sprievodu, ktorá nemá právnu spôsobilosť v súlade s vnútroštátnym právom dotknutého členského štátu, sa žiadosť podáva v lehote stanovenej v článku 28 ods. 1, pričom sa prihliada na najlepší záujem dieťaťa.

3. Ak zástupca maloletej osoby bez sprievodu alebo osoba uvedená v článku 23 ods. 2 písm. a) podáva žiadosť v mene maloletej osoby, maloletá osoba je pri podávaní žiadosti prítomná okrem prípadov, keď existujú opodstatnené dôvody, pre ktoré nemôže alebo nie je zdravotne spôsobilá byť prítomná, alebo sa žiadosť podáva prostredníctvom formulára, ak sa vo vnútroštátnom práve stanovuje táto možnosť.

ODDIEL II

Konanie O Posúdení Žiadosti

Článok 34

Posudzovanie žiadosti

1. Rozhodujúci orgán posudzuje žiadosti o medzinárodnú ochranu a rozhoduje o nich v súlade so základnými zásadami a zárukami stanovenými v kapitole II.
2. Rozhodujúci orgán prijíma rozhodnutia o žiadostiach o medzinárodnú ochranu po primeranom posúdení prípustnosti alebo žiadosti vo veci samej. Rozhodujúci orgán posudzuje žiadosti objektívne, nestranne a na individuálnom základe. Na účel posúdenia žiadosti vezme rozhodujúci orgán do úvahy:
 - a) príslušné výpovede a dokumentáciu predloženú zo strany žiadateľa v súlade s článkom 4 ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) 2024/1347;
 - b) relevantné, presné a aktuálne informácie o situácii prevládajúcej v krajine pôvodu žiadateľa v čase prijatia rozhodnutia o žiadosti vrátane právnych predpisov krajiny pôvodu a spôsobu ich uplatňovania získané z relevantných a dostupných vnútroštátnych zdrojov, zdrojov Únie a medzinárodných zdrojov vrátane organizácií na ochranu práv detí a v prípade dostupnosti spoločnú analýzu situácie v konkrétnych krajinách pôvodu a usmernenia uvedené v článku 11 nariadenia (EÚ) 2021/2303;
 - c) ak sa uplatňujú koncepty prvej krajiny azylu alebo bezpečnej tretej krajiny, relevantné, presné a aktuálne informácie o situácii prevládajúcej v tretej krajine, ktorá sa v čase prijatia rozhodnutia o žiadosti považuje za prvú krajinu azylu alebo bezpečnú tretiu krajinu, vrátane informácií o bezpečných tretích krajinách a ich analýzy uvedenej v článku 12 nariadenia (EÚ) 2021/2303;
 - d) individuálne postavenie a osobné okolnosti žiadateľa vrátane takých faktorov, ako je pôvod, vek, pohlavie, rodová identita a sexuálna orientácia žiadateľa, s cieľom posúdiť, či by na základe osobných okolností žiadateľa činy, ktorým bol alebo mohol byť žiadateľ vystavený, predstavovali prenasledovanie alebo vážne bezprávie;
 - e) či činnosti, ktoré žiadateľ vykonával od opustenia krajiny pôvodu, vykonával s výlučným alebo hlavným cieľom vytvorenia potrebných podmienok pre požiadanie o medzinárodnú ochranu tak, aby sa posúdilo, či by uvedené činnosti spôsobili, že žiadateľ bude v prípade návratu do danej krajiny vystavený prenasledovaniu alebo vážnemu bezpráviu, ako sa uvádza v článku 5 nariadenia (EÚ) 2024/1347;
 - f) či by sa mohlo odôvodnene očakávať, že žiadateľ prijme ochranu inej krajiny, kde by mohol získať štátne občianstvo;
 - g) za predpokladu, že štát alebo zástupcovia štátu nie sú pôvodcami prenasledovania alebo vážneho bezprávia, či ide o alternatívu vnútroštátnej ochrany uvedenú v článku 8 nariadenia (EÚ) 2024/1347.

3. Pracovníci, ktorí posudzujú žiadosti a prijímajú rozhodnutia, musia mať primerané znalosti a absolvovať odbornú prípravu vrátane príslušnej odbornej prípravy podľa článku 8 nariadenia (EÚ) 2021/2303 ohľadom príslušných noriem uplatniteľných v oblasti azylového a utečeneckého práva. Musia mať v prípade potreby možnosť poradiť sa s expertmi o osobitných otázkach, ako sú otázky týkajúce sa zdravia, kultúry, náboženstva, duševného zdravia a detí alebo rodové otázky. V prípade potreby môžu predkladať otázky agentúre pre azyl v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/2303.

4. Dokumenty, ktoré rozhodujúci orgán posúdi ako relevantné pre posúdenie žiadostí, sa v prípade potreby na účely takéhoto posúdenia preložia.

Preklad týchto príslušných dokumentov alebo ich častí môžu poskytnúť iné subjekty a možno ich uhradiť z verejných prostriedkov v súlade s vnútroštátnym právom dotknutého členského štátu. Žiadateľ môže na vlastné náklady zabezpečiť preklad iných dokumentov. V prípade následných žiadostí môže byť za preklad dokumentov zodpovedný žiadateľ.

5. Rozhodujúci orgán môže uprednostniť posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, najmä ak:

- a) sa domnieva, že je pravdepodobné, že žiadosť je opodstatnená;
- b) má žiadateľ osobitné prijímacie potreby v zmysle článku 24 smernice (EÚ) 2024/1346 alebo potrebuje osobitné procesné záruky, ako sa uvádza v článkoch 20 až 23 tohto nariadenia, najmä ak ide o maloletú osobu bez sprievodu;
- c) existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že žiadateľ predstavuje ohrozenie národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku členského štátu;
- d) je žiadosť následnou žiadosťou;
- e) bol žiadateľ predmetom rozhodnutia v súlade s článkom 23 ods. 2 písm. e) smernice (EÚ) 2024/1346, a/alebo sa podieľal na rušení verejného poriadku alebo sa dopustil kriminálneho správania.

Článok 35

Trvanie konania o posúdení žiadosti

1. Posúdenie na určenie toho, či je žiadosť neprípustná v súlade s článkom 38 ods. 1 písm. a), b), c) a d) a článkom 38 ods. 2, sa ukončí čo najskôr, najneskôr však do dvoch mesiacov odo dňa podania žiadosti.

V prípade uvedenom v článku 38 ods. 1 písm. e) rozhodujúci orgán ukončí posúdenie do 10 pracovných dní.

Žiadosť sa nepovažuje za prípustnú len z dôvodu, že sa v lehotách stanovených v tomto odseku a v odseku 2 neprijme žiadne rozhodnutie o neprípustnosti.

2. Rozhodujúci orgán môže predĺžiť lehoty stanovené v prvom pododseku odseku 1 najviac o dva mesiace, ak:

- a) v tom istom období prejaví vôľu podať žiadosť o medzinárodnú ochranu neprimerane vysoký počet štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti, v dôsledku čoho je nemožné ukončiť konanie o prípustnosti v stanovených lehotách;
- b) konanie zahŕňa zložité skutkové alebo právne otázky;
- c) prieskumy možno jasne a výlučne pripísať tomu, že žiadateľ nedodrжал svoje povinnosti podľa článku 9.

3. Rozhodujúci orgán ukončí zrýchlené konania o posúdení žiadosti čo najskôr a najneskôr do troch mesiacov odo dňa podania žiadosti.

4. Rozhodujúci orgán zabezpečí, aby sa konanie o posúdení žiadosti vo veci samej za predpokladu, že nejde o zrýchlené konanie o posúdení žiadosti, ukončilo čo najskôr a najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti bez toho, aby bolo dotknuté primerané a úplné posúdenie.

5. Rozhodujúci orgán môže predĺžiť lehotu šiestich mesiacov uvedenú v odseku 4 o obdobie najviac šiestich mesiacov v prípade, že:

- a) v tom istom období prejaví vôľu podať žiadosť o medzinárodnú ochranu neprimerane vysoký počet štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti, v dôsledku čoho je ukončenie konania v šesťmesačnej lehote nemožné;
- b) konanie zahŕňa zložité skutkové alebo právne otázky;
- c) prieskumy možno jasne a výlučne pripísať tomu, že žiadateľ nedodrжал svoje povinnosti podľa článku 9.

6. Ak sa žiadateľ podrobuje konaniu o odovzdaní stanovenému v článku 46 nariadenia (EÚ) 2024/1351, lehota uvedená v odseku 4 tohto článku začne plynúť odo dňa podania žiadosti v súlade s článkom 28 ods. 2.

7. Rozhodujúci orgán môže odložiť ukončenie konania o posúdení žiadosti, ak nemožno odôvodnene očakávať, že rozhodne v lehotách stanovených v odseku 4 v dôsledku nejistej situácie v krajine pôvodu, ktorá je považovaná za dočasnú. V takých prípadoch rozhodujúci orgán:

- a) posúdi situáciu v danej krajine pôvodu najmenej raz za štyri mesiace;
- b) zohľadní posúdenia situácie v danej krajine pôvodu vypracované agentúrou pre azyl, ak sú k dispozícii;
- c) o dôvodoch odkladu informuje dotknutých žiadateľov v jazyku, ktorému rozumejú alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumejú, a čo najskôr.

Členský štát čo najskôr informuje Komisiu a agentúru pre azyl o odklade konaní týkajúcich sa danej krajiny pôvodu. Rozhodujúci orgán ukončí konanie o posúdení žiadosti v každom prípade do 21 mesiacov od podania žiadosti.

8. Členské štáty stanovujú lehoty na ukončenie konania o posúdení žiadosti v prípadoch, že súd zruší rozhodnutie rozhodujúceho orgánu a vráti vec späť na ďalšie konanie. Uvedené lehoty musia byť kratšie ako lehoty stanovené v tomto článku.

ODDIEL III

Rozhodnutia O Žiadostiach

Článok 36

Rozhodnutia o žiadostiach

1. Rozhodnutie o žiadosti o medzinárodnú ochranu sa poskytuje písomne a oznámi sa žiadateľovi čo najskôr v súlade s vnútroštátnym právom dotknutého členského štátu. Ak žiadateľa právne zastupuje zástupca alebo právny zástupca, príslušný orgán môže oznámiť rozhodnutie takémuto zástupcovi namiesto žiadateľa.

2. Ak sa žiadosť zamietne ako neprípustná, ako neopodstatnená alebo ako zjavne neopodstatnená so zreteľom na postavenie utečenca alebo postavenie osoby s doplnkovou ochranou, ako výslovne alebo konkludentne vzatá späť, v rozhodnutí sa uvedú skutkové a právne dôvody zamietnutia.

3. Žiadateľ je písomne informovaný o výsledku rozhodnutia a o možnosti napadnutia rozhodnutia, ktorým sa zamietajú žiadosť ako neprípustná, ako neopodstatnená alebo ako zjavne neopodstatnená, pokiaľ ide o postavenie utečenca alebo postavenie osoby s doplnkovou ochranou, alebo ako konkludentne vzatá späť. Túto informáciu možno poskytnúť ako súčasť rozhodnutia o žiadosti o medzinárodnú ochranu. Ak žiadateľovi nepomáha právny zástupca, táto informácia sa poskytuje v jazyku, ktorému žiadateľ rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie.

4. Ak žiadateľovi pomáha právny zástupca, ktorý žiadateľa právne zastupuje, informácie uvedené v odseku 3 sa môžu poskytnúť výlučne tomuto právnenému zástupcovi bez toho, aby boli preložené do jazyka, ktorému žiadateľ rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie. V takom prípade sa skutočnosť, či sa medzinárodná ochrana udeľuje alebo nie, pre informáciu oznamuje žiadateľovi písomne v jazyku, ktorému rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie, spolu so všeobecnými informáciami o tom, ako rozhodnutie napadnúť.

5. V prípade žiadostí v mene maloletých osôb alebo závislých dospelých osôb a ak sa všetky žiadosti zakladajú na úplne rovnakých dôvodoch ako žiadosť dospelé osoby, ktorá je za uvedenú maloletú osobu alebo závislú dospelú osobu zodpovedná, môže rozhodujúci orgán po individuálnom posúdení každého žiadateľa prijať jedno rozhodnutie vzťahujúce sa na všetkých žiadateľov, pokiaľ to nepovedie k sprístupneniu informácií o osobitných okolnostiach žiadateľa, ktoré by mohlo ohroziť jeho záujmy, a to najmä v prípadoch týkajúcich sa rodovo podmieneného násillia, obchodovania s ľuďmi a prenasledovania na základe pohlavia, sexuálnej orientácie, rodovej identity alebo veku. V takýchto prípadoch sa dotknutej osobe vydá a oznámi samostatné rozhodnutie v súlade s odsekom 1.

Článok 37

Zamietnutie žiadosti a vydanie rozhodnutia o návrate

Ak sa žiadosť zamietne ako neprípustná, neopodstatnená alebo zjavne neopodstatnená, pokiaľ ide o postavenie utečenca aj postavenie osoby s doplnkovou ochranou, alebo ako konkludentne alebo výslovne vzatá späť, členské štáty vydajú rozhodnutie o návrate, ktoré je v súlade so smernicou 2008/115/ES a so zásadou zákazu vyhostenia alebo vrátenia. Ak už bolo rozhodnutie o návrate alebo iné rozhodnutie, ktorým sa ukladá povinnosť návratu, vydané pred prejavom vôle podať žiadosť o medzinárodnú ochranu, rozhodnutie o návrate podľa tohto článku sa nevyžaduje. Rozhodnutie o návrate sa vydá ako súčasť rozhodnutia, ktorým sa zamietajú žiadosti o medzinárodnú ochranu, alebo ako samostatný akt. Ak sa rozhodnutie o návrate vydáva ako samostatný akt, vydá sa súčasne a spolu s rozhodnutím, ktorým sa žiadosť o medzinárodnú ochranu zamietajú, alebo bez zbytočného odkladu potom.

Článok 38

Rozhodnutie o prípustnosti žiadosti

1. Rozhodujúci orgán môže posúdiť prípustnosť žiadosti v súlade so základnými zásadami a zárukami stanovenými v kapitole II a môže byť podľa vnútroštátneho práva oprávnený zamietnuť žiadosť ako neprípustnú v prípade ktoréhokoľvek z týchto dôvodov:

- a) krajina, ktorá nie je členským štátom, sa považuje za prvú krajinu azylu pre žiadateľa podľa článku 58 okrem prípadu, ak je jasné, že žiadateľ nebude do tejto krajiny prijatý alebo opätovne prijatý;
- b) krajina, ktorá nie je členským štátom, sa považuje za bezpečnú tretiu krajinu pre žiadateľa podľa článku 59 okrem prípadu, ak je jasné, že žiadateľ nebude do tejto krajiny prijatý alebo opätovne prijatý;
- c) iný členský štát ako členský štát posudzujúci žiadosť udelil žiadateľovi medzinárodnú ochranu;
- d) medzinárodný trestný súd poskytol žiadateľovi bezpečnú relokáciu do členského štátu alebo tretej krajiny alebo jednoznačne podniká kroky v tomto smere, ak nenastali žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré súd nezohľadnil, alebo ak nebola právna možnosť na to, aby nastali okolnosti relevantné pre medzinárodne uznávané normy týkajúce sa ľudských práv pred uvedeným medzinárodným trestným súdom;
- e) dotknutému žiadateľovi bolo vydané rozhodnutie o návrate v súlade s článkom 6 smernice 2008/115/ES a prejavil vôľu podať žiadosť až po siedmich pracovných dňoch odo dňa, keď bolo žiadateľovi doručené uvedené rozhodnutie o návrate, za predpokladu, že bol informovaný o dôsledkoch neprejavenia vôle podať žiadosť v uvedenej lehote a že od uplynutia tejto lehoty nenastali žiadne nové relevantné skutočnosti.

2. Rozhodujúci orgán zamietne žiadosť ako neprípustnú, ak ide o následnú žiadosť, pričom sa neobjavili a ani žiadateľ nepredložil žiadne nové relevantné skutočnosti uvedené v článku 55 ods. 3 a 5 súvisiace s posúdením, či žiadateľ spĺňa podmienky na udelenie medzinárodnej ochrany v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1347, alebo týkajúce sa dôvodu neprípustnosti, ktorý sa predtým uplatnil.

Článok 39

Rozhodnutie o žiadosti vo veci samej

1. Žiadosť vo veci samej sa neposudzuje, ak:
 - a) v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1351 je zodpovedný iný členský štát;
 - b) sa žiadosť zamietne ako neprípustná v súlade s článkom 38; alebo
 - c) žiadosť je výslovne alebo konkludentne vzatá späť bez toho, aby tým bol dotknutý článok 40 ods. 2 a článok 41 ods. 5.
2. Pri posudzovaní žiadosti vo veci samej prijme rozhodujúci orgán rozhodnutie o tom, či žiadateľ spĺňa podmienky na priznanie postavenia utečenca, a ak nie, rozhodne, či má žiadateľ nárok na doplnkovú ochranu v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1347.
3. Rozhodujúci orgán zamietne žiadosť ako neopodstatnenú, ak zistil, že žiadateľ nespĺňa podmienky na udelenie medzinárodnej ochrany podľa nariadenia (EÚ) 2024/1347.
4. Rozhodujúci orgán môže byť podľa vnútroštátneho práva oprávnený vyhlásiť neopodstatnenú žiadosť za zjavne neopodstatnenú, ak v čase ukončenia posúdenia nastane ktorákoľvek z okolností uvedených v článku 42 ods. 1 a 3.

Článok 40

Výslovné späťvzatie žiadostí

1. Žiadateľ môže z vlastného podnetu a kedykoľvek počas konania vziať svoju žiadosť späť. Žiadateľ musí vziať späť žiadosť písomne a osobne, alebo doručiť späťvzatie prostredníctvom svojho právneho zástupcu, ktorý žiadateľa právne zastupuje v súlade s vnútroštátnym právom.
2. Príslušné orgány žiadateľa informujú v čase späťvzatia žiadosti v súlade s článkom 8 ods. 2 písm. c) o všetkých procesných dôsledkoch takého späťvzatia v jazyku, ktorému rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie.
3. Ak k výslovnému späťvzatiu dôjde pred iným príslušným orgánom ako rozhodujúcim orgánom, tento orgán o takomto späťvzati informuje rozhodujúci orgán. Rozhodujúci orgán prijme rozhodnutie, v ktorom vyhlási, že žiadosť bola výslovne vzatá späť. Uvedené rozhodnutie je konečné a nie je možné proti nemu podať opravný prostriedok, ako sa uvádza v kapitole V tohto nariadenia.
4. Ak rozhodujúci orgán vo fáze, keď žiadateľ vzal žiadosť výslovne späť, už zistil, že žiadateľ nespĺňa podmienky na udelenie medzinárodnej ochrany podľa nariadenia (EÚ) 2024/1347, môže stále prijať rozhodnutie o zamietnutí žiadosti ako neopodstatnenej alebo zjavne neopodstatnenej.

Článok 41

Konkludentné späťvzatie žiadostí

1. Žiadosť sa vyhlási za konkludentne vzatú späť, ak:
 - a) žiadateľ bez vážneho dôvodu nepodal svoju žiadosť v súlade s článkom 28 napriek tomu, že mal skutočnú možnosť tak urobiť;
 - b) žiadateľ odmietne spolupracovať tým, že neposkytne informácie uvedené v článku 27 ods. 1 písm. a) a b) alebo neposkytne svoje biometrické údaje;
 - c) žiadateľ odmietne poskytnúť svoju adresu, ak ju má, s výnimkou prípadov, keď ubytovanie poskytujú príslušné orgány;

- d) žiadateľ sa bez opodstatneného dôvodu nezúčastnil na osobnom pohovore, aj keď bol povinný tak urobiť podľa článku 13, alebo bez opodstatneného dôvodu odmietol počas pohovoru odpovedať na otázky, a to do takej miery, že výsledok pohovoru nebol dostatočný na prijatie rozhodnutia o žiadosti vo veci samej;
- e) žiadateľ opakovane nesplnil oznamovacie povinnosti, ktoré mu boli uložené v súlade s článkom 9 ods. 4, alebo nezostáva k dispozícii príslušným správnym alebo súdnym orgánom, pokiaľ nemôže preukázať, že to, že nezostal k dispozícii, bolo spôsobené osobitnými okolnosťami mimo jeho kontroly;
- f) žiadateľ podal žiadosť v inom členskom štáte než je členský štát stanovený v článku 17 ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) 2024/1351 a nezdržiava sa v tomto štáte až do určenia zodpovedného členského štátu alebo prípadne do ukončenia konania o odovzdaní.
2. Ak je orgánom, ktorý posudzuje, či je žiadosť konkludentne vzatá späť, iný príslušný orgán ako rozhodujúci orgán a ak sa tento orgán domnieva, že žiadosť sa za takúto musí považovať, tento orgán o tom informuje rozhodujúci orgán. Rozhodujúci orgán prijme rozhodnutie, v ktorom vyhlási, že žiadosť bola konkludentne vzatá späť.
3. Ak je žiadateľ prítomný, príslušný orgán informuje žiadateľa v čase späťvzatia žiadosti v súlade s článkom 8 ods. 2 písm. c) o všetkých procesných dôsledkoch takého späťvzatia v jazyku, ktorému rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie.
4. Príslušný orgán môže pozastaviť konanie s cieľom poskytnúť žiadateľovi možnosť odôvodniť alebo opraviť opomenutia alebo skutočnosti, ako sa uvádza v odseku 1, pred prijatím rozhodnutia, ktorým sa žiadosť vyhlasuje za konkludentne vzatú späť.
5. Žiadosť možno zamietnuť ako neopodstatnenú alebo zjavne neopodstatnenú, ak rozhodujúci orgán vo fáze, v ktorej je žiadosť konkludentne vzatá späť, už rozhodol, že žiadateľ nespĺňa podmienky na udelenie medzinárodnej ochrany podľa nariadenia (EÚ) 2024/1347.

ODDIEL IV

Osobitné Konania

Článok 42

Zrýchlené konanie o posúdení žiadosti

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 21 ods. 2, rozhodujúci orgán v súlade so základnými zásadami a zárukami stanovenými v kapitole II zrýchli posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu vo veci samej, ak:
- a) žiadateľ pri podávaní žiadosti a uvádzaní skutočností nastolil iba otázky, ktoré nie sú relevantné pre preskúmanie toho, či spĺňa podmienky na udelenie medzinárodnej ochrany v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1347;
- b) žiadateľ poskytol zjavne nesúrodé alebo protirečivé alebo zjavne nepravdivé alebo očividne nepravdepodobné vyhlásenia alebo vyhlásenia, ktoré protirečia relevantným a dostupným informáciám o krajine pôvodu, čím sa jeho tvrdenie stáva zreteľne nedôveryhodným, pokiaľ ide o to, či spĺňa podmienky na udelenie medzinárodnej ochrany v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1347;
- c) predpokladá sa, že žiadateľ po tom, ako mu bola poskytnutá plná možnosť preukázať dostatočný dôvod, zámerne uviedol orgány do omylu predložením nepravdivých informácií alebo dokladov alebo zamlčaním relevantných informácií alebo dokladov, najmä pokiaľ ide o jeho totožnosť alebo štátnu príslušnosť, ktoré by boli mohli mať negatívny vplyv na rozhodnutie, alebo existujú zjavné dôvody domnievať sa, že žiadateľ v zlej viere zničil doklad totožnosti alebo cestovný doklad alebo sa ho zbavil, aby sa zabránilo zisteniu jeho totožnosti alebo štátnej príslušnosti;
- d) žiadateľ prejaví vôľu podať žiadosť len s cieľom oneskoriť alebo zmariť výkon rozhodnutia o jeho odsune z územia členského štátu alebo takému výkonu predísť;
- e) tretiu krajinu možno považovať za bezpečnú krajinu pôvodu žiadateľa v zmysle tohto nariadenia;

- f) existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že žiadateľ predstavuje ohrozenie národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku členských štátov alebo že žiadateľ bol na základe vnútroštátneho práva nútené vyhostený z vážnych dôvodov súvisiacich s národnou bezpečnosťou alebo verejným poriadkom;
- g) žiadosť je následná žiadosť, ktorá nie je neprípustná;
- h) žiadateľ vstúpil na územie členského štátu neoprávnene alebo neoprávnene predĺžil svoj pobyt a bez závažného dôvodu sa neprihlásil príslušným orgánom ani neprejavil vôľu podať žiadosť o medzinárodnú ochranu čo najskôr vzhľadom na okolnosti svojho vstupu;
- i) žiadateľ vstúpil na územie členského štátu zákonným spôsobom a bez závažného dôvodu neprejavil vôľu podať žiadosť o medzinárodnú ochranu čo najskôr vzhľadom na dôvody svojej žiadosti; tým nie je dotknutá potreba udelenia medzinárodnej ochrany vznikajúca na mieste; alebo
- j) žiadateľ je štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo, v prípade osôb bez štátnej príslušnosti, mal v minulosti obvyklý pobyt v tretej krajine, v prípade ktorej je podiel rozhodnutí rozhodujúceho orgánu o udelení medzinárodnej ochrany podľa najnovších dostupných priemerných ročných údajov Eurostatu za celú Úniu 20 % alebo menej, pokiaľ rozhodujúci orgán nevyhodnotí, že v dotknutej tretej krajine došlo od uverejnenia príslušných údajov Eurostatu k významnej zmene alebo že žiadateľ patrí do kategórie osôb, v prípade ktorých sa podiel 20 % alebo menej nemôže považovať za reprezentatívny na účely ich potrieb ochrany, berúc do úvahy okrem iného podstatné rozdiely medzi prvostupňovým a konečným rozhodnutím.

Ak agentúra pre azyl poskytla usmernenie o krajine pôvodu v súlade s článkom 11 nariadenia (EÚ) 2021/2303, z ktorého vyplýva, že od uverejnenia príslušných údajov Eurostatu došlo v dotknutej tretej krajine k významnej zmene, členské štáty použijú toto usmernenie ako odkaz na uplatňovanie prvého pododseku písm. j) tohto odseku.

2. Ak sa rozhodujúci orgán domnieva, že posúdenie žiadosti zahŕňa skutkové alebo právne otázky, ktorých posúdenie je príliš zložitá na to, aby sa uskutočnilo v rámci zrýchleného konania o posúdení žiadosti, môže pokračovať v posudzovaní žiadosti vo veci samej v súlade s článkom 35 ods. 4 a článkom 39. V takom prípade musí byť dotknutý žiadateľ informovaný o zmene konania.

3. Zrýchlené konanie o posúdení žiadosti sa môže uplatniť na maloleté osoby bez sprievodu len v prípade, že:

- a) žiadateľ pochádza z tretej krajiny, ktorú možno považovať za bezpečnú krajinu pôvodu v zmysle tohto nariadenia;
- b) existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že žiadateľ predstavuje ohrozenie národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku členského štátu alebo že žiadateľ bol na základe vnútroštátneho práva nútené vyhostený z vážnych dôvodov súvisiacich s národnou bezpečnosťou alebo verejným poriadkom;
- c) žiadosť je následná žiadosť, ktorá nie je neprípustná;
- d) sa predpokladá, že žiadateľ po tom, ako mu bola poskytnutá plná možnosť preukázať dostatočný dôvod, zámerne uviedol orgány do omylu predložením nepravdivých informácií alebo dokladov alebo zamlčaním relevantných informácií alebo dokladov, najmä pokiaľ ide o jeho totožnosť alebo štátnu príslušnosť, ktoré by boli mohli mať negatívny vplyv na rozhodnutie, alebo existujú zjavné dôvody domnievať sa, že žiadateľ v zlej viere zničil doklad totožnosti alebo cestovný doklad alebo sa ho zbavil, aby sa zabránilo zisteniu jeho totožnosti alebo štátnej príslušnosti; alebo
- e) žiadateľ je štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo, v prípade osôb bez štátnej príslušnosti, mal v minulosti obvyklý pobyt v tretej krajine, v prípade ktorej je podiel rozhodnutí o udelení medzinárodnej ochrany zo strany rozhodujúceho orgánu podľa najnovších dostupných priemerných ročných údajov Eurostatu za celú Úniu 20 % alebo menej, pokiaľ rozhodujúci orgán nevyhodnotí, že v dotknutej tretej krajine došlo od uverejnenia príslušných údajov Eurostatu k významnej zmene alebo že žiadateľ patrí do kategórie osôb, v prípade ktorých sa podiel 20 % alebo menej nemôže považovať za reprezentatívny na účely ich potrieb ochrany, berúc do úvahy okrem iného podstatné rozdiely medzi prvostupňovým a konečným rozhodnutím.

Ak agentúra pre azyl poskytla usmernenie o krajine pôvodu v súlade s článkom 11 nariadenia (EÚ) 2021/2303, z ktorého vyplýva, že od uverejnenia príslušných údajov Eurostatu došlo v dotknutej tretej krajine k významnej zmene, členské štáty použijú toto usmernenie ako odkaz na uplatňovanie prvého pododseku písm. e) tohto odseku.

Článok 43

Podmienky uplatňovania konania o azyle na hraniciach

1. V nadväznosti na preverovanie vykonané v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1356 a v relevantnom prípade za predpokladu, že žiadateľovi ešte nebolo povolené vstúpiť na územie členských štátov, môže členský štát v súlade so základnými zásadami a zárukami stanovenými v kapitole II posúdiť žiadosť v rámci konania na hraniciach, ak túto vôľu podať žiadosť prejavil štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorí nespĺňajú podmienky pre vstup na územie členského štátu stanovené v článku 6 nariadenia (EÚ) 2016/399. Konanie na hraniciach sa môže uskutočniť:

- a) na základe prejavu vôle podať žiadosť na hraničnom priechode na vonkajších hraniciach alebo v tranzitnom priestore;
- b) po zadržaní v súvislosti s neoprávneným prekročením vonkajších hraníc;
- c) po vylodení na území členského štátu v dôsledku pátracej a záchrannej operácie;
- d) po relokácii v súlade s článkom 67 ods. 11 nariadenia (EÚ) 2024/1351.

2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 51 ods. 2 a článok 53 ods. 2, sa žiadateľom, na ktorých sa vzťahuje konanie na hraniciach, nepovolí vstup na územie členského štátu. Akékoľvek opatrenie prijaté zo strany členských štátov s cieľom zabrániť neoprávnenému vstupu na ich územie musí byť v súlade so smernicou (EÚ) 2024/1346.

3. Odchyľne od článku 51 ods. 2 prvého pododseku poslednej vety sa žiadateľovi nepovolí vstúpiť na územie členského štátu, ak:

- a) žiadateľ nemá právo zotrvať na území členského štátu v súlade s článkom 10 ods. 4 písm. a) alebo c);
- b) žiadateľ nemá právo zotrvať na území členského štátu v súlade s článkom 68 a nepožiadala o povolenie zotrvať na účely konania o opravnom prostriedku v rámci príslušnej lehoty;
- c) žiadateľ nemá právo zotrvať na území členského štátu v súlade s článkom 68 a súd rozhodol, že žiadateľovi sa nemá povoliť zotrvať dovtedy, kým sa nerozhodne v konaní o opravnom prostriedku.

V prípadoch uvedených v prvom pododseku tohto odseku, ak sa na žiadateľa vzťahovalo rozhodnutie o návrate vydané v súlade so smernicou 2008/115/ES alebo mu bol odopretý vstup v súlade s článkom 14 nariadenia (EÚ) 2016/399, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) 2024/1349.

4. Bez toho, aby bol dotknutý monitorovací mechanizmus stanovený v článku 14 nariadenia (EÚ) 2021/2303 a ako doplnenie k nemu, každý členský štát stanoví mechanizmus na monitorovanie základných práv v súvislosti s konaním na hraniciach, ktorý spĺňa kritériá stanovené v článku 10 nariadenia (EÚ) 2024/1356.

Článok 44

Rozhodnutia v rámci konania o azyle na hraniciach

1. Ak sa uplatňuje konanie na hraniciach, môžu sa prijať rozhodnutia o:

- a) neprípustnosti žiadosti v súlade s článkom 38;
- b) žiadosti vo veci samej, ak nastala niektorá z okolností uvedených v článku 42 ods. 1 písm. a) až g) a j) a v článku 42 ods. 3 písm. b).

2. Ak počet žiadateľov prekročí počet uvedený v článku 47 ods. 1 a na účely určenia, kto sa má podrobiť konaniu na hraniciach podľa článku 42 ods. 1 písm. c), f) alebo j) alebo článku 42 ods. 3 písm. b), uprednostnia sa tieto kategórie žiadostí:

- a) žiadosti určitých štátnych príslušníkov tretích krajín alebo, v prípade osôb bez štátnej príslušnosti, osôb, ktoré v minulosti mali obvyklý pobyt v tretej krajine a ktoré v prípade zamietavého rozhodnutia majú vyššiu šancu na návrat do svojej krajiny pôvodu, prípadne do krajiny svojho predchádzajúceho obvyklého pobytu, do bezpečnej tretej krajiny alebo do prvej krajiny azylu v zmysle tohto nariadenia;

- b) žiadosti určitých štátnych príslušníkov tretích krajín alebo, v prípade osôb bez štátnej príslušnosti, osôb, ktoré mali obvyklý pobyt v tretej krajine, o ktorých sa zo závažných dôvodov predpokladá, že predstavujú ohrozenie národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku členského štátu;
- c) bez toho, aby bolo dotknuté písmeno b), žiadosti určitých štátnych príslušníkov tretích krajín alebo, v prípade osôb bez štátnej príslušnosti, osôb, ktoré mali obvyklý pobyt v tretej krajine a ktoré nie sú maloletými osobami, a ich rodinných príslušníkov.

3. Ak sa konanie na hraniciach uplatňuje na maloleté osoby a ich rodinných príslušníkov, uprednostní sa posúdenie ich žiadostí.

Členské štáty môžu uprednostniť aj posúdenie žiadostí určitých štátnych príslušníkov tretích krajín alebo, v prípade osôb bez štátnej príslušnosti, osôb, ktoré mali obvyklý pobyt v tretej krajine a ktoré v prípade zamietavého rozhodnutia majú vyššiu šancu na návrat do svojej krajiny pôvodu, prípadne do krajiny svojho predchádzajúceho obvyklého pobytu, do bezpečnej tretej krajiny alebo do prvej krajiny azylu v zmysle tohto nariadenia.

Článok 45

Povinné uplatňovanie konania o azyle na hraniciach

1. Členský štát posúdi žiadosť v rámci konania na hraniciach v prípadoch uvedených v článku 43 ods. 1, ak nastala niektorá z okolností uvedených v článku 42 ods. 1 písm. c), f) alebo j).
2. Ak nastanú okolnosti uvedené v článku 42 ods. 1 písm. f) a bez toho, aby bol dotknutý článok 54, členské štáty prijímú vhodné opatrenia na zachovanie celistvosti rodiny v konaní na hraniciach v čo najväčšej miere.
3. Na účely odseku 2 sa v záujme zachovania celistvosti rodiny „rodinnými príslušníkmi žiadateľa“ chápu títo členovia rodiny žiadateľa, ktorí sa v súvislosti so žiadosťou o medzinárodnú ochranu zdržiavajú na území toho istého členského štátu, pokiaľ táto rodina existovala už pred príchodom žiadateľa na územie členských štátov:
 - a) manžel/manželka žiadateľa, alebo jeho partner, s ktorým žije v stálom zväzku a s ktorým nie je zosobášený, ak sa s nezosobášenými pármí zaobchádza v súlade s právom alebo praxou dotknutého členského štátu rovnako ako s manželskými pármí;
 - b) maloleté deti párov uvedených v bode a) alebo žiadateľa pod podmienkou, že nie sú zosobášené, bez ohľadu na to, či sa narodili v manželskom zväzku alebo mimo neho alebo boli osvojené podľa vnútroštátneho práva;
 - c) otec, matka alebo iná dospelá osoba zodpovedná za žiadateľa buď podľa práva alebo praxe členského štátu, v ktorom sa táto dospelá osoba zdržiava, ak je žiadateľom maloletá nezosobášená osoba;
 - d) súrodenec alebo súrodenci žiadateľa za predpokladu, že sú nezosobášení a sú maloletými osobami, ak je žiadateľom maloletá nezosobášená osoba.

Na účely písmen b), c) a d) prvého pododseku sa na základe individuálneho posúdenia maloletá osoba považuje za nezosobášenú, pokiaľ jej manželstvo nemohlo byť uzavreté v súlade s vnútroštátnym právom dotknutého členského štátu, najmä so zreteľom na zákonný vek na uzavretie manželstva.

4. Ak má Komisia na základe informácií získaných v rámci monitorovania vykonávaného podľa článkov 14 a 15 nariadenia (EÚ) 2021/2303 dôvody domnievať sa, že členský štát nespĺňa požiadavky stanovené v článku 54 ods. 2, bezodkladne odporučí pozastavenie uplatňovania konania na hraniciach pre rodiny s maloletými osobami podľa článku 53 ods. 2 písm. b). Komisia toto odporúčanie zverejní.

Dotknutý členský štát v čo najväčšej miere zohľadní odporúčanie Komisie, pokiaľ ide o jeho povinnosti podľa článku 53 ods. 2 písm. b), s cieľom riešiť všetky zistené nedostatky a zabezpečiť tak úplný súlad s požiadavkami článku 54 ods. 2. Dotknutý členský štát informuje Komisiu o opatreniach, ktoré prijal na uvedenie odporúčania do účinnosti.

Článok 46

Primeraná kapacita na úrovni Únie

Za primeranú kapacitu na úrovni Únie sa považuje 30 000.

Článok 47

Primeraná kapacita členského štátu

1. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov vypočíta počet, ktorý zodpovedá primeranej kapacite každého členského štátu, pomocou vzorca stanoveného v odseku 4.

Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví aj maximálny počet žiadostí, ktoré je členský štát povinný posúdiť za rok v rámci konania na hraniciach. Tento maximálny počet je dvojnásobok počtu získaného použitím vzorca uvedeného v odseku 4 od 12. júna 2026, trojnásobok počtu získaného použitím vzorca uvedeného v odseku 4 od 13. júna 2027 a štvornásobok počtu získaného použitím vzorca uvedeného v odseku 4 od 13. júna 2028.

2. Ak sa dosiahne primeraná kapacita členského štátu uvedená v prvom pododseku odseku 1, tento členský štát už nie je povinný vykonávať konania na hraniciach v prípadoch uvedených v článku 43 ods. 1, ak nastanú okolnosti uvedené v článku 42 ods. 1 písm. j).

3. Ak členský štát posúdil maximálny počet žiadostí uvedených v druhom pododseku odseku 1, tento členský štát už nie je povinný vykonávať konania na hraniciach v prípadoch uvedených v článku 43 ods. 1, ak nastanú okolnosti uvedené v článku 42 ods. 1 písm. c) alebo j). Členský štát však v konaní na hraniciach naďalej posudzuje žiadosti štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa vzťahujú okolnosti uvedené v článku 42 ods. 1 písm. f) a článku 42 ods. 3 písm. b).

4. Počet uvedený v prvom pododseku odseku 1 sa vypočíta vynásobením počtu stanoveného v článku 46 súčtom neoprávnených prekročení vonkajších hraníc, príchodov v dôsledku pátracích a záchranných operácií a odopretí vstupu na vonkajších hraniciach v dotknutom členskom štáte počas predchádzajúcich troch rokov a vydelením takto získaného výsledku súčtom neoprávnených prekročení vonkajších hraníc, príchodov v dôsledku pátracích a záchranných operácií a odopretí vstupu na vonkajších hraniciach v celej Únii počas toho istého obdobia podľa najnovších dostupných údajov agentúry Frontex a Eurostatu.

5. Komisia prijme prvý takýto vykonávací akt uvedený v odseku 1 12. augusta 2024 a potom každé tri roky 15. októbra.

Po prijatí vykonávacieho aktu zo strany Komisie, ako sa uvádza v odseku 1, každý členský štát do šiestich mesiacov od prijatia druhého a každého následného takého vykonávacieho aktu zabezpečí, aby mal primeranú kapacitu stanovenú v danom vykonávacom akte. Na účely prvého takého vykonávacieho aktu členské štáty zabezpečia, aby mali primeranú kapacitu stanovenú v danom vykonávacom akte pred 12. júna 2026.

Článok 48

Opatrenie uplatniteľné v prípade, že sa dosiahla primeraná kapacita členského štátu

1. Ak sa počet žiadateľov, na ktorých sa kedykoľvek vzťahuje konanie o azyle na hraniciach v členskom štáte, v kombinácii s počtom osôb, na ktoré sa vzťahuje konanie o návrate na hraniciach podľa nariadenia (EÚ) 2024/1349 alebo v relevantnom prípade rovnocenné konanie o návrate na hraniciach stanovené podľa vnútroštátneho práva, rovná počtu stanovenému pre daný členský štát vo vykonávacom akte Komisie uvedenom v článku 47 ods. 1 prvom pododseku alebo ho presahuje, tento členský štát môže túto skutočnosť oznámiť Komisii.

2. Ak členský štát zašle Komisii oznámenie v súlade s odsekom 1, odchylné od článku 45 ods. 1, tento členský štát nie je povinný v konaní na hraniciach posudzovať žiadosti žiadateľov, ako sa uvádza v článku 42 ods. 1 písm. j), v okamihu, keď počet žiadateľov, na ktorých sa vzťahuje konanie na hraniciach v danom členskom štáte, sa rovná počtu uvedenému v článku 47 ods. 1 druhom pododseku alebo ho presahuje.

3. Opatrenie stanovené v odseku 2 sa uplatňuje na základe prílevu/odlevu osôb a dotknutý členský štát je povinný pokračovať v rámci konania na hraniciach v posudzovaní žiadostí žiadateľov, ako sa uvádza v článku 42 ods. 1 písm. j), len čo je počet žiadateľov, na ktorých sa v danom členskom štáte kedykoľvek vzťahuje konanie na hraniciach, nižší ako počet uvedený v článku 47 ods. 1 prvom pododseku.
4. Členský štát môže uplatňovať opatrenie stanovené v odseku 2 počas zvyšku toho istého kalendárneho roka počnúc dňom nasledujúcim po dni oznámenia podľa odseku 1.

Článok 49

Oznámenie členského štátu, ak sa dosiahla primeraná kapacita

1. Oznámenie uvedené v článku 48 obsahuje tieto informácie:
- a) počet žiadateľov, na ktorých sa vzťahuje konanie o azyle na hraniciach, konanie o návrate na hraniciach stanovené podľa nariadenia (EÚ) 2024/1349 alebo v relevantnom prípade rovnocenné konanie o návrate na hraniciach stanovené podľa vnútroštátneho práva v dotknutom členskom štáte v čase oznámenia;
 - b) opatrenie uvedené v článku 48, ktoré má dotknutý členský štát v úmysle uplatňovať alebo v ktorého uplatňovaní hodlá pokračovať;
 - c) podložené odôvodnenie na podporu zámeru dotknutého členského štátu s opisom, ako by využitie dotknutého opatrenia mohlo pomôcť pri riešení situácie, a v relevantnom prípade iné opatrenia, ktoré dotknutý členský štát prijal alebo plánuje prijať na vnútroštátnej úrovni na zmiernenie situácie, vrátane opatrení uvedených v článku 6 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2024/1351.
2. Členské štáty môžu v relevantnom prípade zaslať toto oznámenie Komisii v súlade s článkom 48 tohto nariadenia v rámci oznámenia uvedeného v článkoch 58 a 59 nariadenia (EÚ) 2024/1351.
3. Ak členský štát zašle Komisii oznámenie v súlade s článkom 48, dotknutý členský štát o tom informuje ostatné členské štáty.
4. Členský štát uplatňujúci opatrenie uvedené v článku 48 každý mesiac informuje Komisiu o týchto skutočnostiach:
- a) počte žiadateľov, na ktorých sa vzťahuje konanie na hraniciach v danom členskom štáte v danom čase;
 - b) vývoji prílevu/odlevu počtu osôb, na ktoré sa vzťahujú konania na hraniciach, za každý týždeň v danom mesiaci;
 - c) počte pracovníkov zodpovedných za posudzovanie žiadostí v rámci konania na hraniciach;
 - d) priemernej dĺžke posudzovania počas administratívnej fázy konania; a
 - e) priemernej dĺžke súdneho posudzovania žiadosti o povolenie zotrvať dovedy, kým sa nerozhodne o opravnom prostriedku.

Komisia monitoruje uplatňovanie opatrenia uvedeného v článku 48 tohto nariadenia a na tento účel preskúmava informácie poskytnuté členskými štátmi. Komisia v rámci správy uvedenej v článku 9 nariadenia (EÚ) 2024/1351 poskytne posúdenie uplatňovania opatrenia uvedeného v článku 48 tohto nariadenia v každom členskom štáte.

Článok 50

Oznámenie členského štátu, ak sa dosiahol maximálny ročný počet žiadostí

Ak sa počet žiadostí, ktoré boli posúdené v rámci konania na hraniciach v členskom štáte počas jedného kalendárneho roka, rovná maximálnemu počtu žiadostí stanovenému pre daný členský štát vo vykonávacom akte uvedenom v článku 47 ods. 1 alebo ak ho presahuje, daný členský štát to môže zodpovedajúcim spôsobom oznámiť Komisii.

Ak členský štát zašle Komisii oznámenie v súlade s prvým odsekom tohto článku, Komisia bezodkladne preskúma informácie, ktoré dotknutý členský štát poskytol, s cieľom overiť, či dotknutý členský štát v rámci konania na hraniciach od začiatku kalendárneho roka posúdil počet žiadostí, ktorý sa rovná počtu žiadostí stanovenému pre daný členský štát vo vykonávacom akte uvedenom v článku 47 ods. 1 alebo ho presahuje.

Komisia po skončení overovania povolí prostredníctvom vykonávacieho aktu dotknutému členskému štátu, aby v konaní na hraniciach neposudzoval žiadosti žiadateľov uvedených v článku 42 ods. 1 písm. c) a j).

Takéto povolenie nezavaruje členský štát povinnosti posudzovať v konaní na hraniciach žiadosti žiadateľov uvedených v článku 42 ods. 1 písm. f) a v článku 42 ods. 5 písm. b).

Článok 51

Lehoty

1. Odchylne od článku 28 tohto nariadenia sa žiadosti, na ktoré sa vzťahuje konanie na hraniciach, podávajú najneskôr do piatich dní od prvej registrácie alebo v prípade odovzdania podľa článku 67 ods. 11 nariadenia (EÚ) 2024/1351 do piatich dní od príchodu žiadateľa do členského štátu relokácie po takomto odovzdaní za predpokladu, že žiadateľ dostane skutočnú príležitosť tak urobiť. Nedodržanie lehoty piatich dní nemá vplyv na ďalšie uplatňovanie konania na hraniciach.

2. Konanie na hraniciach trvá čo najkratšie a zároveň umožňuje úplné a spravodlivé posúdenie žiadostí. Bez toho, aby bol dotknutý tretí pododsek tohto odseku, konanie na hraniciach trvá najviac 12 týždňov od zaregistrovania žiadosti až do okamihu, keď žiadateľ prestane mať právo zotrvať a nie je mu povolené zotrvať. Po uplynutí uvedenej lehoty sa žiadateľovi povolí vstúpiť na územie členského štátu okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje článok 4 nariadenia (EÚ) 2024/1349.

Členské štáty prijímajú ustanovenia o dĺžke konania o posúdení žiadosti odchylne od článku 35, o súdnom posúdení žiadosti o povolenie zotrvať podanej v súlade s článkom 68 ods. 4 a 5 a v relevantnom prípade konania o opravnom prostriedku. Stanoveným trvaním sa zabezpečí, aby sa všetky uvedené procedurálne kroky skončili do 12 týždňov od registrácie žiadosti.

Táto 12-týždňová lehota sa môže predĺžiť na 16 týždňov, ak členský štát, do ktorého sa osoba odovzdáva podľa článku [67 ods. 11] nariadenia (EÚ) 2024/1351, uplatňuje konanie na hraniciach.

Článok 52

Určenie zodpovedného členského štátu a relokácia

1. Ak sú splnené podmienky konania na hraniciach, členské štáty rozhodnú o uskutočnení konania o určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2024/1351, na miestach, kde sa bude vykonávať konanie na hraniciach, bez toho, aby boli dotknuté lehoty stanovené v článku 51 ods. 2 tohto nariadenia.

2. Ak sú podmienky na uplatnenie konania na hraniciach splnené v členskom štáte, z ktorého je žiadateľ odovzdaný, členský štát, do ktorého je žiadateľ odovzdaný v súlade s článkom 67 ods. 11 nariadenia (EÚ) 2024/1351, môže uplatniť konanie na hraniciach bez toho, aby boli dotknuté lehoty stanovené v článku 51 ods. 2 tohto nariadenia.

Článok 53

Výnimky z konania o azyle na hraniciach

1. Konanie na hraniciach sa uplatňuje na maloleté osoby bez sprievodu len za okolností uvedených v článku 42 ods. 3 písm. b). V prípade pochybností o veku žiadateľa príslušné orgány bezodkladne vykonajú posúdenie veku v súlade s článkom 25.

2. Členské štáty neuplatnia konanie na hraniciach alebo ho prestanú uplatňovať v akejkoľvek jeho fáze, ak:

- a) sa rozhodujúci orgán domnieva, že neexistujú alebo prestali existovať dôvody na zamietnutie žiadosti ako neprípustnej alebo na uplatnenie zrýchleného konania o posúdení žiadosti;
- b) žiadateľom s osobitnými prijímacími potrebami vrátane maloletých osôb nemožno poskytnúť potrebnú podporu v súlade s kapitolou IV smernice (EÚ) 2024/1346 na miestach uvedených v článku 54;
- c) žiadateľom s potrebou osobitných procesných záruk nemožno na miestach uvedených v článku 54 poskytnúť potrebnú podporu;
- d) existujú relevantné zdravotné dôvody vrátane dôvodov v oblasti duševného zdravia na to, aby sa konanie na hraniciach neuplatnilo;
- e) záruky a podmienky zaistenia stanovené v článkoch 10 až 13 smernice (EÚ) 2024/1346 nie sú splnené alebo už nie sú splnené a konanie na hraniciach nemožno v prípade žiadateľa uplatniť bez využitia zaistenia.

V prípadoch uvedených v prvom pododseku tohto odseku príslušný orgán povolí žiadateľovi vstup na územie členského štátu a uplatní vhodný postup stanovený v kapitole III.

Článok 54

Miesta výkonu konania o azyle na hraniciach

1. Počas posudzovania žiadostí, na ktoré sa vzťahuje konanie na hraniciach, členský štát podľa článku 9 smernice (EÚ) 2024/1346 a bez toho, aby bol dotknutý jej článok 10, od žiadateľov vyžaduje, aby sa spravidla zdržiavali na vonkajších hraniciach alebo v tranzitných priestoroch, alebo v ich blízkosti, alebo na iných určených miestach na ich území, pričom plne zohľadňuje svoje osobitné geografické podmienky.
2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 47, členské štáty zabezpečia, aby sa rodiny s maloletými osobami zdržiavali v prijímacích zariadeniach zodpovedajúcich ich potrebám po posúdení najlepšieho záujmu dieťaťa, a zabezpečia životnú úroveň primeranú fyzickému, duševnému, duchovnému, morálnemu a sociálnemu vývoju maloletej osoby pri plnom rešpektovaní požiadaviek kapitoly IV smernice (EÚ) 2024/1346.
3. Každý členský štát oznámi Komisii do 11. apríla 2026 miesta, na ktorých sa bude uskutočňovať konanie na hraniciach, a to aj pri uplatňovaní článku 45. Členské štáty zabezpečia, aby kapacita týchto miest bola dostatočná na posúdenie žiadostí, na ktoré sa vzťahuje článok 45. Všetky zmeny týkajúce sa určenia miest, na ktorých sa vedie konanie na hraniciach, sa oznámia Komisii do dvoch mesiacov odkedy tieto zmeny nastali.
4. Požiadavka pobytu na konkrétnom mieste v súlade s odsekmi 1, 2 a 3 sa nepovažuje za povolenie na vstup na územie členského štátu a pobyt na jeho území.
5. Ak sa má žiadateľ, na ktorého sa vzťahuje konanie na hraniciach, odovzdať na účely takéhoto konania rozhodujúcemu orgánu alebo príslušnému súdu prvého stupňa alebo ak sa má odovzdať na účely lekárskeho ošetrovania, takáto cesta sama osebe nepredstavuje vstup na územie členského štátu.

Článok 55

Následné žiadosti

1. Prejav vôle podať žiadosť v čase, keď ešte nebolo prijaté konečné rozhodnutie o predchádzajúcej žiadosti toho istého žiadateľa, sa považuje za ďalšie vyjadrenie, a nie za novú žiadosť.

Toto ďalšie vyjadrenie sa posúdi v zodpovednom členskom štáte v rámci prebiehajúceho posudzovania v správnom konaní alebo v rámci akéhokoľvek prebiehajúceho konania o opravnom prostriedku, pokiaľ môže príslušný súd zohľadniť skutočnosti na podporu daného ďalšieho vyjadrenia.

2. Akýkoľvek ďalší prejav vôle podať žiadosť v ktoromkoľvek členskom štáte po tom, ako bolo prijaté konečné rozhodnutie o predchádzajúcej žiadosti toho istého žiadateľa, sa považuje za následnú žiadosť a zodpovedný členský štát ju posúdi.
3. Následná žiadosť je predmetom predbežného posúdenia, v ktorom rozhodujúci orgán zistí, či sa objavili alebo či žiadateľ predložil nové skutočnosti, ktoré:
 - a) výrazne zvyšujú pravdepodobnosť, že žiadateľ splní podmienky na udelenie medzinárodnej ochrany v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1347; alebo
 - b) sa týkajú dôvodu neprípustnosti uplatneného v predchádzajúcom prípade, keď predchádzajúca žiadosť bola zamietnutá ako neprípustná.
4. Predbežné posúdenie sa vykoná na základe písomných podaní alebo osobného pohovoru v súlade so základnými zásadami a zárukami stanovenými v kapitole II. Od osobného pohovoru sa môže upustiť najmä v tých prípadoch, ak je z písomných podaní jasné, že žiadosť neobsahuje nové skutočnosti, ako sa uvádza v odseku 3.
5. Skutočnosti predložené žiadateľom sa považujú za nové len vtedy, ak žiadateľ nemohol bez vlastného zavinenia predložiť tieto skutočnosti v súvislosti so skoršou žiadosťou. Akékoľvek skutočnosti, ktoré žiadateľ mohol predložiť skôr, sa nemusia brať do úvahy, pokiaľ výrazne zvyšujú pravdepodobnosť, že žiadosť nie je neprípustná alebo že žiadateľ spĺňa podmienky na udelenie medzinárodnej ochrany alebo ak predchádzajúca žiadosť bola zamietnutá ako konkludentne vzatá späť v súlade s článkom 41 bez jej posúdenia vo veci samej.
6. Ak žiadateľ predložil alebo sa objavili nové skutočnosti, ako sa uvádza v odseku 3, žiadosť sa ďalej posúdi vo veci samej, pokiaľ žiadosť nemožno považovať za neprípustnú na základe iného dôvodu stanoveného v článku 38 ods. 1.
7. Ak žiadateľ nepredloží alebo sa neobjavia žiadne nové skutočnosti, ako sa uvádza v odseku 3, žiadosť sa zamietne ako neprípustná podľa článku 38 ods. 2.

Článok 56

Výnimka z práva zotrvať v prípade následných žiadostí

Bez toho, aby bola dotknutá zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia, členské štáty môžu stanoviť výnimku z práva zotrvať na ich území a odchýliť sa od článku 68 ods. 5 písm. d), ak:

- a) prvá následná žiadosť bola podaná len s cieľom oneskoriť alebo zmariť výkon rozhodnutia, ktoré by viedlo k bezprostrednému odsunu žiadateľa z tohto členského štátu, a nie je ďalej posudzovaná podľa článku 55 ods. 7; alebo
- b) sa urobil druhý alebo ďalší následný prejav vôle podať žiadosť v ktoromkoľvek členskom štáte po konečnom rozhodnutí, ktorým sa zamietla predchádzajúca následná žiadosť ako neprípustná alebo neopodstatnená alebo zjavne neopodstatnená.

ODDIEL V

Koncepty Bezpečnej Krajiny

Článok 57

Pojem účinnej ochrany

1. Tretia krajina, ktorá ratifikovala a dodržiava Ženevský dohovor v medziach odchýlok alebo obmedzení stanovených touto treťou krajinou, ako to umožňuje uvedený dohovor, sa považuje za krajinu zabezpečujúcu účinnú ochranu. V prípade geografických obmedzení stanovených treťou krajinou sa existencia ochrany osôb, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti Ženevského dohovoru, posudzuje v súlade s kritériami stanovenými v odseku 2.
2. V iných prípadoch, ako sú prípady uvedené v odseku 1, sa tretia krajina považuje za krajinu zabezpečujúcu účinnú ochranu len vtedy, ak sú splnené minimálne tieto kritériá:

- a) osoby uvedené v odseku 1 smú zotrvať na území predmetnej tretej krajiny;
- b) osoby uvedené v odseku 1 majú prístup k prostriedkom potrebným na pokrytie nákladov spojených s pobytom dostatočným na zachovanie primeranej životnej úrovne vzhľadom na celkovú situáciu danej hostiteľskej tretej krajiny;
- c) osoby uvedené v odseku 1 majú prístup k zdravotnej starostlivosti a nevyhnutnej liečbe chorôb za podmienok všeobecne stanovených v danej tretej krajine;
- d) osoby uvedené v odseku 1 majú prístup k vzdelávaniu za podmienok všeobecne stanovených v danej tretej krajine; a
- e) účinná ochrana je dostupná až do nájdenia trvalého riešenia.

Článok 58

Koncept prvej krajiny azylu

1. Tretia krajina sa môže považovať za prvú krajinu azylu žiadateľa len vtedy, ak v uvedenej krajine:
 - a) sa žiadateľovi pred cestou do Únie poskytla účinná ochrana v súlade so Ženevským dohovorom, ako sa uvádza v článku 57 ods. 1, alebo sa mu poskytla účinná ochrana, ako sa uvádza v článku 57 ods. 2, a uvedenú ochranu môže stále prijímať;
 - b) nedochádza k ohrozeniu života ani slobody žiadateľa z dôvodu rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania politických názorov;
 - c) žiadateľ nie je vystavený žiadnemu reálnemu riziku vážneho bezprávia v zmysle vymedzenia v článku 15 nariadenia (EÚ) 2024/1347;
 - d) žiadateľ je chránený pred vyhodením alebo vrátením v súlade so Ženevským dohovorom a pred odsunom, ak by bol v rozpore s právom na ochranu pred mučením a krutým, neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním alebo trestaním, ako sa ustanovuje v medzinárodnom práve.
2. Koncept prvej krajiny azylu sa môže uplatniť len za predpokladu, že žiadateľ nemôže v rámci individuálneho posúdenia uviesť skutočnosti, ktoré odôvodňujú, prečo sa na neho nevzťahuje koncept prvej krajiny azylu.
3. Tretiu krajinu možno považovať za prvú krajinu azylu pre maloletú osobu bez sprievodu len vtedy, ak to nie je v rozpore s jej najlepším záujmom a ak orgány členských štátov najprv dostali od orgánov dotknutej tretej krajiny záruku, že maloletú osobu bez sprievodu prevezmú tieto orgány a že bude okamžite požívať účinnú ochranu v zmysle vymedzenia v článku 57.
4. Ak je žiadosť zamietnutá ako neprípustná v dôsledku uplatnenia konceptu prvej krajiny azylu, rozhodujúci orgán:
 - a) informuje žiadateľa v súlade s článkom 36 a
 - b) poskytne žiadateľovi dokument, ktorým informuje orgány dotknutej tretej krajiny v jazyku tejto krajiny, že sa žiadosť vo veci samej neposudzovala v dôsledku uplatnenia konceptu prvej krajiny azylu.
5. Ak dotknutá tretia krajina žiadateľa neprijme späť na svoje územie alebo neodpovie v lehote stanovenej príslušným orgánom, žiadateľ má prístup ku konaniu v súlade so základnými zásadami a zárukami stanovenými v kapitole II a kapitole III oddiele I.

Článok 59

Koncept bezpečnej tretej krajiny

1. Tretia krajina sa môže označiť ako bezpečná tretia krajina len vtedy, ak v uvedenej krajine:
 - a) nedochádza k ohrozeniu života ani slobody cudzincov z dôvodu rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania politických názorov;

- b) cudzinci nie sú vystavení žiadnemu reálnemu riziku vážneho bezprávia v zmysle vymedzenia v článku 15 nariadenia (EÚ) 2024/1347;
- c) cudzinci sú chránení pred vyhodením alebo vrátením v súlade so Ženevským dohovorom a pred odsunom, ak by bol v rozpore s právom na ochranu pred mučením a krutým, neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním alebo trestaním, ako sa ustanovuje v medzinárodnom práve;
- d) existuje možnosť požiadať o účinnú ochranu v zmysle vymedzenia v článku 57 a v prípade splnenia podmienok ju získať.
2. Tretiu krajinu možno označiť ako bezpečnú tretiu krajinu na úrovni Únie aj na vnútroštátnej úrovni s výnimkou určitých častí jej územia alebo jasne identifikovateľných kategórií osôb.
3. Posúdenie toho, či možno tretiu krajinu označiť ako bezpečnú krajinu v súlade s týmto nariadením, je založené na súbore relevantných a dostupných zdrojov informácií vrátane informácií od členských štátov, agentúry pre azyl, Európskej služby pre vonkajšiu činnosť, Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov, Rady Európy a iných relevantných medzinárodných organizácií.
4. Koncept bezpečnej tretej krajiny sa môže uplatňovať:
- a) ak bola tretia krajina označená ako bezpečná tretia krajina na úrovni Únie alebo na vnútroštátnej úrovni v súlade s článkom 60 alebo 64; alebo
- b) v súvislosti s konkrétnym žiadateľom, ak krajina nebola označená ako bezpečná tretia krajina na úrovni Únie alebo na vnútroštátnej úrovni, za predpokladu, že sú v súvislosti s daným žiadateľom splnené podmienky stanovené v odseku 1.
5. Koncept bezpečnej tretej krajiny sa môže uplatniť len vtedy, ak:
- a) žiadateľ nemôže v rámci individuálneho posúdenia uviesť skutočnosti, ktoré odôvodňujú, prečo sa na neho nevzťahuje koncept bezpečnej tretej krajiny;
- b) existuje väzba medzi žiadateľom a dotknutou treťou krajinou, na základe ktorej by bolo odôvodnené, aby odišiel do tejto krajiny.
6. Tretiu krajinu možno považovať za bezpečnú tretiu krajinu pre maloletú osobu bez sprievodu len vtedy, ak to nie je v rozpore s jej najlepším záujmom a ak orgány členských štátov najprv dostali od orgánov dotknutej tretej krajiny záruku, že maloletú osobu bez sprievodu prevezmú tieto orgány a že bude mať okamžitý prístup k účinnej ochrane v zmysle vymedzenia v článku 57.
7. Ak sa Únia a tretia krajina spoločne dohodli podľa článku 218 ZFEÚ, že migranti prijatí na základe uvedenej dohody budú chránení v súlade s príslušnými medzinárodnými normami a pri plnom dodržiavaní zásady zákazu vyhodenia alebo vrátenia, podmienky tohto článku týkajúce sa štatútu bezpečnej tretej krajiny sa môžu považovať za splnené bez toho, aby boli dotknuté odseky 5 a 6.
8. Ak je žiadosť zamietnutá ako neprípustná v dôsledku uplatnenia konceptu bezpečnej tretej krajiny, rozhodujúci orgán:
- a) informuje žiadateľa v súlade s článkom 36; a
- b) poskytne žiadateľovi dokument, ktorým informuje orgány dotknutej tretej krajiny v jazyku uvedenej krajiny, že sa žiadosť vo veci samej neposudzovala v dôsledku uplatnenia konceptu bezpečnej tretej krajiny.
9. Ak dotknutá tretia krajina neprijme alebo neprijme späť žiadateľa na svoje územie, žiadateľ má prístup ku konaniu v súlade so základnými zásadami a zárukami stanovenými v kapitole II a kapitole III oddiele I.

Článok 60

Označenie bezpečných tretích krajín na úrovni Únie

1. Tretie krajiny sú označené ako bezpečné tretie krajiny na úrovni Únie v súlade s podmienkami stanovenými v článku 59 ods. 1.

2. Komisia s pomocou agentúry pre azyl a na základe iných zdrojov informácií uvedených v článku 59 ods. 3 posudzuje situáciu v tretích krajinách, ktoré sú označené ako bezpečné tretie krajiny.
3. Agentúra pre azyl poskytne Komisii na jej žiadosť informácie a analýzy týkajúce sa konkrétnych tretích krajín, ktoré by sa mohli zväziť na označenie ako bezpečné tretie krajiny na úrovni Únie. Komisia bezodkladne zväzi každú žiadosť členského štátu, aby posúdila, či by sa určitá tretia krajina mohla označiť ako bezpečná tretia krajina na úrovni Únie.
4. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 74, pokiaľ ide o pozastavenie označenia tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny na úrovni Únie na základe podmienok stanovených v článku 63.

Článok 61

Koncept bezpečnej krajiny pôvodu

1. Tretiu krajinu možno označiť ako bezpečnú krajinu pôvodu v súlade s týmto nariadením len vtedy, ak na základe právneho stavu, uplatňovania práva v rámci demokratického systému a všeobecných politických okolností možno preukázať, že v nej nedochádza k prenasledovaniu v zmysle vymedzenia v článku 9 nariadenia (EÚ) 2024/1347 a k reálnemu riziku vážneho bezprávia v zmysle vymedzenia v článku 15 uvedeného nariadenia.
2. Tretiu krajinu možno označiť ako bezpečnú tretiu krajinu na úrovni Únie aj na vnútroštátnej úrovni s výnimkou určitých častí jej územia alebo jasne identifikovateľných kategórií osôb.
3. Posúdenie toho, či je tretia krajina bezpečná krajina pôvodu v súlade s týmto nariadením, sa zakladá na súbore relevantných a dostupných zdrojov informácií vrátane informácií od členských štátov, agentúry pre azyl, Európskej služby pre vonkajšiu činnosť, Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov a iných relevantných medzinárodných organizácií, a zohľadní sa v ňom spoločná analýza informácií o krajine pôvodu uvedená v článku 11 nariadenia (EÚ) 2021/2303, ak je k dispozícii.
4. Pri posudzovaní uvedenom v odseku 3 sa okrem iného vezme do úvahy, v akom rozsahu sa poskytuje ochrana pred prenasledovaním alebo vážnym bezpráviom prostredníctvom:
 - a) príslušných právnych predpisov danej krajiny a spôsobu ich uplatňovania;
 - b) rešpektovania práv a slobôd uvedených v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd alebo v Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach, alebo v Dohovore Organizácie Spojených národov proti mučeniu, najmä pokiaľ ide o práva, od ktorých sa podľa článku 15 ods. 2 uvedeného Európskeho dohovoru nemožno odchýliť;
 - c) neexistencie náznakov o prípadoch vyhodenia, odsunu alebo vydania vlastných občanov do tretích krajín, v prípade ktorých existuje okrem iného závažné riziko, že by boli vystavení trestu smrti, mučeniu, prenasledovaniu alebo inému neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, alebo v ktorých by ich životy alebo sloboda boli ohrozené z dôvodu ich rasy, náboženstva, národnosti, sexuálnej orientácie, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo politickému názoru, alebo v prípade ktorých hrozí závažné riziko vyhodenia, odsunu alebo vydania do inej tretej krajiny;
 - d) zavedenia systému účinných prostriedkov nápravy proti porušovaniu týchto práv a slobôd.
5. Koncept bezpečnej krajiny pôvodu sa môže uplatniť len vtedy, ak:
 - a) je žiadateľ štátnym príslušníkom tejto krajiny alebo je osobou bez štátnej príslušnosti a v minulosti mal v tejto krajine obvyklý pobyt;
 - b) žiadateľ nepatrí do kategórie osôb, pre ktoré bola stanovená výnimka pri označení tretej krajiny ako bezpečnej krajiny pôvodu;
 - c) žiadateľ nedokáže v rámci individuálneho posúdenia uviesť skutočnosti, ktoré odôvodňujú, prečo sa na neho nevzťahuje koncept bezpečnej krajiny pôvodu.

Článok 62

Označovanie bezpečných krajín pôvodu na úrovni Únie

1. Tretie krajiny sa označia ako bezpečné krajiny pôvodu na úrovni Únie v súlade s podmienkami stanovenými v článku 61.
2. Komisia s pomocou agentúry pre azyl a na základe iných zdrojov informácií uvedených v článku 61 ods. 3 posudzuje situáciu v tretích krajinách, ktoré sú označené ako bezpečné krajiny pôvodu.
3. Agentúra pre azyl poskytne Komisii na jej žiadosť informácie a analýzy týkajúce sa konkrétnych tretích krajín, ktoré by sa mohli zväziť na označenie ako bezpečné krajiny pôvodu na úrovni Únie. Komisia bezodkladne zväzi každú žiadosť členského štátu, aby posúdila, či by sa určitá tretia krajina mohla označiť ako bezpečná krajina pôvodu na úrovni Únie.
4. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 74, pokiaľ ide o pozastavenie označenia tretej krajiny ako bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie na základe podmienok stanovených v článku 63.

Článok 63

Pozastavenie a zrušenie označenia tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo ako bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie

1. V prípade významných zmien situácie v tretej krajine, ktorá je označená ako bezpečná tretia krajina alebo ako bezpečná krajina pôvodu na úrovni Únie, Komisia vykoná odôvodnené posúdenie, či uvedená tretia krajina spĺňa podmienky stanovené v článku 59 alebo 61, a ak sa Komisia domnieva, že tieto podmienky prestala spĺňať, prijme delegovaný akt v súlade s článkom 74 o pozastavení označenia uvedenej tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo ako bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie na obdobie šiestich mesiacov.
2. Komisia priebežne preskúma situáciu v tretej krajine uvedenej v odseku 1 so zohľadnením okrem iného informácií poskytnutých zo strany členských štátov a agentúry pre azyl o následných zmenách situácie v danej tretej krajine.
3. Ak Komisia prijala delegovaný akt v súlade s odsekom 1, ktorým sa pozastavuje označenie tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo ako bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie, v lehote troch mesiacov od dňa prijatia uvedeného delegovaného aktu predloží návrh v súlade s riadnym legislatívnym postupom na zmenu tohto nariadenia s cieľom zrušiť označenie uvedenej tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie.
4. Ak Komisia nepredloží návrh uvedený v odseku 3 do troch mesiacov od prijatia delegovaného aktu uvedeného v odseku 1, delegovaný akt, ktorým sa pozastavuje označenie tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo ako bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie, stráca účinnosť. Ak Komisia takýto návrh predloží do troch mesiacov od prijatia delegovaného aktu, uvedeného v odseku 1, Komisia je splnomocnená na základe odôvodneného posúdenia predĺžiť platnosť uvedeného delegovaného aktu o obdobie šiestich mesiacov s možnosťou ešte jedenkrát obnoviť toto predĺženie.
5. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 4, ak sa návrh predložený Komisiou na zrušenie označenia tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie neprijme do 15 mesiacov od predloženia návrhu zo strany Komisie, pozastavenie označenia tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie stráca účinnosť.

Článok 64

Označovanie tretích krajín ako bezpečná tretia krajina alebo bezpečná krajina pôvodu na vnútroštátnej úrovni

1. Členské štáty môžu na účely posúdenia žiadostí o medzinárodnú ochranu ponechať v platnosti alebo zaviesť právne predpisy, ktorými sa umožňuje vnútroštátne označenie iných bezpečných tretích krajín alebo bezpečných krajín pôvodu, než sú tie, ktoré sú označené na úrovni Únie.
2. Ak bolo označenie tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo ako bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie pozastavené podľa článku 63 ods. 1, členské štáty uvedenú krajinu neoznačia ako bezpečnú tretiu krajinu alebo ako bezpečnú krajinu pôvodu na vnútroštátnej úrovni.

3. Ak bolo pozastavené označenie tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo ako bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie v súlade s riadnym legislatívnym postupom, členský štát môže oznámiť Komisii, že sa domnieva, že na základe zmien situácie v danej krajine krajina znovu spĺňa podmienky stanovené v článku 59 ods. 1 a článku 61.

Oznámenie musí obsahovať odôvodnené posúdenie splnenia podmienok zo strany danej krajiny, ktoré sú stanovené v článku 59 ods. 1 a článku 61, vrátane vysvetlenia osobitných zmien situácie v danej tretej krajine, z dôvodu ktorých uvedená krajina znovu spĺňa uvedené podmienky.

Po oznámení Komisia požiada agentúru pre azyl, aby jej poskytla informácie a analýzu situácie v tretej krajine.

Oznamujúci členský štát môže označiť danú tretiu krajinu ako bezpečnú tretiu krajinu alebo ako bezpečnú krajinu pôvodu na vnútroštátnej úrovni len za predpokladu, že Komisia voči danému označeniu nevznesie námietku.

Právo Komisie vzniesť námietku sa obmedzuje na obdobie dvoch rokov odo dňa, kedy bolo označenie tejto tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny alebo bezpečnej krajiny pôvodu na úrovni Únie zrušené. Prípadná námietka Komisie sa musí vzniesť v lehote troch mesiacov odo dňa každého oznámenia členským štátom a po riadnom preskúmaní situácie v tejto tretej krajine so zreteľom na podmienky stanovené v článku 59 ods. 1 a článku 61 tohto nariadenia.

Ak sa Komisia domnieva, že uvedené podmienky sú splnené, môže v súlade s riadnym legislatívnym postupom predložiť návrh na zmenu tohto nariadenia s cieľom označiť uvedenú tretiu krajinu ako bezpečnú tretiu krajinu alebo ako bezpečnú krajinu pôvodu na úrovni Únie.

4. Členské štáty informujú Komisiu a agentúru pre azyl o tretích krajinách, ktoré sú označené ako bezpečné tretie krajiny alebo bezpečné krajiny pôvodu na vnútroštátnej úrovni do 12. júna 2026 a ihneď po každom označení alebo zmene označení. Členské štáty informujú Komisiu a agentúru pre azyl raz ročne o iných bezpečných tretích krajinách, na ktoré sa tento koncept uplatňuje v súvislosti s konkrétnymi žiadateľmi, ako sa uvádza v článku 59 ods. 4 písm. b).

KAPITOLA IV

KONANIE O ODŇATÍ MEDZINÁRODNEJ OCHRANY

Článok 65

Odňatie medzinárodnej ochrany

Rozhodujúci orgán alebo, ak sa tak stanovuje vo vnútroštátnom práve, príslušný súd začne posúdenie s cieľom odňať medzinárodnú ochranu štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátnej príslušnosti, keď sa objaví nové skutočnosti alebo zistenia naznačujúce, že je dôvodné prehodnotiť, či daná osoba spĺňa podmienky na udelenie medzinárodnej ochrany, a to najmä v prípadoch uvedených v článkoch 14 a 19 nariadenia (EÚ) 2024/1347.

Článok 66

Procesné pravidlá pre odňatie medzinárodnej ochrany

1. Ak rozhodujúci orgán alebo, ak sa tak stanovuje vo vnútroštátnom práve, príslušný súd začne posúdenie s cieľom odňať medzinárodnú ochranu štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátnej príslušnosti, dotknutá osoba má tieto záruky:

- a) je písomne informovaná o tom, že sa opätovne posudzuje, či spĺňa podmienky na udelenie medzinárodnej ochrany, a o dôvodoch tohto opätovného posúdenia;
- b) je informovaná o povinnosti spolupracovať s rozhodujúcim orgánom a inými príslušnými orgánmi, najmä o tom, že je povinná urobiť písomné vyhlásenie a dostaviť sa na osobný pohovor alebo výsluch a odpovedať na otázky;
- c) je informovaná o dôsledkoch odmietnutia spolupráce s rozhodujúcim orgánom a inými príslušnými orgánmi a o tom, že nepredloženie písomného vyhlásenia a neúčast' na osobnom pohovore alebo výsluchu bez náležitého odôvodnenia nebráni rozhodujúcemu orgánu alebo príslušnému súdu prijať rozhodnutie o odňatí medzinárodnej ochrany; a

d) poskytne sa jej príležitosť predložiť dôvody, prečo by jej medzinárodná ochrana nemala byť odňatá, a to prostredníctvom písomného vyhlásenia v primeranej lehote odo dňa, keď dostane informácie uvedené v písmene a), a počas osobného pohovoru alebo výsluchu v termíne stanovenom rozhodujúcim orgánom, alebo, ak sa tak stanovuje vo vnútroštátnom práve, príslušným súdom.

2. Na účely odseku 1 rozhodujúci orgán alebo príslušný súd:

a) získa relevantné, presné a aktuálne informácie z relevantných a dostupných vnútroštátnych zdrojov, zdrojov Únie a medzinárodných zdrojov a, ak je k dispozícii, zohľadní aj spoločnú analýzu situácie v konkrétnej krajine pôvodu a usmernenia uvedené v článku 11 nariadenia (EÚ) 2021/2303; a

b) nezíska od údajných aktérov prenasledovania alebo vážneho bezprávia žiadne informácie spôsobom, ktorý by viedol k tomu, že takíto aktéri boli informovaní o skutočnosti, že dotknutá osoba je osobou s udelenou medzinárodnou ochranou, ktorej postavenie sa opätovne posudzuje.

3. Rozhodnutie o odňatí medzinárodnej ochrany sa vydáva písomne čo najskôr. V tomto rozhodnutí sa písomne uvedú skutkové a právne dôvody odňatia a informácie o tom, ako napadnúť toto rozhodnutie, a o príslušných lehotách.

4. Po prijatí rozhodnutia rozhodujúceho orgánu alebo, ak sa tak stanovuje vo vnútroštátnom práve, príslušného súdu o odňatí medzinárodnej ochrany sa primerane uplatňujú články 6, 17, 18 a 19.

5. Ak štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti nespôlupracuje tým, že nepredloží písomné vyhlásenie, nezúčastní sa na osobnom pohovore alebo výsluchu alebo neodpovie na otázky bez náležitého odôvodnenia, absencia písomného vyhlásenia alebo neuskutočnenie osobného pohovoru alebo výsluchu nebráni rozhodujúcemu orgánu alebo príslušnému súdu prijať rozhodnutie o odňatí medzinárodnej ochrany. Takéto odmietnutie spolupráce sa môže považovať len za vyvrátenie domnienky, že štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti už nechce požívať medzinárodnú ochranu.

6. Postup stanovený v tomto článku sa neuplatňuje, ak štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti:

a) sa jednoznačne vzdá uznania ako osoby s udelenou medzinárodnou ochranou;

b) sa stane štátnym príslušníkom členského štátu; alebo

c) jej bola následne udelená medzinárodná ochrana v inom členskom štáte.

Členské štáty ukončia prípady, na ktoré sa vzťahuje tento odsek, v súlade so svojím vnútroštátnym právom. Toto ukončenie nemusí mať formu rozhodnutia, ale musí sa zaznamenať aspoň v spise žiadateľa spolu s uvedením právneho dôvodu tohto ukončenia.

KAPITOLA V

KONANIE O OPRAVNOM PROSTRIEDKU

Článok 67

Právo na účinný opravný prostriedok

1. Žiadatelia a osoby, na ktoré sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, majú právo na účinný opravný prostriedok pred súdom v súlade so základnými zásadami a zárukami stanovenými v kapitole II, ktoré sa týkajú konania o opravnom prostriedku proti:

a) rozhodnutiu, ktorým sa žiadosť zamieta ako neprípustná;

b) rozhodnutiu, ktorým sa žiadosť zamieta ako neopodstatnená alebo zjavne neopodstatnená v súvislosti s postavením utečenca, ako aj s postavením osoby s doplnkovou ochranou;

c) rozhodnutiu, ktorým sa žiadosť zamieta ako konkludentne vzatá späť;

- d) rozhodnutiu, ktorým sa odníma medzinárodná ochrana;
- e) rozhodnutiu o návrate vydanému v súlade s článkom 37 tohto nariadenia.

Odchylné od prvého pododseku písm. d) tohto odseku môžu členské štáty vo svojom vnútroštátnom práve stanoviť, že v prípadoch uvedených v článku 66 ods. 6 nemožno podať opravný prostriedok.

Ak sa rozhodnutie o návrate prijme ako súčasť súvisiaceho rozhodnutia, ako sa uvádza v písmene a), b), c) alebo d) prvého pododseku, opravný prostriedok proti rozhodnutiu o návrate sa podá spoločne s opravným prostriedkom proti tomuto súvisiacemu rozhodnutiu na tom istom súde, v rámci toho istého súdneho konania a v rovnakých lehotách. Ak sa rozhodnutie o návrate vydáva ako samostatný akt podľa článku 37, možno proti nemu podať opravný prostriedok v samostatnom súdnom konaní. Lehoty pre uvedené samostatné súdne konania nesmú presiahnuť lehoty uvedené v odseku 7 tohto článku.

2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, osoby uznané za oprávnené na doplnkovú ochranu majú právo na účinný opravný prostriedok proti rozhodnutiu, ktorým sa ich žiadosť považuje za neopodstatnenú v súvislosti s postavením utečenca.

3. Účinným opravným prostriedkom, ako sa uvádza v odseku 1, sa zabezpečuje úplné posúdenie skutkových aj právnych okolností *ex nunc* aspoň pred súdom prvého stupňa, ktoré v náležitých prípadoch zahŕňa posúdenie potrieb medzinárodnej ochrany podľa nariadenia (EÚ) 2024/1347.

4. Žiadateľom, osobám, na ktoré sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, a osobám uznaným za oprávnené na doplnkovú ochranu sa poskytne tlmočenie na účely pojednávania pred príslušným súdom, ak sa takéto pojednávanie uskutoční a ak nie je možné náležitú komunikáciu zabezpečiť inak.

5. Ak to súd považuje za potrebné, zabezpečí preklad príslušných dokumentov, ktoré ešte neboli preložené v súlade s článkom 34 ods. 4. Preklady týchto príslušných dokumentov môžu prípadne poskytnúť iné subjekty a možno ich uhradiť z verejných prostriedkov v súlade s vnútroštátnym právom.

Žiadateľ, osoba, na ktorú sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, a osoba uznaná za oprávnenú na doplnkovú ochranu môžu na vlastné náklady zabezpečiť preklad iných dokumentov.

6. Ak sa dokumenty nepredložia v stanovenej lehote určenej súdom, v prípade, že má preklad poskytnúť žiadateľ, alebo ak sa dokumenty neposkytnú včas na to, aby súd zabezpečil ich preklad v prípade, keď preklad zabezpečuje súd, môže súd môže odmietnuť zohľadniť tieto dokumenty.

7. Členské štáty stanovujú vo svojom vnútroštátnom práve pre žiadateľov, osoby, na ktoré sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, a osoby uznané za oprávnené na doplnkovú ochranu tieto lehoty na podanie opravných prostriedkov proti rozhodnutiam uvedeným v odseku 1:

a) najmenej päť dní a najviac 10 dní v prípade rozhodnutia, ktorým sa žiadosť zamieta ako neprípustná, konkludentne vzatá späť, ako neopodstatnená alebo zjavne neopodstatnená, ak v čase prijatia rozhodnutia nastala niektorá z okolností uvedených v článku 42 ods. 1 alebo 3;

b) najmenej dva týždne a najviac jeden mesiac vo všetkých ostatných prípadoch.

8. Lehoty uvedené v odseku 7 začínajú plynúť odo dňa, v ktorý bolo rozhodnutie rozhodujúceho orgánu, alebo v prípade odňatia medzinárodnej ochrany, a ak sa tak stanovuje vo vnútroštátnom práve, príslušného súdu oznámené žiadateľovi, osobe, na ktorú sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, osobe uznané za oprávnenú na doplnkovú ochranu alebo jej zástupcovi alebo právnomu zástupcovi právne zastupujúcemu žiadateľa. Postup oznamovania sa stanoví vo vnútroštátnom práve.

Článok 68

Odkladný účinok opravného prostriedku

1. Účinky rozhodnutia o návrate sa automaticky pozastavia dovtedy, kým majú žiadateľ alebo osoba, na ktorú sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, právo zotrvať alebo je im povolené zotrvať v súlade s týmto článkom.

2. Žiadatelia a osoby, na ktoré sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, majú právo zotrvať na území členských štátov dovtedy, kým neuplynie lehota, počas ktorej môžu uplatniť svoje právo na účinný opravný prostriedok pred súdom prvého stupňa, a ak sa takéto právo uplatní v stanovenej lehote, až do rozhodnutia o tomto opravnom prostriedku.

3. Bez toho, aby bola dotknutá zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia, žiadateľ a osoba, na ktorú sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, nemajú právo zotrvať podľa odseku 2, ak príslušný orgán prijal jedno z týchto rozhodnutí:

a) rozhodnutie, ktorým sa žiadosť zamietá ako neopodstatnená alebo zjavne neopodstatnená, ak v čase vydania rozhodnutia:

i) žiadateľ podlieha zrýchlenému konaniu podľa článku 42 ods. 1 alebo 3;

ii) žiadateľ podlieha konaniu na hraniciach s výnimkou prípadov, keď je žiadateľom maloletá osoba bez sprievodu;

b) rozhodnutie, ktorým sa žiadosť zamietá ako neprípustná podľa článku 38 ods. 1 písm. a), d) alebo e) alebo článku 38 ods. 2, s výnimkou prípadov, keď je žiadateľom maloletá osoba bez sprievodu, na ktorú sa vzťahuje konanie na hraniciach;

c) rozhodnutie, ktorým sa žiadosť zamietá ako konkludentne vzatá späť;

d) rozhodnutie, ktorým sa následná žiadosť zamietá ako neopodstatnená alebo zjavne neopodstatnená; alebo

e) rozhodnutie o odňatí medzinárodnej ochrany v súlade s článkom 14 ods. 1 písm. b), d) alebo e) alebo článkom 19 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1347.

4. V prípadoch uvedených v odseku 3 má súd na žiadosť žiadateľa alebo osoby, na ktorú sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, právomoc rozhodnúť po preskúmaní skutkových aj právnych okolností, či by sa žiadateľovi alebo osobe, na ktorú sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, malo povoliť zotrvať na území členských štátov až do prijatia rozhodnutia o opravnom prostriedku. Príslušný súd má podľa vnútroštátneho práva právomoc rozhodnúť o tejto otázke z úradnej moci.

5. Na účely odseku 4 sa v príslušných prípadoch vo svetle akýchkoľvek rozhodnutí z úradnej moci uplatňujú tieto podmienky:

a) žiadateľ alebo osoba, na ktorú sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, majú k dispozícii lehotu najmenej päť dní odo dňa, v ktorý im bolo oznámené rozhodnutie, aby požiadali o povolenie zotrvať na území až do prijatia rozhodnutia o opravnom prostriedku;

b) žiadateľovi alebo osobe, na ktorú sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, sa poskytne tlmočenie v prípade pojednávania pred príslušným súdom, ak nie je možné náležitú komunikáciu zabezpečiť inak;

c) žiadateľovi alebo osobe, na ktorú sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, sa na požiadanie poskytne bezplatná právna pomoc a zastúpenie v súlade s článkom 17;

d) žiadateľ alebo osoba, na ktorú sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, nesmú byť odsunutí z územia zodpovedného členského štátu:

i) až do uplynutia lehoty, v ktorej možno na súde podať žiadosť o povolenie zotrvať;

ii) ak žiadateľ alebo osoba, na ktorú sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, požiadali o povolenie zotrvať v stanovenej lehote až do rozhodnutia súdu o tom, či sa žiadateľovi alebo osobe, na ktorú sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, povolí zotrvať na území;

e) žiadateľ alebo osoba, na ktorú sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, sú náležite a včas informovaní o svojich právach podľa tohto odseku.

6. V prípade následných žiadostí môžu členské štáty odchylné od odseku 5 písm. d) vo vnútroštátnom práve stanoviť, že žiadateľ nemá právo zotrvať, bez toho, aby bolo dotknuté dodržiavanie zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia, ak sa opravný prostriedok považuje za podaný len s cieľom oddialiť alebo zmať výkon rozhodnutia o návrate, ktoré by viedlo k bezprostrednému odsunu žiadateľa z členského štátu.

7. Žiadateľ alebo osoba, na ktorú sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, ktorí podajú ďalší opravný prostriedok proti prvému alebo následnému rozhodnutiu o opravnom prostriedku, nemajú právo zotrvať na území členského štátu, čím nie je dotknutá možnosť, aby súd povolil žiadateľovi alebo osobe, na ktorú sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, zotrvať, a to na žiadosť žiadateľa alebo osoby, na ktorú sa vzťahuje odňatie medzinárodnej ochrany, alebo z úradnej moci v prípadoch, keď sa uplatňuje zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia.

Článok 69

Trvanie konania o opravnom prostriedku prvého stupňa

Bez toho, aby bolo dotknuté primerané a úplné preskúmanie opravného prostriedku, členské štáty stanovujú vo svojom vnútroštátnom práve primerané lehoty pre súd na preskúmanie rozhodnutí v súlade s článkom 67 ods. 1.

KAPITOLA VI

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 70

Napadnutie verejnými orgánmi

Toto nariadenie neovplyvňuje možnosť verejných orgánov napadnúť správne alebo súdne rozhodnutia spôsobom uvedeným vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

Článok 71

Spolupráca

1. Každý členský štát určí v súvislosti s otázkami, ktorých sa týka toto nariadenie, národné kontaktné miesto a zašle jeho adresu Komisii. Komisia uvedené informácie zašle ostatným členským štátom.
2. Členské štáty prijímajú v súčinnosti s Komisiou všetky potrebné opatrenia na zavedenie priamej spolupráce a výmeny informácií medzi ich príslušnými orgánmi, ako aj medzi uvedenými príslušnými orgánmi a agentúrou pre azyl.
3. Ak členské štáty uplatnia opatrenia uvedené v článku 13 ods. 6, článku 27 ods. 5, článku 28 ods. 5 a článku 35 ods. 2 a 5, informujú Komisiu a agentúru pre azyl čo najskôr po tom, ako dôvody pre uplatnenie týchto mimoriadnych opatrení pominuli, najmenej však raz ročne. Tieto informácie podľa možnosti zahŕňajú údaje o percentuálnom pomere žiadostí, pri ktorých sa uplatnili výnimky, k celkovému počtu žiadostí vybavených za dané obdobie.

Článok 72

Uchovávanie údajov

1. Členské štáty uchovávajú údaje uvedené v článkoch 14, 27 a 28 desať rokov od dátumu konečného rozhodnutia o žiadosti o medzinárodnú ochranu. Údaje sa vymažú po uplynutí uvedeného obdobia alebo ak sa týkajú osoby, ktorá získala občianstvo ktoréhokoľvek členského štátu pred uplynutím uvedeného obdobia, len čo sa členský štát dozvie, že dotknutá osoba získala takéto občianstvo.
2. Všetky údaje sa uchovávajú v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679 vrátane zásady obmedzenia účelu a uchovávania.

Článok 73

Počítanie lehôt

Pokiaľ nie je stanovené inak, každá lehota stanovená v tomto nariadení sa počíta takto:

- a) lehota vyjadrená v dňoch, týždňoch alebo mesiacoch sa počíta od času, keď nastala udalosť alebo sa prijalo opatrenie; deň, v ktorý táto udalosť nastane alebo sa prijme opatrenie, sa do príslušnej lehoty nezapočítava;
- b) lehota vyjadrená v týždňoch alebo mesiacoch sa končí uplynutím ktoréhokoľvek dňa v poslednom týždni alebo mesiaci, ktorý je tým istým dňom v týždni alebo ktorý pripadá na ten istý deň v mesiaci ako deň, v ktorý nastala udalosť alebo sa prijalo opatrenie, od ktorého sa má lehota počítať; ak sa v prípade lehoty vyjadrenej v mesiacoch nevyskytuje v poslednom mesiaci lehoty deň, v ktorý sa má lehota skončiť, lehota sa končí o polnoci posledného dňa tohto posledného mesiaca;
- c) do lehoty sa započítavajú soboty, nedele a štátne sviatky v dotknutom členskom štáte; ak sa lehota končí v sobotu, nedeľu alebo v deň štátneho sviatku, za posledný deň lehoty sa považuje nasledujúci pracovný deň.

Článok 74

Výkon delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článkoch 60, 62 a 63 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 11. júna 2024. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.
3. Delegovanie právomoci uvedené v článkoch 60, 62 a 63 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva ⁽²²⁾.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt podľa článku 60, 62 alebo 63 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predlži o dva mesiace.

Článok 75

Prechodné opatrenia

Komisia do 12. septembra 2024 v úzkej spolupráci s členskými štátmi a príslušnými orgánmi, úradmi a agentúrami Únie predloží Rade spoločný implementačný plán s cieľom zabezpečiť, aby boli členské štáty primerane pripravené na vykonávanie tohto nariadenia do 1. júla 2026, pričom posúdi zistené nedostatky a potrebné operačné kroky a informuje o tom Európsky parlament.

Na základe spoločného implementačného plánu uvedeného v prvom odseku vypracuje každý členský štát s podporou Komisie a príslušných orgánov, úradov a agentúr Únie do 12. decembra 2024 národný implementačný plán, v ktorom sa stanovujú opatrenia a harmonogram ich implementácie. Každý členský štát zrealizuje svoj plán do 1. júla 2026.

⁽²²⁾ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

Na účely vykonávania tohto článku môžu členské štáty využiť podporu príslušných orgánov, úradov a agentúr Únie a fondy Únie môžu členským štátom poskytnúť finančnú podporu v súlade s právnymi aktmi upravujúcimi tieto orgány, úrady, agentúry a fondy.

Komisia vykonávanie týchto národných implementačných plánov dôkladne monitoruje.

Článok 76

Finančná podpora

Opatrenia, ktoré členské štáty prijali na zavedenie bezplatného právneho poradenstva a primeranej kapacity na vykonávanie konania na hraniciach v súlade s týmto nariadením, sú oprávnené na finančnú podporu z fondov, ktoré sú k dispozícii v rámci viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027.

Článok 77

Monitorovanie a hodnotenie

Komisia predloží do 13. júna 2028 a následne každých päť rokov Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tohto nariadenia v členských štátoch a v prípade potreby navrhne zmeny.

Na žiadosť Komisie jej členské štáty zašlú potrebné informácie na vypracovanie správy najmenej deväť mesiacov pred uplynutím danej lehoty.

Komisia do 12. júna 2027 a následne každé tri roky posúdi, či sú počty stanovené v článku 46 a v článku 47 ods. 1 druhom pododseku a výnimky z konania o azyle na hraniciach naďalej primerané vzhľadom na celkovú migračnú situáciu v Únii, a v prípade potreby navrhne akékoľvek ciele zmeny.

Komisia do 12. júna 2025 preskúma koncept bezpečnej tretej krajiny a v prípade potreby navrhne akékoľvek ciele zmeny.

Článok 78

Zrušenie

1. Smernica 2013/32/EÚ sa zrušuje s účinnosťou odo dňa uvedeného v článku 79 ods. 2 bez toho, aby bol dotknutý článok 79 ods. 3.
2. Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na toto nariadenie a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe.
3. V rozsahu, v akom bola smernica Rady 2005/85/ES⁽²³⁾ naďalej záväzná pre členské štáty, ktoré nie sú viazané smernicou 2013/32/EÚ, sa smernica 2005/85/ES zrušuje s účinnosťou odo dňa, v ktorý sú tieto členské štáty viazané týmto nariadením. Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na toto nariadenie.

⁽²³⁾ Smernica Rady 2005/85/ES z 1. decembra 2005 o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca (Ú. v. EÚ L 326, 13.12.2005, s. 13).

Článok 79

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.
2. Toto nariadenie sa uplatňuje od 12. júna 2026.
3. Toto nariadenie sa uplatňuje na konanie o udelení medzinárodnej ochrany v súvislosti so žiadosťami podanými od 12. júna 2026. Žiadosti o medzinárodnú ochranu podané pred týmto dňom sa riadia smernicou 2013/32/EÚ. Toto nariadenie sa uplatňuje na konanie o odňatí medzinárodnej ochrany, ak sa posúdenie odňatia medzinárodnej ochrany začalo od 12. júna 2026. Ak sa posúdenie odňatia medzinárodnej ochrany začalo pred 12. júnom 2026, konanie o odňatí medzinárodnej ochrany sa riadi smernicou 2013/32/EÚ.
4. V prípade členských štátov, ktoré nie sú viazané smernicou 2013/32/EÚ, sa odkazy na ne v odseku 3 tohto článku považujú za odkazy na smernicu 2005/85/ES.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Bruseli 14. mája 2024

Za Európsky parlament

predsedníčka

R. METSOLA

Za Radu

predsedníčka

H. LAHBIB

PRÍLOHA

Tabuľka zhody

Smernica 2013/32/EÚ	Toto nariadenie
článok 1	článok 1
článok 2	článok 3
článok 2 písm. a)	—
článok 2 písm. b), c) a d)	článok 3 body 12, 13 a 14
článok 2 písm. e)	článok 3 bod 8
článok 2 písm. f)	článok 3 bod 16
článok 2 písm. g) a h)	článok 3 body 1 a 2
článok 2 písm. i)	článok 3 bod 5
článok 2 písm. j) a k)	článok 3 body 3 a 4
článok 2 písm. l) a m)	článok 3 body 6 a 7
článok 2 písm. n)	—
článok 2 písm. o) až q)	článok 3 body 17, 18 a 19
—	článok 3 body 9, 10, 11, 15 a 20
článok 3 ods. 1	článok 2 ods. 1
článok 3 ods. 2	článok 2 ods. 2
článok 3 ods. 3	článok 2 ods. 3
článok 4 ods. 1	článok 4 ods. 1 a 7
článok 4 ods. 2 písm. a)	článok 4 ods. 6
článok 4 ods. 2 písm. b)	—
—	článok 4 ods. 3 a 5
článok 4 ods. 3	článok 4 ods. 8
článok 4 ods. 4	—
článok 4 ods. 5	—
článok 5	—
—	článok 5
—	článok 26
článok 6 ods. 1 prvý pododsek	článok 27 ods. 1 prvý pododsek prvá veta

Smernica 2013/32/EÚ	Toto nariadenie
článok 6 ods. 1 druhý pododsek	článok 4 ods. 4 a článok 27 ods. 3
článok 6 ods. 1 tretí pododsek	článok 4 ods. 2
—	článok 27 ods. 1 prvý pododsek písm. a) až d) a druhý pododsek
—	článok 27 ods. 2, 4, 6 a 7
článok 6 ods. 2	článok 28 ods. 1 a článok 41 ods. 1 písm. a)
—	článok 28 ods. 2
článok 6 ods. 3	článok 28 ods. 3
článok 6 ods. 4	článok 28 ods. 4
—	článok 28 ods. 5, 6 a 7
článok 6 ods. 5	článok 27 ods. 5
—	článok 29
článok 7	články 31 a 32
článok 7 ods. 1	—
článok 7 ods. 2 prvý pododsek	článok 31 ods. 1
článok 7 ods. 2 druhý pododsek	—
—	článok 31 ods. 2
článok 7 ods. 3	článok 32 ods. 1
—	článok 32 ods. 2 a 3
článok 7 ods. 4 a 5	—
článok 7 ods. 5	—
—	článok 33
článok 8 ods. 1	článok 30 ods. 1 a 2
článok 8 ods. 2	článok 30 ods. 3
článok 9 ods. 1	článok 10 ods. 1 a 2
článok 9 ods. 2	článok 10 ods. 3 a článok 10 ods. 4 písm. a) a b)
článok 9 ods. 3	článok 10 ods. 5
—	článok 10 ods. 4 písm. c)
článok 10 ods. 1	—
článok 10 ods. 2	článok 39 ods. 2

Smernica 2013/32/EÚ	Toto nariadenie
článok 10 ods. 3	článok 34 ods. 2
článok 10 ods. 3 písm. a)	článok 34 ods. 2
—	článok 34 ods. 2 písm. a)
článok 10 ods. 3 písm. b)	článok 34 ods. 2 písm. b)
—	článok 34 ods. 2 písm. c) až g)
článok 10 ods. 3 písm. c) a d)	článok 34 ods. 3
článok 10 ods. 4	—
článok 10 ods. 5	článok 34 ods. 4
článok 11 ods. 1	článok 36 ods. 1
článok 11 ods. 2 prvý pododsek	článok 36 ods. 2 a 3
článok 11 ods. 2 druhý pododsek	—
článok 11 ods. 3	článok 36 ods. 3
—	článok 36 ods. 4
článok 12 ods. 1	článok 8 ods. 1
článok 12 ods. 1 písm. a)	článok 8 ods. 2 prvý pododsek písm. b), c), e) a druhý pododsek
—	článok 8 ods. 2 prvý pododsek písm. a) a d)
—	článok 8 ods. 2 tretí pododsek
článok 12 ods. 1 písm. b)	článok 8 ods. 3
článok 12 ods. 1 písm. c)	článok 8 ods. 4
článok 12 ods. 1 písm. d)	článok 8 ods. 5
článok 12 ods. 1 písm. e)	článok 8 ods. 6
článok 12 ods. 1 písm. f)	článok 8 ods. 2 prvý pododsek písm. f)
—	článok 8 ods. 7
článok 12 ods. 2	—
—	článok 9 ods. 1
článok 13 ods. 1	článok 9 ods. 2
—	článok 9 ods. 2 prvý pododsek písm. a), b), d), e), g) a h)
článok 13 ods. 2 písm. a)	článok 9 ods. 4
článok 13 ods. 2 písm. b)	článok 9 ods. 2 prvý pododsek písm. f)

Smernica 2013/32/EÚ	Toto nariadenie
článok 13 ods. 2 písm. c)	článok 9 ods. 2 prvý pododsek písm. c) a článok 9 ods. 3
článok 13 ods. 2 písm. d)	článok 9 ods. 5
článok 13 ods. 2 písm. e)	—
článok 13 ods. 2 písm. f)	—
—	článok 9 ods. 2 druhý pododsek
článok 14 ods. 1 prvý pododsek	článok 11 ods. 1, článok 12 ods. 1 a článok 13 ods. 6 prvá veta
—	článok 11 ods. 2
—	článok 13 ods. 1
článok 14 ods. 1 druhý pododsek	článok 13 ods. 6
článok 14 ods. 1 tretí pododsek	článok 13 ods. 2
článok 14 ods. 1 štvrtý pododsek	článok 22 ods. 3 prvý pododsek
článok 14 ods. 2 prvý pododsek	článok 13 ods. 11
článok 14 ods. 2 písm. a)	článok 13 ods. 11 písm. a)
—	článok 13 ods. 8 a 10
—	článok 13 ods. 11 prvý pododsek písm. b), d) a e) a tretí pododsek
—	článok 13 ods. 13 prvý pododsek
článok 14 ods. 2 písm. b)	článok 13 ods. 11 prvý pododsek písm. c)
článok 14 ods. 2 druhý pododsek	článok 13 ods. 11 druhý pododsek
článok 14 ods. 3	článok 13 ods. 14
článok 14 ods. 4	článok 13 ods. 11 druhý pododsek
článok 14 ods. 5	článok 41 ods. 1 písm. d)
článok 15 ods. 1	—
článok 15 ods. 2	článok 13 ods. 3
článok 15 ods. 3	článok 13 ods. 3
článok 15 ods. 3 písm. a)	článok 13 ods. 7 písm. a)
článok 15 ods. 3 písm. b)	článok 13 ods. 9
článok 15 ods. 3 písm. c)	článok 13 ods. 5 a 9
článok 15 ods. 3 písm. d)	článok 13 ods. 7 písm. b)

Smernica 2013/32/EÚ	Toto nariadenie
článok 15 ods. 3 písm. e)	článok 22 ods. 3 druhý pododsek
—	článok 13 ods. 8
—	článok 13 ods. 10
—	článok 13 ods. 1
článok 15 ods. 4	—
článok 16	článok 12 ods. 2
článok 17 ods. 1	článok 14 ods. 1
článok 17 ods. 2	článok 14 ods. 2
článok 17 ods. 3 prvý pododsek	článok 14 ods. 3 a 4
článok 17 ods. 3 druhý pododsek	článok 14 ods. 5
článok 17 ods. 4	článok 14 ods. 4
článok 17 ods. 5 prvý pododsek	článok 14 ods. 6 prvý pododsek
článok 17 ods. 5 druhý pododsek	článok 14 ods. 5 druhý pododsek
článok 17 ods. 5 tretí pododsek	—
článok 18 ods. 1 prvý pododsek	článok 24 ods. 1
článok 18 ods. 1 druhý pododsek	článok 24 ods. 5 a 6
článok 18 ods. 1 tretí pododsek	článok 24 ods. 2 druhý pododsek
—	článok 24 ods. 2 prvý a tretí pododsek
—	článok 24 ods. 5 a 6
článok 18 ods. 2	článok 24 ods. 3
článok 18 ods. 3	článok 24 ods. 4
článok 19	—
—	článok 16
článok 20 ods. 1	článok 17 ods. 1
článok 20 ods. 2	článok 15 ods. 3
—	článok 17 ods. 2
—	článok 17 ods. 2 písm. a)
článok 20 ods. 3 prvý pododsek	článok 17 ods. 2 písm. b)
—	článok 17 ods. 2 písm. c) a d)
článok 20 ods. 3 druhý pododsek	článok 17 ods. 3

Smernica 2013/32/EÚ	Toto nariadenie
článok 20 ods. 3 tretí pododsek	článok 19 ods. 2
článok 20 ods. 4	—
článok 21 ods. 1	článok 19 ods. 1
článok 21 ods. 2	—
článok 21 ods. 3	článok 19 ods. 2
článok 21 ods. 4	článok 19 ods. 4
článok 21 ods. 5	článok 19 ods. 5
—	článok 19 ods. 3
článok 22 ods. 1	článok 15 ods. 1
—	článok 15 ods. 2 a 4
článok 22 ods. 2	článok 19 ods. 1
článok 23 ods. 1	článok 18 ods. 1 a 2
článok 23 ods. 2	článok 18 ods. 3
článok 23 ods. 3 prvý pododsek	článok 13 ods. 4
článok 23 ods. 3 druhý pododsek	článok 13 ods. 13 tretí pododsek
článok 23 ods. 4 prvý pododsek	—
článok 23 ods. 4 druhý pododsek	článok 13 ods. 12
článok 23 ods. 4 tretí pododsek	článok 13 ods. 13 druhý pododsek
článok 24 ods. 1	článok 20 ods. 1
článok 24 ods. 2	článok 20 ods. 1
—	článok 20 ods. 2, 4 a 5
—	článok 20 ods. 3 prvý pododsek
článok 24 ods. 3	článok 21 ods. 1 a 2
článok 24 ods. 4	článok 20 ods. 3 druhý pododsek
—	článok 23 ods. 1
—	článok 23 ods. 2 štvrtý pododsek
—	článok 23 ods. 3 a 4
—	článok 23 ods. 5 prvý pododsek písm. b) a c) a druhý pododsek
—	článok 23 ods. 6 a 7

Smernica 2013/32/EÚ	Toto nariadenie
článok 25 ods. 1 prvý pododsek písm. a)	článok 23 ods. 2 prvý pododsek písm. a) a b) a druhý pododsek, článok 23 ods. 5 prvý pododsek písm. a) a článok 23 ods. 9
článok 25 ods. 1 prvý pododsek písm. b)	článok 23 ods. 8
článok 25 ods. 1 druhý pododsek	článok 23 ods. 8 tretí pododsek
—	článok 23 ods. 10
článok 25 ods. 2	článok 23 ods. 2 tretí pododsek
—	článok 22 ods. 2 a 3
článok 25 ods. 3 písm. a)	článok 22 ods. 3 druhý pododsek
článok 25 ods. 3 písm. b)	článok 23 ods. 5
článok 25 ods. 4	—
článok 25 ods. 5	článok 25
článok 25 ods. 5 prvý pododsek	článok 25 ods. 1 a 3
článok 25 ods. 5 druhý pododsek	článok 25 ods. 4
článok 25 ods. 5 tretí pododsek, písm. a)	článok 25 ods. 4
článok 25 ods. 5 tretí pododsek, písm. b)	článok 25 ods. 5
článok 25 ods. 5 tretí pododsek, písm. c)	—
článok 25 ods. 5 štvrtý pododsek	článok 25 ods. 6
—	článok 25 ods. 7
článok 25 ods. 6 prvý pododsek	článok 22 ods. 1
článok 25 ods. 6 druhý pododsek, písm. a)	článok 42 ods. 3
článok 25 ods. 6 druhý pododsek písm. a) bod i)	článok 42 ods. 3 písm. a)
článok 25 ods. 6 druhý pododsek písm. a) bod ii)	článok 42 ods. 3 písm. c)
článok 25 ods. 6 druhý pododsek písm. a) bod iii)	článok 42 ods. 3 písm. b)
—	článok 42 ods. 3 písm. d) a e)
článok 25 ods. 6 druhý pododsek písm. b)	článok 53 ods. 1
článok 25 ods. 6 druhý pododsek písm. b) bod i)	—
článok 25 ods. 6 druhý pododsek písm. b) bod ii)	—
článok 25 ods. 6 druhý pododsek písm. b) bod iii)	článok 53 ods. 1
článok 25 ods. 6 druhý pododsek písm. b) bod iv)	—
článok 25 ods. 6 druhý pododsek písm. b) bod v)	—

Smernica 2013/32/EÚ	Toto nariadenie
článok 25 ods. 6 druhý pododsek písm. b) bod vi)	—
článok 25 ods. 6 druhý pododsek písm. b) druhá veta	—
článok 25 ods. 6 druhý pododsek písm. c)	článok 59 ods. 5 a 6
článok 25 ods. 6 druhý pododsek písm. d)	—
článok 26	—
článok 27 ods. 1	článok 40 ods. 1 a 3
—	článok 40 ods. 2 a 4
článok 27 ods. 2	—
článok 28 ods. 1 prvý pododsek	článok 41 ods. 5
článok 28 ods. 1 druhý pododsek písm. a)	článok 41 ods. 1 písm. d)
článok 28 ods. 1 druhý pododsek písm. b)	článok 41 ods. 1 písm. e) a f)
—	článok 41 ods. 1 písm. a), b) a c)
článok 28 ods. 1 tretí pododsek	—
—	článok 41 ods. 2, 3 a 4
článok 28 ods. 2	—
článok 28 ods. 3	—
článok 29	článok 6
článok 30	článok 7 ods. 2
článok 31 ods. 1	článok 34 ods. 1
—	článok 34 ods. 2
—	článok 34 ods. 3
—	článok 34 ods. 4
—	článok 35
—	článok 35 ods. 1
—	článok 35 ods. 2
—	článok 35 ods. 3
článok 31 ods. 2	článok 35 ods. 4
článok 31 ods. 3 prvý pododsek	článok 35 ods. 4
článok 31 ods. 3 druhý pododsek	článok 35 ods. 5
článok 31 ods. 3 tretí pododsek písm. a)	článok 35 ods. 5 písm. b)

Smernica 2013/32/EÚ	Toto nariadenie
článok 31 ods. 3 tretí pododsek písm. b)	článok 35 ods. 5 písm. a)
článok 31 ods. 3 tretí pododsek písm. c)	článok 35 ods. 5 písm. c)
článok 31 ods. 3 štvrtý pododsek	—
článok 31 ods. 4	článok 35 ods. 7
článok 31 ods. 5	článok 35 ods. 7 druhý pododsek
článok 31 ods. 6	—
článok 31 ods. 7	článok 34 ods. 5
článok 31 ods. 8	článok 42 ods. 1
článok 31 ods. 8 písm. a)	článok 42 ods. 1 písm. a)
článok 31 ods. 8 písm. b)	článok 42 ods. 1 písm. e)
článok 31 ods. 8 písm. c)	článok 42 ods. 1 písm. c)
článok 31 ods. 8 písm. d)	—
článok 31 ods. 8 písm. e)	článok 42 ods. 1 písm. b)
článok 31 ods. 8 písm. f)	článok 42 ods. 1 písm. g)
článok 31 ods. 8 písm. g)	článok 42 ods. 1 písm. d)
článok 31 ods. 8 písm. h)	článok 42 ods. 1 písm. h)
článok 31 ods. 8 písm. i)	—
článok 31 ods. 8 písm. j)	článok 42 ods. 1 písm. f)
—	článok 42 ods. 1 písm. i)
—	článok 42 ods. 1 písm. j)
článok 31 ods. 9	článok 35 ods. 3
—	článok 42 ods. 2
—	článok 42 ods. 3
—	článok 42 ods. 4
článok 32 ods. 1	článok 39 ods. 3
článok 32 ods. 2	článok 39 ods. 4
článok 33 ods. 1	článok 39 ods. 1
článok 33 ods. 2	článok 38 ods. 1
článok 33 ods. 2 písm. a)	článok 38 ods. 1 písm. c)
článok 33 ods. 2 písm. b)	článok 38 ods. 1 písm. a)

Smernica 2013/32/EÚ	Toto nariadenie
článok 33 ods. 2 písm. c)	článok 38 ods. 1 písm. b)
článok 33 ods. 2 písm. d)	článok 38 ods. 2
článok 33 ods. 2 písm. e)	—
—	článok 38 ods. 1 písm. d)
—	článok 38 ods. 1 písm. e)
článok 34 ods. 1	článok 11 ods. 1
článok 34 ods. 2	článok 13 ods. 6
—	článok 57
článok 35 prvý odsek	článok 58 ods. 1
článok 35 druhý odsek	článok 58 ods. 2
—	článok 58 ods. 3
—	článok 58 ods. 4
—	článok 58 ods. 5
—	článok 60
článok 36 ods. 1	článok 61 ods. 5
—	článok 61 ods. 1
—	článok 61 ods. 2
—	článok 61 ods. 3
—	článok 61 ods. 4
článok 36 ods. 2	—
—	článok 62
—	článok 63
článok 37 ods. 1	článok 64 ods. 1
článok 37 ods. 2	—
článok 37 ods. 3	—
—	článok 64 ods. 2
—	článok 64 ods. 3
článok 37 ods. 4	článok 64 ods. 4
článok 38 ods. 1	článok 59 ods. 1
—	článok 59 ods. 2

Smernica 2013/32/EÚ	Toto nariadenie
—	článok 59 ods. 3
článok 38 ods. 2 písm. a)	článok 59 ods. 5 písm. b)
—	článok 59 ods. 4
článok 38 ods. 2 písm. b)	—
článok 38 ods. 2 písm. c)	článok 59 ods. 5
—	článok 59 ods. 6
—	článok 59 ods. 7
článok 38 ods. 3	článok 59 ods. 8
článok 38 ods. 4	článok 59 ods. 9
článok 38 ods. 5	článok 64 ods. 4
článok 39	—
článok 40 ods. 1	článok 55 ods. 1
—	článok 55 ods. 2
článok 40 ods. 2	článok 55 ods. 3
článok 40 ods. 3	článok 55 ods. 3 písm. a)
—	článok 55 ods. 3 písm. b)
—	článok 55 ods. 4
článok 40 ods. 4	článok 55 ods. 5
—	článok 55 ods. 6
článok 40 ods. 5	článok 55 ods. 7
článok 40 ods. 6	—
článok 40 ods. 7	—
článok 41	článok 56
článok 41 ods. 1 prvý pododsek písm. a)	článok 56 písm. a)
článok 41 ods. 1 prvý pododsek písm. b)	článok 56 písm. b)
článok 41 ods. 1 druhý pododsek	článok 56 prvá veta
článok 41 ods. 2	—
článok 42	—
článok 42 ods. 1	článok 55 ods. 4
článok 42 ods. 2 prvý pododsek písm. a)	—

Smernica 2013/32/EÚ	Toto nariadenie
článok 42 ods. 2 prvý pododsek písm. b)	článok 55 ods. 4
článok 42 ods. 2 druhý pododsek	—
článok 42 ods. 3	—
článok 43	články 43 až 54
článok 44	článok 65
článok 45	článok 66
článok 45 ods. 1	článok 66 ods. 1
článok 45 ods. 2	článok 66 ods. 2
článok 45 ods. 3	článok 66 ods. 3
článok 45 ods. 4	článok 66 ods. 4
—	článok 66 ods. 5
článok 45 ods. 5	článok 66 ods. 6
článok 46	článok 67
článok 46 ods. 1	článok 67 ods. 1
článok 46 ods. 1 písm. a) bod i)	článok 67 ods. 1 písm. b)
článok 46 ods. 1 písm. a) bod ii)	článok 67 ods. 1 písm. a)
článok 46 ods. 1 písm. a) bod iii)	—
článok 46 ods. 1 písm. a) bod iv)	—
článok 46 ods. 1 písm. b)	—
článok 46 ods. 1 písm. c)	článok 67 ods. 1 písm. d)
článok 46 ods. 2 prvý pododsek	článok 67 ods. 2
článok 46 ods. 2 druhý pododsek	—
článok 46 ods. 3	článok 67 ods. 3
—	článok 67 ods. 4
—	článok 67 ods. 5
článok 46 ods. 4 prvý pododsek	—
—	článok 67 ods. 6
článok 46 ods. 4 druhý pododsek	—
—	článok 68
—	článok 68 ods. 1

Smernica 2013/32/EÚ	Toto nariadenie
článok 46 ods. 5	článok 68 ods. 2
článok 46 ods. 6	článok 68 ods. 3 a 4
článok 46 ods. 6 písm. a)	článok 68 ods. 3 písm. a) body i) a ii)
článok 46 ods. 6 písm. b)	článok 68 ods. 3 písm. b)
článok 46 ods. 6 písm. c)	—
článok 46 ods. 6 písm. d)	—
—	článok 68 ods. 3 písm. c) a e)
článok 46 ods. 7	článok 68 ods. 4 a 5
článok 46 ods. 8	článok 68 ods. 5 písm. d) body i) a ii)
článok 46 ods. 9	—
článok 46 ods. 10	článok 69
článok 46 ods. 11	—
článok 47	článok 70
článok 48	článok 7 ods. 1
článok 49	článok 71
—	článok 72
—	článok 73
—	článok 74
—	článok 75
—	článok 76
článok 50	článok 77
článok 51	—
článok 52	—
článok 53	článok 78
článok 54	článok 79
článok 55	—